

Warszawa, dnia 23 października 2012 r.

Poz. 1153

**ROZPORZĄDZENIE
MINISTRA SPRAWIEDLIWOŚCI**

z dnia 2 października 2012 r.

**w sprawie czynności administracyjnych związanych z wykonywaniem tymczasowego aresztowania
oraz kar i środków przymusu skutkujących pozbawienie wolności oraz dokumentowania tych czynności**

Na podstawie art. 249 § 3 pkt 7 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks karny wykonawczy (Dz. U. Nr 90, poz. 557, z późn. zm.¹⁾) zarządza się, co następuje:

Rozdział 1

Przepisy ogólne

§ 1. Użyte w rozporządzeniu określenia lub skroty oznaczają:

- 1) centralny zbiór danych – zbiór danych zgromadzonych w systemie informatycznym, wspólny dla aresztów śledczych i zakładów karnych;
- 2) cudzoziemiec – osobę, o której mowa w art. 2 ustawy z dnia 13 czerwca 2003 r. o cudzoziemcach (Dz. U. z 2011 r. Nr 264, poz. 1573 oraz z 2012 r. poz. 589 i 769);
- 3) dokument osobisty – następujące dokumenty:
  - a) dowód osobisty,
  - b) dokument paszportowy,
  - c) książeczkę żeglarską,
  - d) dokument podróży, o którym mowa w pkt 4,
  - e) kartę stałego pobytu lub kartę czasowego pobytu wydane przed dniem 1 lipca 2001 r., kartę pobytu wydaną po dniu 1 lipca 2001 r., polski dokument tożsamości cudzoziemca, polski dokument podróży dla cudzoziemca, tymczasowy polski dokument podróży dla cudzoziemca, tymczasowe zaświadczenie tożsamości cudzoziemca,
  - f) inny dokument potwierdzający obywatelstwo lub prawo pobytu cudzoziemca na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej,
  - g) książeczkę wojskową, legitymację służbową żołnierza zawodowego oraz legitymację służbową funkcjonariusza organu powołanego do ochrony bezpieczeństwa publicznego, funkcjonariusza lub pracownika Służby Więziennej albo pracownika organu wymiaru sprawiedliwości i ścigania;

---

¹⁾ Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 1997 r. Nr 160, poz. 1083, z 1999 r. Nr 83, poz. 931, z 2000 r. Nr 60, poz. 701 i Nr 120, poz. 1268, z 2001 r. Nr 98, poz. 1071 i Nr 111, poz. 1194, z 2002 r. Nr 74, poz. 676 i Nr 200, poz. 1679, z 2003 r. Nr 111, poz. 1061, Nr 142, poz. 1380 i Nr 179, poz. 1750, z 2004 r. Nr 93, poz. 889, Nr 210, poz. 2135, Nr 240, poz. 2405, Nr 243, poz. 2426 i Nr 273, poz. 2703, z 2005 r. Nr 163, poz. 1363 i Nr 178, poz. 1479, z 2006 r. Nr 104, poz. 708 i Nr 226, poz. 1648, z 2007 r. Nr 123, poz. 849, z 2008 r. Nr 96, poz. 620 i Nr 214, poz. 1344, z 2009 r. Nr 8, poz. 39, Nr 22, poz. 119, Nr 62, poz. 504, Nr 98, poz. 817, Nr 108, poz. 911, Nr 115, poz. 963, Nr 190, poz. 1475, Nr 201, poz. 1540 i Nr 206, poz. 1589, z 2010 r. Nr 34, poz. 191, Nr 40, poz. 227, Nr 125, poz. 842 i Nr 182, poz. 1228, z 2011 r. Nr 39, poz. 201 i 202, Nr 112, poz. 654, Nr 129, poz. 734, Nr 185, poz. 1092, Nr 217, poz. 1280 i Nr 240, poz. 1431 oraz z 2012 r. poz. 908.

- 4) dokument podróży – dokument uprawniający do przekroczenia granicy w rozumieniu ustawy z dnia 13 czerwca 2003 r. o cudzoziemcach albo inny dokument potwierdzający tożsamość i obywatelstwo cudzoziemca, o którym mowa w art. 9 ust. 1 ustawy z dnia 14 lipca 2006 r. o wjeździe na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, pobycie oraz wyjeździe z tego terytorium obywateli państw członkowskich Unii Europejskiej i członków ich rodzin (Dz. U. Nr 144, poz. 1043, z późn. zm.²⁾);
- 5) druk – również wydruk z systemu informatycznego;
- 6) dyrektor – dyrektora aresztu śledczego lub zakładu karnego;
- 7) dyrektor okręgowy – dyrektora okręgowego Służby Więziennej;
- 8) jednostka penitencjarna – areszt śledczy lub zakład karny;
- 9) kara porządkowa – karę, o której mowa w art. 276 § 2 i art. 916 § 1 ustawy z dnia 17 listopada 1964 r. – Kodeks postępowania cywilnego (Dz. U. Nr 43, poz. 296, z późn. zm.³⁾), zwanej dalej „k.p.c.”, art. 287 § 2 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks postępowania karnego (Dz. U. Nr 89, poz. 555, z późn. zm.⁴⁾), zwanej dalej „k.p.k.”, oraz art. 49 § 1 i art. 50 § 3 ustawy z dnia 27 lipca 2001 r. – Prawo o ustroju sądów powszechnych (Dz. U. Nr 98, poz. 1070, z późn. zm.⁵⁾);

²⁾ Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2007 r. Nr 120, poz. 818, z 2008 r. Nr 216, poz. 1367, z 2010 r. Nr 81, poz. 531 oraz z 2011 r. Nr 92, poz. 532.

³⁾ Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 1965 r. Nr 15, poz. 113, z 1974 r. Nr 27, poz. 157 i Nr 39, poz. 231, z 1975 r. Nr 45, poz. 234, z 1982 r. Nr 11, poz. 82 i Nr 30, poz. 210, z 1983 r. Nr 5, poz. 33, z 1984 r. Nr 45, poz. 241 i 242, z 1985 r. Nr 20, poz. 86, z 1987 r. Nr 21, poz. 123, z 1988 r. Nr 41, poz. 324, z 1989 r. Nr 4, poz. 21 i Nr 33, poz. 175, z 1990 r. Nr 14, poz. 88, Nr 34, poz. 198, Nr 53, poz. 306, Nr 55, poz. 318 i Nr 79, poz. 464, z 1991 r. Nr 7, poz. 24, Nr 22, poz. 92, Nr 115, poz. 496, z 1993 r. Nr 12, poz. 53, z 1994 r. Nr 105, poz. 509, z 1995 r. Nr 83, poz. 417, z 1996 r. Nr 24, poz. 110, Nr 43, poz. 189, Nr 73, poz. 350 i Nr 149, poz. 703, z 1997 r. Nr 43, poz. 270, Nr 54, poz. 348, Nr 75, poz. 471, Nr 102, poz. 643, Nr 117, poz. 752, Nr 121, poz. 769 i 770, Nr 133, poz. 882, Nr 139, poz. 934, Nr 140, poz. 940 i Nr 141, poz. 944, z 1998 r. Nr 106, poz. 668 i Nr 117, poz. 757, z 1999 r. Nr 52, poz. 532, z 2000 r. Nr 22, poz. 269 i 271, Nr 48, poz. 552 i 554, Nr 55, poz. 665, Nr 73, poz. 852, Nr 94, poz. 1037, Nr 114, poz. 1191 i 1193 i Nr 122, poz. 1314, 1319 i 1322, z 2001 r. Nr 4, poz. 27, Nr 49, poz. 508, Nr 63, poz. 635, Nr 98, poz. 1069, 1070 i 1071, Nr 123, poz. 1353, Nr 125, poz. 1368 i Nr 138, poz. 1546, z 2002 r. Nr 25, poz. 253, Nr 26, poz. 265, Nr 74, poz. 676, Nr 84, poz. 764, Nr 126, poz. 1069 i 1070, Nr 129, poz. 1102, Nr 153, poz. 1271, Nr 219, poz. 1849 i Nr 240, poz. 2058, z 2003 r. Nr 41, poz. 360, Nr 42, poz. 363, Nr 60, poz. 535, Nr 109, poz. 1035, Nr 119, poz. 1121, Nr 130, poz. 1188, Nr 139, poz. 1323, Nr 199, poz. 1939 i Nr 228, poz. 2255, z 2004 r. Nr 9, poz. 75, Nr 11, poz. 101, Nr 68, poz. 623, Nr 91, poz. 871, Nr 93, poz. 891, Nr 121, poz. 1264, Nr 162, poz. 1691, Nr 169, poz. 1783, Nr 172, poz. 1804, Nr 204, poz. 2091, Nr 210, poz. 2135, Nr 236, poz. 2356 i Nr 237, poz. 2384, z 2005 r. Nr 13, poz. 98, Nr 22, poz. 185, Nr 86, poz. 732, Nr 122, poz. 1024, Nr 143, poz. 1199, Nr 150, poz. 1239, Nr 167, poz. 1398, Nr 169, poz. 1413 i 1417, Nr 172, poz. 1438, Nr 178, poz. 1478, Nr 183, poz. 1538, Nr 264, poz. 2205 i Nr 267, poz. 2258, z 2006 r. Nr 12, poz. 66, Nr 66, poz. 466, Nr 104, poz. 708 i 711, Nr 186, poz. 1379, Nr 208, poz. 1537 i 1540, Nr 226, poz. 1656 i Nr 235, poz. 1699, z 2007 r. Nr 7, poz. 58, Nr 47, poz. 319, Nr 50, poz. 331, Nr 99, poz. 662, Nr 106, poz. 731, Nr 112, poz. 766 i 769, Nr 115, poz. 794, Nr 121, poz. 831, Nr 123, poz. 849, Nr 176, poz. 1243, Nr 181, poz. 1287, Nr 192, poz. 1378 i Nr 247, poz. 1845, z 2008 r. Nr 59, poz. 367, Nr 96, poz. 609 i 619, Nr 110, poz. 706, Nr 116, poz. 731, Nr 119, poz. 772, Nr 120, poz. 779, Nr 122, poz. 796, Nr 171, poz. 1056, Nr 220, poz. 1431, Nr 228, poz. 1507, Nr 231, poz. 1547 i Nr 234, poz. 1571, z 2009 r. Nr 26, poz. 156, Nr 67, poz. 571, Nr 69, poz. 592 i 593, Nr 131, poz. 1075, Nr 179, poz. 1395 i Nr 216, poz. 1676, z 2010 r. Nr 3, poz. 13, Nr 7, poz. 45, Nr 40, poz. 229, Nr 108, poz. 684, Nr 109, poz. 724, Nr 125, poz. 842, Nr 152, poz. 1018, Nr 155, poz. 1037, Nr 182, poz. 1228, Nr 197, poz. 1307, Nr 215, poz. 1418, Nr 217, poz. 1435 i Nr 241, poz. 1621, z 2011 r. Nr 34, poz. 173, Nr 85, poz. 458, Nr 87, poz. 482, Nr 92, poz. 531, Nr 112, poz. 654, Nr 129, poz. 735, Nr 138, poz. 806 i 807, Nr 144, poz. 854, Nr 149, poz. 887, Nr 224, poz. 1342, Nr 233, poz. 1381 i Nr 234, poz. 1391 oraz z 2012 r. poz. 908.

⁴⁾ Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 1999 r. Nr 83, poz. 931, z 2000 r. Nr 50, poz. 580, Nr 62, poz. 717, Nr 73, poz. 852 i Nr 93, poz. 1027, z 2001 r. Nr 98, poz. 1071 i Nr 106, poz. 1149, z 2002 r. Nr 74, poz. 676, z 2003 r. Nr 17, poz. 155, Nr 111, poz. 1061 i Nr 130, poz. 1188, z 2004 r. Nr 51, poz. 514, Nr 69, poz. 626, Nr 93, poz. 889, Nr 240, poz. 2405 i Nr 264, poz. 2641, z 2005 r. Nr 10, poz. 70, Nr 48, poz. 461, Nr 77, poz. 680, Nr 96, poz. 821, Nr 141, poz. 1181, Nr 143, poz. 1203, Nr 163, poz. 1363, Nr 169, poz. 1416 i Nr 178, poz. 1479, z 2006 r. Nr 15, poz. 118, Nr 66, poz. 467, Nr 95, poz. 659, Nr 104, poz. 708 i 711, Nr 141, poz. 1009 i 1013, Nr 167, poz. 1192 i Nr 226, poz. 1647 i 1648, z 2007 r. Nr 20, poz. 116, Nr 64, poz. 432, Nr 80, poz. 539, Nr 89, poz. 589, Nr 99, poz. 664, Nr 112, poz. 766, Nr 123, poz. 849 i Nr 128, poz. 903, z 2008 r. Nr 27, poz. 162, Nr 100, poz. 648, Nr 107, poz. 686, Nr 123, poz. 802, Nr 182, poz. 1133, Nr 208, poz. 1308, Nr 214, poz. 1344, Nr 225, poz. 1485, Nr 234, poz. 1571 i Nr 237, poz. 1651, z 2009 r. Nr 8, poz. 39, Nr 20, poz. 104, Nr 28, poz. 171, Nr 68, poz. 585, Nr 85, poz. 716, Nr 127, poz. 1051, Nr 144, poz. 1178, Nr 168, poz. 1323, Nr 178, poz. 1375, Nr 190, poz. 1474 i Nr 206, poz. 1589, z 2010 r. Nr 7, poz. 46, Nr 98, poz. 626, Nr 106, poz. 669, Nr 122, poz. 826, Nr 125, poz. 842, Nr 182, poz. 1228 i Nr 197, poz. 1307, z 2011 r. Nr 48, poz. 245 i 246, Nr 53, poz. 273, Nr 112, poz. 654, Nr 117, poz. 678, Nr 142, poz. 829, Nr 191, poz. 1135, Nr 217, poz. 1280, Nr 240, poz. 1430, 1431 i 1438 i Nr 279, poz. 1645 oraz z 2012 r. poz. 886, 1091 i 1101.

⁵⁾ Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2001 r. Nr 154, poz. 1787, z 2002 r. Nr 153, poz. 1271, Nr 213, poz. 1802 i Nr 240, poz. 2052, z 2003 r. Nr 188, poz. 1838 i Nr 228, poz. 2256, z 2004 r. Nr 34, poz. 304, Nr 130, poz. 1376, Nr 185, poz. 1907 i Nr 273, poz. 2702 i 2703, z 2005 r. Nr 13, poz. 98, Nr 131, poz. 1102, Nr 167, poz. 1398, Nr 169, poz. 1410, 1413 i 1417, Nr 178, poz. 1479 i Nr 249, poz. 2104, z 2006 r. Nr 144, poz. 1044 i Nr 218, poz. 1592, z 2007 r. Nr 25, poz. 162, Nr 64, poz. 433, Nr 73, poz. 484, Nr 99, poz. 664, Nr 112, poz. 766, Nr 136, poz. 959, Nr 138, poz. 976, Nr 204, poz. 1482 i Nr 230, poz. 1698, z 2008 r. Nr 223, poz. 1457, Nr 228, poz. 1507 i Nr 234, poz. 1571, z 2009 r. Nr 1, poz. 4, Nr 9, poz. 57, Nr 26, poz. 156 i 157, Nr 56, poz. 459, Nr 157, poz. 1241, Nr 178, poz. 1375, Nr 219, poz. 1706 i Nr 223, poz. 1777, z 2010 r. Nr 182, poz. 1228 i Nr 205, poz. 1364, z 2011 r. Nr 109, poz. 627, Nr 126, poz. 714 i Nr 203, poz. 1192 oraz z 2012 r. poz. 637 i 672.

- 10) kierownik – kierownika działu ewidencji lub inną osobę, która sprawuje funkcję kierownika działu ewidencji albo go zastępuje;
- 11) odpis orzeczenia – również wyciąg z tego orzeczenia;
- 12) okres wykonywania kary – okres wykonywania kary pozbawienia wolności, zastępczej kary pozbawienia wolności, kary aresztu wojskowego, kary aresztu lub zastępczej kary aresztu, kary porządkowej oraz środka przymusu skutkującego pozbawieniem wolności, orzeczonego w postępowaniu cywilnym;
- 13) organ doprowadzający – funkcjonariusza jednostki organizacyjnej Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Straży Granicznej, żołnierza Żandarmerii Wojskowej, a ponadto komornika przy wykonywaniu orzeczenia sądu o zastosowaniu środka przymusu skutkującego pozbawieniem wolności wydanego w postępowaniu cywilnym oraz funkcjonariusza Służby Więziennej w wypadkach, o których mowa w art. 201 § 3 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks karny wykonawczy, zwanej dalej „k.k.w.”, oraz art. 18 ust. 1 pkt 7 ustawy z dnia 9 kwietnia 2010 r. o Służbie Więziennej (Dz. U. Nr 79, poz. 523, z późn. zm.⁶⁾);
- 14) organ dysponujący – prokuratora prowadzącego lub nadzorującego postępowanie przygotowawcze w sprawie, w której nastąpiło tymczasowe aresztowanie, a po wniesieniu aktu oskarżenia – sąd, przed którym sprawa się toczy;
- 15) organ wzywający – prokuratora lub sąd, który wystawił nakaz wydania lub polecenie przetransportowania osadzonego w związku z jego udziałem w czynnościach procesowych;
- 16) orzeczenie oczekujące na wykonanie – podlegające wykonaniu orzeczenie, przesłane przez sąd wraz z informacją o wyznaczonym terminie stawienia się skazanego lub ukaranego do odbycia kary oraz pozostałymi dokumentami niezbędnymi do przyjęcia, o których mowa w § 25 ust. 1 i 3;
- 17) osadzony – osobę tymczasowo aresztowaną, skazaną, ukaraną lub wymienioną w art. 589a k.p.k., która jest ujęta w ewidencji jednostki penitencjarnej;
- 18) osoba powiązana – tymczasowo aresztowanego, którego przestępstwo pozostaje, według organu prowadzącego postępowanie karne, w związku z przestępstwem popełnionym przez inną osobę;
- 19) placówka pocztowa – placówkę pocztową operatora publicznego lub operatora w rozumieniu ustawy z dnia 12 czerwca 2003 r. – Prawo pocztowe (Dz. U. z 2008 r. Nr 189, poz. 1159, z późn. zm.⁷⁾);
- 20) pomieszczenie Policji – pomieszczenie, o którym mowa w art. 223b § 1 k.k.w., w którym mogą być odrębnie umieszczeni tymczasowo aresztowani po wniesieniu aktu oskarżenia, skazani i ukarani;
- 21) postanowienie o zastosowaniu tymczasowego aresztowania – również postanowienie o zastosowaniu tymczasowego aresztowania wydane przez prokuratora przed dniem 4 sierpnia 1996 r.;
- 22) powiadomienie – informację przekazaną adresatowi na piśmie, którego treść ustala nadawca;
- 23) przepustka – przepustkę oraz zezwolenie na czasowe opuszczenie terenu jednostki penitencjarnej udzielone na podstawie przepisów art. 91 pkt 7, art. 92 pkt 9, art. 138 § 1 pkt 7 i 8, art. 165 § 2 oraz art. 234 § 2 k.k.w., art. 1059 k.p.c., a ponadto udzielone na podstawie art. 91 pkt 3 i 4, art. 92 pkt 3–5, art. 131 § 2 oraz art. 141a § 1 k.k.w., jeżeli są realizowane bez konwoju, asysty funkcjonariusza lub pracownika albo bez asysty innej osoby godnej zaufania;
- 24) przetransportowanie – przeniesienie osadzonego połączone ze skreśleniem go z ewidencji jednej jednostki penitencjarnej i ujęciem w ewidencji drugiej jednostki;
- 25) sąd penitencjarny – sąd penitencjarny, w którego okręgu przebywa osadzony, a jeżeli przepis dotyczy przerwy w wykonaniu kary – sąd penitencjarny, który jej udzielił;
- 26) skazany – osobę odbywającą karę pozbawienia wolności, zastępczą karę pozbawienia wolności lub karę aresztu wojskowego, na podstawie prawomocnego wyroku, którym wymierzono karę za przestępstwo;
- 27) środek przymusu – środek przymusu skutkujący pozbawieniem wolności, orzeczony w postępowaniu cywilnym;

⁶⁾ Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2010 r. Nr 182, poz. 1228 i Nr 238, poz. 1578, z 2011 r. Nr 112, poz. 654 i Nr 291, poz. 1707 oraz z 2012 r. poz. 664 i 951.

⁷⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2009 r. Nr 18, poz. 97 i Nr 168, poz. 1323, z 2010 r. Nr 47, poz. 278 i Nr 182, poz. 1228, z 2011 r. Nr 106, poz. 622 i Nr 171, poz. 1016 oraz z 2012 r. poz. 951.

- 28) tymczasowo aresztowany – osobę pozbawioną wolności na podstawie postanowienia o zastosowaniu lub przedłużeniu tymczasowego aresztowania, z uwzględnieniem § 25 ust. 2, w tym również:
- po wyroku skazującym sądu pierwszej instancji – do czasu otrzymania odpisu prawomocnego wyroku, którym wymierzono karę pozbawienia wolności albo karę aresztu wojskowego, wraz z nakazem przyjęcia,
  - skazaną za granicą – do czasu otrzymania odpisu prawomocnego orzeczenia sądu okręgowego określającego karę pozbawienia wolności, która ma być wykonywana, wraz z nakazem przyjęcia;
- 29) ukarany – osobę odbywającą karę aresztu lub zastępczą karę aresztu orzeczoną za wykroczenie albo zastępczą karę pozbawienia wolności orzeczoną za wykroczenie skarbowe, karę porządkową, a także osobę, wobec której wykonywany jest środek przymusu;
- 30) właściwy sąd – sąd, który skierował orzeczenie do wykonania;
- 31) wyrok – również:
- nakaz karny wydany przez sąd przed dniem 1 lipca 2003 r.,
  - orzeczenie lub nakaz karny wydane przez kolegium do spraw wykroczeń przed dniem 17 października 2001 r.,
  - orzeczenie karne finansowego organu orzekającego w sprawach o przestępstwa skarbowe wydane przed dniem 17 października 1999 r.;
- 32) zakład leczniczy – podmiot lub zakład, o których mowa w art. 213 § 1 k.k.w.;
- 33) zarządzenie – również odpis zarządzenia;
- 34) zawiadomienie – informację przekazaną adresatowi na druku, którego wzór ustalił Dyrektor Generalny Służby Więziennej.

§ 2. Jeżeli w rozporządzeniu używa się określenia:

- tymczasowo aresztowany, względem którego nie stosuje się przepisów o wykonywaniu kary pozbawienia wolności – odpowiednie przepisy rozporządzenia mają zastosowanie także do osadzonych, o których mowa w art. 223a § 1 k.k.w.;
- tymczasowo aresztowany, względem którego stosuje się przepisy o wykonywaniu kary pozbawienia wolności – odpowiednie przepisy rozporządzenia nie mają zastosowania do osadzonych, o których mowa w art. 223a § 1 k.k.w.

§ 3. 1. W wypadku gdy przepis rozporządzenia dotyczy przerwy w wykonaniu kary, przepisy dotyczące sądu penitencjarnego stosuje się odpowiednio do sądu oraz Prokuratora Generalnego, o których mowa w art. 568 k.p.k.

2. Przepisy dotyczące tymczasowo aresztowanych stosuje się odpowiednio do osoby pozbawionej wolności na terytorium innego państwa, czasowo wydanej w celu złożenia zeznań w charakterze świadka lub dokonania z jej udziałem innej czynności procesowej przed polskim sądem lub prokuratorem w toczącym się postępowaniu karnym, chyba że rozporządzenie stanowi inaczej.

§ 4. 1. Jeżeli rozporządzenie nie stanowi inaczej, wszelkie czynności administracyjne powinny być wykonywane bezzwłocznie. Dotyczy to w szczególności wprowadzania do wykonania postanowień w przedmiocie tymczasowego aresztowania, orzeczeń, obliczania okresu wykonywania kary, realizowania zwolnień, dokonywania adnotacji w aktach i dokumentach ewidencyjnych, przesyłania zawiadomień i powiadomień oraz doręczania osadzonym korespondencji.

2. Wpisów w dokumentach oraz wpisów do centralnego zbioru danych dokonuje się bezzwłocznie po zaistnieniu podstawy do ich zamieszczenia.

3. W razie konieczności zmiany lub poprawki w zapisie dokonany w dokumencie nowy zapis odnotowuje się obok dotychczasowego, który przekreśla się w sposób umożliwiający jego odczytanie. Prawidłowość zmiany lub poprawki potwierdza czytelnym podpisem, obok przekreślenia, osoba, która dokonała korekty.

§ 5. 1. Odpis orzeczenia podlega wykonaniu, jeżeli:

- jest podpisany lub uwierzytelniony przez uprawnioną osobę;
- zawiera sygnaturę akt sprawy;
- posiada odcisk okrągłej pieczęci urzędowej z godłem państwowym;

- 4) jest zaopatrzony we wzmiankę o wykonalności;
- 5) zawiera datę uprawomocnienia się – w wypadku orzeczenia prawomocnego;
- 6) jest sporządzony pismem maszynowym, na druku urzędowym lub w formie wydruku z systemu informatycznego.

2. Do zarządzeń oraz dokumentów, z których treści wynika obowiązek wykonania albo odstąpienia od wykonywania orzeczenia, stosuje się odpowiednio przepisy, o których mowa w ust. 1 pkt 1–3 i 6.

3. Do postanowień wydanych przez prokuratora nie stosuje się przepisów, o których mowa w ust. 1 pkt 4 i 5.

4. W razie skierowania do wykonania więcej niż jednej kary na podstawie jednego orzeczenia, podstawę wykonywania tych kar stanowią dokumenty, o których mowa w § 25, sporządzone odrębnie dla każdej kary. W takim wypadku wystarczające jest przesłanie przez sąd tylko jednego egzemplarza uzasadnienia do orzeczenia.

§ 6. 1. W razie wątpliwości co do autentyczności dokumentów niezbędnych do przyjęcia, dalszego wykonywania pozbawienia wolności lub zwolnienia osadzonego albo skutkujących obliczeniem okresu wykonywania kary, a także w razie stwierdzenia, że dokumenty te są niekompletne, nieczytelne w zakresie niezbędnym do określenia, czy podlegają wykonaniu, że omyłkowo odnotowano w nich dane osobowe, nazwy organów lub sygnatury akt albo nie podlegają one wykonaniu z powodu niespełnienia wymogów, o których mowa w § 5, należy bezzwłocznie zażądać od organu, który dokument sporządził, pisemnego potwierdzenia jego autentyczności, nadesłania poprawionego lub brakującego dokumentu albo pisemnego sprostowania omyłek.

2. Wszelkie omyłki w dokumentach powinny być sprostowane przez organ, który popełnił omyłkę.

3. W uzasadnionych wypadkach potwierdzenie autentyczności dokumentów, nadesłanie poprawionego lub brakującego dokumentu albo sprostowanie omyłek może nastąpić za pośrednictwem telefaksu. Przepisu § 7 ust. 2 nie stosuje się.

4. Wraz z dokumentami niezbędnymi do przyjęcia, dalszego wykonywania pozbawienia wolności lub zwolnienia osadzonego albo skutkującymi obliczeniem okresu wykonywania kary powinna być przekazana informacja o właściwym numerze telefonu lub telefaksu do zgłoszenia wątpliwości lub nieprawidłowości, o których mowa w ust. 1.

5. Do czasu wykonania przez właściwy organ czynności, o których mowa w ust. 1, dokumentów nie można przyjąć do wykonania, chyba że sprostowanie dotyczy oczywistej omyłki pisarskiej lub rachunkowej.

6. W razie konieczności zwrotu dokumentów do organu z powodów, o których mowa w ust. 1, organ ten informuje się na piśmie o przyczynie zwrotu.

§ 7. 1. Nie podlega wykonaniu rozstrzygnięcie skutkujące pozbawieniem wolności, koniecznością dokonania lub zmiany obliczenia okresu wykonywania kary, wydaniem poza teren jednostki penitencjarnej lub zwolnieniem osadzonego, zawarte w dokumencie doręczonym za pośrednictwem poczty elektronicznej oraz telefaksu, z wyjątkiem wypadków, gdy:

- 1) rozporządzenie stanowi, że dokument może być przesłany telefaksem;
- 2) właściwy organ przesyła telefaksem dokumenty skutkujące zwolnieniem osadzonego, a w szczególnie uzasadnionych wypadkach także dokumenty skutkujące pozbawieniem wolności, koniecznością dokonania lub zmiany obliczenia okresu wykonywania kary lub wydaniem poza teren jednostki penitencjarnej, i powiadamia o tym dyrektora poprzez przesłanie pocztą elektroniczną informacji o treści rozstrzygnięcia, która została podpisana bezpiecznym podpisem elektronicznym weryfikowanym za pomocą ważnego kwalifikowanego certyfikatu oraz znakowana czasem.

2. Nie może być przesłany za pośrednictwem telefaksu dokument, o którym mowa w ust. 1, jeżeli jednostka penitencjarna i właściwy organ mają siedzibę w tej samej miejscowości.

3. Przesłanie dokumentu za pośrednictwem telefaksu nie zwalnia właściwego organu od obowiązku doręczenia tego dokumentu do jednostki penitencjarnej na zasadach ogólnych. Wydruk informacji przesłanej za pośrednictwem poczty elektronicznej, o której mowa w ust. 1 pkt 2, włącza się do akt ewidencyjnych.

§ 8. W razie uzasadnionego przypuszczenia, że pozbawienie wolności nastąpiło niezgodnie z prawem lub nastąpiło przedawnienie wykonania kary, dyrektor powiadamia o tym natychmiast sędziego penitencjarnego; przypuszczenie takie nie stanowi podstawy do odmowy wykonania orzeczenia. Kopię powiadomienia włącza się do akt ewidencyjnych.

§ 9. 1. Dokumenty inne niż te, o których mowa w § 5, wystawiane przez sądy, prokuratury i organy doprowadzające, związane z wykonywaniem tymczasowego aresztowania, kary oraz środka przymusu podlegają wykonaniu, jeżeli są ostemplowane, podpisane przez uprawnioną osobę i zaopatrzone w sygnaturę akt sprawy.

2. Zawiadomienia o przekazaniu tymczasowo aresztowanego do dyspozycji innego organu, zawiadomienia o wyroku skazującym sądu pierwszej instancji lub o uprawomocnieniu się tego wyroku, a także nakazy przyjęcia, wydania i zwolnienia oraz polecenia doprowadzenia i polecenia, o których mowa w § 108, podlegają wykonaniu, jeżeli są ponadto zaopatrzone w odcisk okrągłej pieczęci urzędowej z godłem państwowym.

3. Dokument niespełniający wymogów, o których mowa w ust. 1 i 2, zwraca się do organu, który go wystawił, wraz z pismem informującym o przyczynie zwrotu. Przepisy § 6 ust. 1–3 i 5 stosuje się odpowiednio.

§ 10. 1. Organ dysponujący ustala się na podstawie nazwy sądu lub prokuratury w połączeniu z sygnaturą akt sprawy.

2. W wypadku gdy brak odnotowanej sygnatury akt prokuratorskich na dokumencie wystawionym przez sąd w postępowaniu karnym powoduje niemożność ustalenia, czy dokument dotyczy danej sprawy, dokument ten zwraca się do organu, który go wystawił, wraz z pismem informującym o przyczynie zwrotu. Przepisy § 6 ust. 1–3 i 5 stosuje się odpowiednio.

§ 11. 1. Sprawdzenie tożsamości osadzonego w związku z przyjęciem go do jednostki penitencjarnej, przetransportowaniem z innej albo do innej jednostki penitencjarnej, wydaniem poza teren jednostki penitencjarnej, opuszczeniem jednostki penitencjarnej na podstawie decyzji o udzieleniu mu przepustki lub w związku ze zwolnieniem odbywa się w szczególności na podstawie danych osobowych, rysopisu i zdjęć, a w razie potrzeby przez przegląd akt ewidencyjnych lub teczki osobopoznawczej.

2. W wypadku przejścia osadzonego:

- 1) wydawanego do udziału w czynności procesowej dokonywanej poza terenem jednostki penitencjarnej,
- 2) wydawanego w celu umieszczenia w zakładzie leczniczym,
- 3) wydawanego w celu umieszczenia w pomieszczeniu Policji,
- 4) wydawanego czasowo za granicę:
  - a) w charakterze świadka w toczącym się tam postępowaniu karnym,
  - b) jako osoba ścigana w związku z prowadzonym tam przeciwko niej postępowaniem karnym,
- 5) przekazywanego za granicę,
- 6) wydalanego z terytorium Rzeczypospolitej Polskiej,
- 7) przekazywanego do zakładu zamkniętego w celu wykonania środka zabezpieczającego,
- 8) nieletniego przekazywanego do zakładu poprawczego lub schroniska dla nieletnich po uchyleniu tymczasowego aresztowania

– organ doprowadzający potwierdza przejście czytelnym podpisem zawierającym imię i nazwisko na nakazie wydania, poleceniu doprowadzenia, piśmie, o którym mowa w § 108, lub na upoważnieniu, o którym mowa w § 127 ust. 1. W potwierdzeniu przejścia odnotowuje się ponadto numer legitymacji służbowej konwojenta oraz datę przejścia.

Rozdział 2

Rejonizacja osadzania w jednostkach penitencjarnych

§ 12. 1. Tymczasowo aresztowanego mężczyznę osadza się w areszcie śledczym przeznaczonym dla mężczyzn.

2. Tymczasowo aresztowaną kobietę osadza się w areszcie śledczym przeznaczonym dla kobiet.

3. Skazanego i ukaranego wzywano do stawienia się w wyznaczonym terminie do odbycia kary kieruje się do aresztu śledczego położonego najbliżej miejsca jego stałego pobytu. Przepisy ust. 1 i 2 stosuje się odpowiednio; przepisów § 14 nie stosuje się.

§ 13. 1. Tymczasowo aresztowanego przyjmuje się do aresztu śledczego wskazanego w nakazie przyjęcia, chyba że rozporządzenie stanowi inaczej.

2. Tymczasowo aresztowanego, którego sąd nakazał osadzić w areszcie śledczym nieokreślonym z nazwy, oraz tymczasowo aresztowanego, wobec którego zarządzono poszukiwanie, w tym liście gończym, przyjmuje się do aresztu śledczego, do którego nastąpiło doprowadzenie. W wypadku gdy w tej samej miejscowości swoje siedziby ma kilka aresztów śledczych, przepis ust. 1 stosuje się odpowiednio.

3. Skazanego lub ukaranego doprowadzonego do odbycia kary przyjmuje się do aresztu śledczego, w którym znajduje się orzeczenie oczekujące na wykonanie. W szczególnie uzasadnionym wypadku, gdy znaczna odległość pomiędzy siedzibą aresztu śledczego, w którym znajduje się orzeczenie, a siedzibą organu doprowadzającego i miejscem zatrzymania skazanego lub ukaranego, wobec którego zarządzono poszukiwanie, przemawia za doprowadzeniem zatrzymanego do innego aresztu śledczego, przyjmuje się go do aresztu, do którego nastąpiło doprowadzenie, o ile organ doprowadzający jednocześnie:

- 1) powiadomi o tym telefaksem lub telefonicznie areszt śledczy, w którym znajduje się orzeczenie oczekujące na wykonanie,
- 2) ustali warunki przyjęcia z dyrektorem lub osobą go zastępującą; w takim wypadku przyjęcie doprowadzonego może nastąpić w innym czasie niż wskazany w § 36 ust. 1 zdanie pierwsze tylko wtedy, gdy dyrektor lub osoba go zastępująca wyrazi na to zgodę

– a areszt śledczy, do którego ma nastąpić przyjęcie, otrzyma dokumenty niezbędne do przyjęcia przesłane telefaksem przez areszt, o którym mowa w pkt 1.

4. Skazanego lub ukaranego doprowadzonego wraz z orzeczeniem przyjmuje się do aresztu śledczego, do którego nastąpiło doprowadzenie.

5. Osadzonego, który zbiegł albo w wyznaczonym terminie nie powrócił z przepustki, przyjmuje się do:

- 1) aresztu śledczego lub zakładu karnego typu zamkniętego, do którego nastąpiło doprowadzenie;
- 2) jednostki penitencjarnej, do której się zgłosił; w takim wypadku przepisów § 12 i 14 nie stosuje się.

6. Skazanego lub ukaranego doprowadzonego po przerwie w wykonaniu kary przyjmuje się do aresztu śledczego, do którego nastąpiło doprowadzenie, albo do zakładu karnego typu zamkniętego, w którym znajduje się dokumentacja doprowadzonego. Zgłaszającego się przyjmuje jednostka penitencjarna, o której mowa w § 138 ust. 2 i 3.

7. Osobę skazaną za granicą i przekazaną na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej w celu wykonania kary pozbawienia wolności oraz osobę pozbawioną wolności na terytorium innego państwa, sprowadzoną na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej w celu złożenia zeznań w charakterze świadka lub dokonania z jej udziałem innej czynności procesowej w postępowaniu karnym, przyjmuje się do aresztu śledczego wskazanego w nakazie przyjęcia, z zastrzeżeniem ust. 8.

8. W szczególnie uzasadnionym wypadku, gdy znaczna odległość pomiędzy siedzibą aresztu śledczego wskazanego w nakazie przyjęcia a miejscem przejęcia przez organ doprowadzający na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej osoby skazanej za granicą i przekazanej w celu wykonania kary pozbawienia wolności przemawia za doprowadzeniem tej osoby do innego aresztu śledczego, przyjmuje się ją do aresztu, do którego nastąpiło doprowadzenie. W takim wypadku, jeżeli zachodzi konieczność przyjęcia grupy takich osób, przyjęcie następuje, po uprzednim ustaleniu warunków przyjęcia z dyrektorem lub osobą go zastępującą, także w czasie wskazanym w § 36 ust. 1 zdanie pierwsze.

9. Osadzonego wzywającego z innej jednostki penitencjarnej do udziału w czynnościach procesowych kieruje się do aresztu śledczego właściwego ze względu na rejonizację osadzania ustaloną dla danego organu wzywającego. Jeżeli wzywającym do udziału w czynności procesowej jest osadzony, o którym mowa w § 14, kieruje się go do wyznaczonego aresztu śledczego właściwego ze względu na rejonizację osadzania ustaloną dla danego organu wzywającego.

§ 14. 1. Doprowadzoną osobę, o której mowa w art. 88 § 4, art. 88a § 2 oraz art. 212a § 3 i 4 k.k., przyjmuje się do wyznaczonych aresztów śledczych.

2. W wypadku, o którym mowa w ust. 1, przyjęcie do wyznaczonego aresztu śledczego następuje także wówczas, gdy w nakazie przyjęcia wskazano inny areszt, niewłaściwy dla tej kategorii osób.

3. Do wyznaczonych aresztów śledczych przyjmuje się także inne osoby, jeżeli organ dysponujący lub stosujący tymczasowe aresztowanie tak postanowił ze względów bezpieczeństwa.

4. Przepis ust. 1 stosuje się odpowiednio do osadzonego przetransportowanego w związku z udziałem w czynnościach procesowych w sprawie, w której nie zastosowano tymczasowego aresztowania, zakwalifikowanego jako wymagającego osadzenia w areszcie śledczym lub w zakładzie karnym typu zamkniętego w warunkach zapewniających wzmożoną ochronę społeczeństwa i bezpieczeństwo aresztu lub zakładu albo jako wymagającego osadzenia w tym areszcie lub zakładzie w wyznaczonym oddziale lub celi.

§ 15. 1. Szczegółową rejonizację osadzania tymczasowo aresztowanych w aresztach śledczych ustala dyrektor okręgowy w uzgodnieniu z właściwymi prezesami sądów okręgowych i wojskowych sądów garnizonowych, prokuratorami okręgowymi, wojskowymi prokuratorami garnizonowymi oraz komendantami wojewódzkimi Policji.

2. W razie zaistnienia konieczności osadzenia tymczasowo aresztowanego w areszcie śledczym niewchodzącym w skład danego okręgu, zwłaszcza z przyczyn określonych w § 16, ustalenie rejonizacji osadzenia następuje pomiędzy właściwymi dyrektorami okręgowymi w uzgodnieniu z organami, o których mowa w ust. 1.

3. Przepisy ust. 1 i 2 stosuje się odpowiednio do tymczasowo aresztowanych, skazanych i ukaranych w związku z ich udziałem w czynnościach procesowych w sprawie, w której nie zastosowano tymczasowego aresztowania.

4. Jeżeli nie można osiągnąć porozumienia, dotyczącego rejonizacji osadzania, z prezesami sądów okręgowych lub wojskowych sądów garnizonowych albo z prokuratorami okręgowymi lub wojskowymi prokuratorami garnizonowymi, dyrektor okręgowy dokonuje niezbędnych uzgodnień z właściwymi prezesami sądów apelacyjnych lub wojskowych sądów okręgowych albo z prokuratorami apelacyjnymi lub wojskowymi prokuratorami okręgowymi.

5. W wypadku gdy nie można osiągnąć porozumienia co do rejonizacji osadzania w trybie określonym w ust. 1 i 4, dyrektor okręgowy występuje z wnioskiem do Dyrektora Generalnego Służby Więziennej o dokonanie niezbędnych uzgodnień odpowiednio z kierownikami właściwych komórek organizacyjnych podległych Ministrowi Sprawiedliwości lub Ministrowi Obrony Narodowej, Prokuratorem Generalnym albo Komendantem Głównym Policji.

6. Zmiana ustalonej rejonizacji osadzania wymaga dokonania niezbędnych uzgodnień, o których mowa w ust. 1 i 4, pomiędzy dyrektorem okręgowym a organem lub organami, których ta zmiana bezpośrednio dotyczy, chyba że dyrektor okręgowy lub organ, który zwrócił się o dokonanie zmiany rejonizacji osadzania, uznał, że konieczne jest uzgodnienie tej zmiany ze wszystkimi organami, które uprzednio brały udział w jej ustaleniu.

7. W dokumencie ustalającym rejonizację osadzania wskazuje się w szczególności, do których wyznaczonych aresztów śledczych poszczególne sądy i prokuratury będą kierować osoby, o których mowa w § 14.

8. Dokument ustalający rejonizację osadzania, także w wypadku jej zmiany w trybie określonym w ust. 6, dyrektor okręgowy przesyła organom oraz dyrektorom jednostek penitencjarnych, których dotyczy rejonizacja, a w wypadku, o którym mowa w ust. 2, ponadto właściwym dyrektorom okręgowym.

§ 16. 1. W wypadku braku wolnych miejsc zakwaterowania w areszcie śledczym, inny areszt, właściwy do przyjmowania tymczasowo aresztowanych, ustala się w trybie, o którym mowa w § 15.

2. W uzasadnionym wypadku, w szczególności wynikającym z potrzeby zabezpieczenia prawidłowego toku postępowania karnego lub zapewnienia bezpieczeństwa osobie pozbawionej wolności, w tym w związku z objęciem jej szczególną ochroną, o której mowa w art. 88d § 1 i 2 oraz art. 212ba § 1 i 2 k.k.w., właściwy dyrektor okręgowy wraz z organem dysponującym lub wzywającym uzgadniają, w którym areszcie śledczym ma być osadzona określona osoba. O dokonanych uzgodnieniach dyrektor okręgowy powiadamia dyrektora aresztu śledczego, w którym osoba ta ma być osadzona.

§ 17. 1. Tymczasowo aresztowany, względem którego nie stosuje się przepisów o wykonywaniu kary pozbawienia wolności, może być przetransportowany do innego aresztu śledczego wyłącznie na podstawie pisemnego polecenia lub pisemnej zgody organu dysponującego.

2. Przepisu ust. 1 nie stosuje się do osoby, którą można przetransportować do innej jednostki penitencjarnej na podstawie art. 223 k.k.w.

3. Termin i sposób przetransportowania osadzonego, o którym mowa w ust. 1, w związku z potrzebą udzielenia mu świadczeń leczniczych lub przeprowadzenia badań, a także tryb powiadomienia o realizacji transportu uzgadnia się z organem dysponującym, chyba że organ ten ustali inaczej. Z uzgodnienia telefonicznego sporządza się notatkę urzędową, którą włącza się do akt ewidencyjnych. Przepis stosuje się odpowiednio do transportów powrotnych.

4. W razie konieczności udzielenia natychmiastowej pomocy lekarskiej osadzonemu, o którym mowa w ust. 1, areszt śledczy może dokonać samodzielnie przetransportowania lub czasowego przeniesienia osadzonego do innej jednostki penitencjarnej, z powiadomieniem o tym organu dysponującego nie później niż pierwszego dnia roboczego po wyjeździe osadzonego.

5. Przepis ust. 4 stosuje się odpowiednio w wypadku konieczności przetransportowania do:

- 1) wyznaczonego aresztu śledczego osadzonego, zakwalifikowanego jako wymagającego osadzenia w areszcie śledczym lub w zakładzie karnym typu zamkniętego w warunkach zapewniających wzmoczoną ochronę społeczeństwa i bezpieczeństwo aresztu lub zakładu albo jako wymagającego osadzenia w tym areszcie lub zakładzie w wyznaczonym oddziale lub celi;

2) innego aresztu śledczego osadzonego:

a) skierowanego do tego aresztu w celu objęcia go szczególną ochroną w związku z toczącym się lub zakończonym postępowaniem karnym, ze względu na wystąpienie poważnego zagrożenia lub istnienie bezpośredniej obawy wystąpienia poważnego zagrożenia dla jego życia lub zdrowia,

b) objętego szczególną ochroną, o której mowa w lit. a, w celu zapewnienia mu tej ochrony.

§ 18. Przepisy § 16 i 17 stosuje się odpowiednio do organu wzywającego oraz:

1) skazanego lub ukaranego, jeżeli jego pobyt w danej jednostce penitencjarnej jest niezbędny ze względu na udział w czynnościach procesowych w sprawie, w której nie zastosowano tymczasowego aresztowania;

2) tymczasowo aresztowanego, względem którego stosuje się przepisy o wykonywaniu kary pozbawienia wolności, jeżeli jego pobyt w danej jednostce penitencjarnej jest niezbędny ze względu na udział w czynnościach procesowych w sprawie, w której nastąpiło tymczasowe aresztowanie, lub w innej sprawie.

§ 19. Dyrektor może dokonać samodzielnie przetransportowania do właściwej jednostki penitencjarnej tymczasowo aresztowanego, względem którego stosuje się przepisy o wykonywaniu kary pozbawienia wolności, skazanego lub ukaranego, o których mowa w § 18, jeżeli jednocześnie:

1) nie posiada pisemnej informacji o planowanej czynności procesowej z jego udziałem, w tym zwłaszcza nakazu wydania poza teren jednostki penitencjarnej lub pisma określającego termin dokonania czynności procesowej na terenie jednostki;

2) upłynęło 14 dni od dnia dokonania ostatniej czynności procesowej z jego udziałem.

§ 20. W wypadku uchylecia wyroku skazującego sądu pierwszej instancji lub zastosowania tymczasowego aresztowania w innej sprawie wobec osadzonego odbywającego karę w zakładzie karnym transportuje się go do aresztu śledczego wyznaczonego przez dyrektora okręgowego jako właściwy dla tymczasowo aresztowanych, którzy nie mogą przebywać w danym zakładzie karnym.

§ 21. 1. O skierowaniu osadzonego do aresztu śledczego niezgodnie z rejonizacją osadzania, ustaloną dla danego organu dysponującego lub wzywającego, dyrektor powiadamia ten organ oraz dyrektora okręgowego. Przepisu nie stosuje się w wypadkach, o których mowa w § 16 ust. 2.

2. Jeżeli w wyniku przekazania tymczasowo aresztowanego do dyspozycji innego organu jest konieczne przetransportowanie go do aresztu śledczego, ustalonego w rejonizacji osadzania tego organu, dyrektor powiadamia o tym organ dysponujący.

3. W wypadkach, o których mowa w ust. 1 i 2, dyrektor może, po upływie 14 dni od dnia przyjęcia, przetransportowania lub otrzymania zawiadomienia o przekazaniu do dyspozycji innego organu, dokonać samodzielnie przetransportowania osadzonego do właściwego ze względu na rejonizację aresztu śledczego, chyba że organ dysponujący lub wzywający powiadomi, że inaczej uzgodnił z dyrektorem okręgowym.

4. W wypadku tymczasowo aresztowanego, o którym mowa w § 13 ust. 2 i 8, przyjętego do aresztu śledczego, który nie jest właściwy ze względu na rejonizację osadzania ustaloną dla danego organu dysponującego, dyrektor może, po upływie 14 dni od dnia przyjęcia, dokonać samodzielnie przetransportowania tymczasowo aresztowanego do właściwego ze względu na rejonizację aresztu śledczego.

Rozdział 3

Przyjmowanie tymczasowo aresztowanych, skazanych lub ukaranych

§ 22. 1. Przyjęcie do aresztu śledczego tymczasowo aresztowanego, skazanego lub ukaranego następuje po sprawdzeniu:

1) dokumentów niezbędnych do przyjęcia;

2) tożsamości osoby przyjmowanej.

2. Do aresztu śledczego nie może być przyjęty osadzony, co do którego ustalono, że został wydany do udziału w czynności procesowej z innej jednostki penitencjarnej i nadal pozostaje w jej ewidencji. Przepisu nie stosuje się do osadzonych, którzy w czasie czynności procesowych zbiegli.

§ 23. 1. Prawidłowość przyjęcia tymczasowo aresztowanego, skazanego lub ukaranego podlega kontroli przez kierownika lub upoważnionego przez dyrektora funkcjonariusza lub pracownika działu ewidencji, który potwierdza ten fakt datą i podpisem oraz odciskiem stempla imiennego na pierwszej stronie orzeczenia.

2. W wypadku przyjęcia osadzonego w dniu wolnym od pracy albo po godzinach pracy kierownika lub upoważnionego przez dyrektora funkcjonariusza lub pracownika działu ewidencji, kontroli, o której mowa w ust. 1, dokonuje się pierwszego dnia roboczego po przyjęciu.

3. Przepisy ust. 1 i 2 stosuje się odpowiednio w wypadku wprowadzenia do wykonania kolejnego postanowienia w przedmiocie stosowania tymczasowego aresztowania albo postanowienia o zastosowaniu tymczasowego aresztowania w kolejnej sprawie.

§ 24. 1. Dokumentem niezbędnym do przyjęcia tymczasowo aresztowanego jest odpis postanowienia o zastosowaniu albo przedłużeniu tymczasowego aresztowania, którego termin stosowania nie minął, wraz z nakazem przyjęcia.

2. Dokumentem niezbędnym do przyjęcia osoby pozbawionej wolności na terytorium innego państwa, czasowo wydanej w celu złożenia zeznań w charakterze świadka lub dokonania z jej udziałem innej czynności procesowej przed polskim sądem lub prokuratorem w toczącym się postępowaniu karnym, jest odpis postanowienia sądu o umieszczeniu osoby wydanej w areszcie śledczym, wraz z nakazem przyjęcia.

3. Przyjęcie tymczasowo aresztowanego, wobec którego zarządzono poszukiwanie, oraz tymczasowo aresztowanego przekazanego na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej w wykonaniu europejskiego nakazu aresztowania może nastąpić także na podstawie doręczonych przez organ doprowadzający telefaksowych kopii dokumentów, o których mowa w ust. 1. Przepisu § 7 ust. 2 nie stosuje się.

4. Jeżeli w stosunku do skazanego uchylony został, na skutek kasacji albo wznowienia postępowania, prawomocny wyrok, podstawą dalszego wykonywania pozbawienia wolności w tej sprawie jest odpis postanowienia o zastosowaniu tymczasowego aresztowania, wraz z nakazem przyjęcia.

§ 25. 1. Dokumentem niezbędnym do przyjęcia skazanego lub ukaranego jest:

- 1) odpis prawomocnego wyroku, którym wymierzono karę pozbawienia wolności, karę aresztu wojskowego albo karę aresztu, wraz z nakazem przyjęcia;
- 2) odpis prawomocnego wyroku, którym wymierzono karę pozbawienia wolności, karę aresztu wojskowego, karę aresztu albo karę ograniczenia wolności lub karę grzywny, orzeczone z warunkowym zawieszeniem albo bez warunkowego zawieszenia wykonania kary, oraz odpis orzeczenia lub orzeczeń zawierających rozstrzygnięcia, na podstawie których kara powinna być wykonana, a w szczególności orzeczenia o:
  - a) wykonaniu warunkowo zawieszony kary,
  - b) odwołaniu warunkowego zwolnienia albo amnestii,
  - c) wykonaniu zastępczej kary pozbawienia wolności albo zastępczej kary aresztu,
  - d) wykonaniu kary pozbawienia wolności związanej ze stosowaniem środka zabezpieczającego, polegającego na umieszczeniu skazanego na okres próby w zamkniętym zakładzie leczenia odwykowego,
  - e) uchyleniu zezwolenia na odbycie przez skazanego kary pozbawienia wolności poza zakładem karnym w systemie dozoru elektronicznego oraz o wykonaniu tej kary w zakładzie karnym– wraz z nakazem przyjęcia;
- 3) odpis prawomocnego orzeczenia sądu okręgowego określającego karę pozbawienia wolności, która ma być wykonywana wobec osoby skazanej za granicą, wraz z nakazem przyjęcia;
- 4) odpis orzeczenia o wymierzeniu kary porządkowej, wraz z nakazem przyjęcia.

2. W wypadku zastosowania tymczasowego aresztowania na podstawie art. 249 § 4 k.p.k. wobec osoby skazanej prawomocnym wyrokiem przyjęcie skazanego następuje na podstawie odpisu postanowienia o zastosowaniu tymczasowego aresztowania oraz odpisu prawomocnego wyroku albo zawiadomienia o uprawomocnieniu się wyroku skazującego, wraz z nakazem przyjęcia.

3. W wypadku gdy kara orzeczona za wykroczenie podlega natychmiastowemu wykonaniu, przyjęcie ukaranego może nastąpić także na podstawie odpisu nieprawomocnego wyroku. Przepis ust. 1 stosuje się odpowiednio.

4. Przyjęcie skazanego lub ukaranego, wobec którego zarządzono poszukiwanie, oraz skazanego przekazanego na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej w wykonaniu europejskiego nakazu aresztowania może nastąpić także na podstawie doręczonych przez organ doprowadzający telefaksowych kopii dokumentów, o których mowa w ust. 1. Przepisu § 7 ust. 2 nie stosuje się.

5. W wypadku, o którym mowa w § 13 ust. 3 zdanie drugie, przyjęcie skazanego lub ukaranego następuje na podstawie dokumentów, o których mowa w ust. 1 lub 3, przesłanych telefaksem przez areszt śledczy, w którym znajduje się orzeczenie oczekujące na wykonanie.

§ 26. 1. Dokumentem niezbędnym do przyjęcia dłużnika, wobec którego zastosowano środek przymusu, jest odpis prawomocnego orzeczenia, którym sąd orzekł grzywnę z zamianą na areszt, wraz z nakazem przyjęcia.

2. Przyjęcie dłużnika może nastąpić po przekazaniu przez komornika, wraz z dokumentami, o których mowa w ust. 1, kwoty pieniężnej potrzebnej na wyżywienie dłużnika przez czas wykonywania środka przymusu lub dokumentu potwierdzającego dokonanie wpłaty tej kwoty na rzecz jednostki penitencjarnej albo odpisu orzeczenia zawierającego informację o zwolnieniu wierzyciela od kosztów sądowych w tej sprawie.

§ 27. Dokumentem niezbędnym do przyjęcia osoby skazanej za granicą i przekazanej na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej w celu wykonania kary pozbawienia wolności jest odpis postanowienia sądu okręgowego o zastosowaniu tymczasowego aresztowania, którego termin stosowania nie minął, wraz z nakazem przyjęcia.

§ 28. 1. Przyjęcie skazanego lub ukaranego, korzystającego z przerwy w wykonaniu kary, do jednostki penitencjarnej, w której znajdują się jego akta ewidencyjne, następuje w wypadku:

- 1) upływu okresu, na jaki przerwa została udzielona;
- 2) otrzymania odpisu postanowienia o odwołaniu przerwy;
- 3) złożenia przez skazanego lub ukaranego pisemnego oświadczenia, że dobrowolnie wyraża zgodę na wykonywanie kary, jeżeli termin zgłoszenia się po przerwie jeszcze nie upłynął.

2. Przyjęcie skazanego lub ukaranego, doprowadzonego po przerwie w wykonaniu kary, do jednostki penitencjarnej, w której nie ma jego akt ewidencyjnych, następuje, jeżeli:

- 1) jednostką tą jest areszt śledczy;
- 2) organ doprowadzający doręczy dokument stwierdzający, w jakiej jednostce penitencjarnej znajdują się akta ewidencyjne doprowadzonego;
- 3) uzgodniono z dyrektorem, kierownikiem albo wyznaczonym funkcjonariuszem lub pracownikiem działu ewidencji jednostki penitencjarnej, w której znajdują się akta ewidencyjne skazanego lub ukaranego, że zachodzą okoliczności, o których mowa w ust. 1 pkt 1 lub 2; uzgodnienia dokonuje się telefaksem, telefonicznie lub pocztą elektroniczną; dokument potwierdzający uzgodnienie włącza się do akt ewidencyjnych; fakt dokonania kontroli, o której mowa w § 23 ust. 1, potwierdza się na tym dokumencie.

3. O przyjęciu skazanego lub ukaranego, o których mowa w ust. 2, powiadamia się natychmiast – telefaksem, telefonicznie lub pocztą elektroniczną – jednostkę penitencjarną, w której znajdują się jego akta ewidencyjne, i jednocześnie wzywa się do przesłania tych akt oraz pozostałej dokumentacji osadzonego.

§ 29. 1. Do przyjęcia osadzonego, który zbiegł albo w wyznaczonym terminie nie powrócił z przepustki, jest niezbędne potwierdzenie tego faktu – telefaksem, telefonicznie lub pocztą elektroniczną – przez jednostkę penitencjarną, w której ewidencji osadzony pozostaje. Dokument potwierdzający uzgodnienie włącza się do akt ewidencyjnych. Fakt dokonania kontroli, o której mowa w § 23 ust. 1, potwierdza się na tym dokumencie.

2. Jeżeli osadzony, o którym mowa w ust. 1, został doprowadzony, organ doprowadzający doręcza pismo stwierdzające, kiedy i z jakiej jednostki penitencjarnej nastąpiła ucieczka albo którą jednostkę osadzony opuścił w związku z udzieloną przepustką.

3. Przepisy ust. 1 i 2 stosuje się odpowiednio w wypadku zatrzymania osadzonego korzystającego z przepustki przez uprawniony organ w związku z naruszeniem przez niego porządku prawnego; pismo doręczone przez organ doprowadzający powinno ponadto zawierać informację o dacie i przyczynie zatrzymania.

4. W wypadku uzyskania informacji, że osoba, o której mowa w ust. 1, została skreślona z ewidencji jednostki penitencjarnej, powiadamia się o tym natychmiast najbliższą jednostkę organizacyjną Policji, aby ustaliła, czy Policja dysponuje dokumentami uprawniającymi do zatrzymania i doprowadzenia tej osoby do aresztu śledczego.

5. O przyjęciu osadzonego, o którym mowa w ust. 1 i 3, powiadamia się natychmiast – telefaksem, telefonicznie lub pocztą elektroniczną – jednostkę penitencjarną, o której mowa w ust. 1, i jednocześnie wzywa się do przesłania jego akt ewidencyjnych, pozostałej dokumentacji i depozytów; akt, dokumentacji i depozytów osadzonego nie przesyła się, jeżeli uzgodniono bezzwłoczne przetransportowanie osadzonego do tej jednostki.

§ 30. W wypadku gdy przy przyjęciu doręczono telefaksowe kopie dokumentów, informację o tym zamieszcza się w wiadomieniu o przyjęciu. Organ zarządzający osadzenie przesyła bezzwłocznie do jednostki penitencjarnej odpisy dokumentów niezbędnych do przyjęcia.

§ 31. 1. Dokumentami służącymi do sprawdzenia tożsamości osoby przyjmowanej są:

- 1) w wypadku obywatela polskiego – dokumenty, o których mowa w § 1 pkt 3 lit. a–c;
- 2) w wypadku cudzoziemca – dokumenty, o których mowa w § 1 pkt 3 lit. d i e.

2. Do aresztu śledczego nie może być przyjęta, z zastrzeżeniem ust. 3 i 4, osoba nieposiadająca ważnego dokumentu, za pomocą którego sprawdza się tożsamość, albo gdy istnieją uzasadnione wątpliwości co do tożsamości osoby przyjmowanej wynikające z:

- 1) zużycia lub uszkodzenia posiadanego przez nią dokumentu;
- 2) niezgodności danych określających tożsamość zawartych w poszczególnych dokumentach albo niezgodności tych danych w dokumencie z danymi uzyskanymi od osoby przyjmowanej;
- 3) braku możliwości uzyskania potwierdzenia tożsamości od osoby przyjmowanej.

3. Przepisu ust. 2 nie stosuje się, jeżeli:

- 1) tożsamość osoby doprowadzonej zostanie stwierdzona na piśmie przez organ doprowadzający; w wypadku obywatela polskiego pismo powinno zawierać także informację o numerze PESEL, a w wypadku cudzoziemca – jego obywatelstwo, a także numer PESEL, jeżeli został nadany; w razie gdy przyczyną niezgodności jest zmiana nazwiska – informację o uprzednio używanym nazwisku;
- 2) sprawdzenie tożsamości osadzonego zgłaszającego się po przerwie w wykonaniu kary, ucieczce albo przepustce jest możliwe na podstawie karty identyfikacyjnej, karty tożsamości lub rysopisu i zdjęć znajdujących się w jego aktach ewidencyjnych lub teczce osobopoznawczej.

4. W razie doprowadzenia tymczasowo aresztowanego, którego tożsamości nie ustalono, organ doprowadzający doręcza pismo stwierdzające, że osoba doprowadzona jest osobą o nieustalonej tożsamości, której dotyczy postanowienie o tymczasowym aresztowaniu i nakaz przyjęcia.

5. W wypadkach, o których mowa w ust. 3 pkt 1 i ust. 4, organ doprowadzający doręcza ponadto aktualne zdjęcie osoby doprowadzonej.

6. Identyfikacji osoby przyjmowanej dokonuje się ponadto z wykorzystaniem:

- 1) przekazanych przez sąd informacji, o których mowa w art. 11 § 2 k.k.w.;
- 2) informacji o tej osobie zawartych w centralnym zbiorze danych.

7. W razie wątpliwości co do tożsamości osoby zgłaszającej się do odbycia kary, w szczególności z przyczyn określonych w ust. 2, powiadamia się najbliższą jednostką organizacyjną Policji o potrzebie potwierdzenia tożsamości takiej osoby. Do czasu potwierdzenia tożsamości przez Policję osoba zgłaszająca się nie może być przyjęta.

8. Przepis ust. 7 stosuje się odpowiednio w wypadku zgłaszającego się do jednostki penitencjarnej osadzonego, który zbiegł albo w wyznaczonym terminie nie powrócił z przepustki.

§ 32. 1. Do aresztu śledczego nie może być przyjęta osoba:

- 1) doprowadzona do odbycia zastępczej kary pozbawienia wolności lub zastępczej kary aresztu za nieuiszczoną grzywnę, która wpłaci w tym areszcie kwotę pieniężną przypadającą jeszcze do uiszczenia;
- 2) co do której ustalono, że podlega zwolnieniu w dniu, w którym zgłosiła się lub została doprowadzona.

2. O nieprzyjęciu osoby do aresztu śledczego z powodów, o których mowa w ust. 1, decyduje dyrektor lub osoba go zastępująca. Przepisy § 38 ust. 1 i 6 stosuje się odpowiednio.

3. Dyrektor powiadamia właściwy sąd o nieprzyjęciu osoby z powodów, o których mowa w ust. 1, oraz dołącza do pisma odpis orzeczenia wraz z nakazem przyjęcia. W wypadku tymczasowo aresztowanego powiadomienie o nieprzyjęciu, wraz z odpisem postanowienia i nakazem przyjęcia, wręcza się organowi doprowadzającemu, który kwituje odbiór powiadomienia na jego kopii.

4. W wypadku, o którym mowa w ust. 1 pkt 2, powiadomienie o nieprzyjęciu powinno zawierać informację o ustalonym terminie upływu tymczasowego aresztowania lub końca kary, a także o zastosowaniu art. 168 k.k.w. – jeżeli stanowiło to podstawę nieprzyjęcia.

5. Jeżeli do aresztu śledczego nie została przyjęta osoba zgłaszająca się do odbycia kary, kopię powiadomienia, o którym mowa w ust. 3, wręcza się, za pokwitowaniem, także tej osobie.

§ 33. 1. Do aresztu śledczego nie może być przyjęta osoba będąca rodzicem lub opiekunem – wraz z dzieckiem, z zastrzeżeniem ust. 2.

2. Przyjmowanie kobiet zgłaszających się lub doprowadzonych, wraz z dzieckiem, do jednostki penitencjarnej, przy której zorganizowano dom dla matki i dziecka, regulują przepisy w sprawie trybu przyjmowania dzieci matek pozbawionych wolności do domów dla matki i dziecka przy wskazanych zakładach karnych oraz szczegółowych zasad organizowania i działania tych placówek.

§ 34. 1. Do aresztu śledczego nie przyjmuje się osoby wymagającej leczenia szpitalnego z powodu ostrej psychozy.

2. Do aresztu śledczego nie przyjmuje się ponadto:

- 1) osoby wymagającej natychmiastowego leczenia szpitalnego ze względu na bezpośrednie zagrożenie życia lub zdrowia;
- 2) kobiety od 28. tygodnia ciąży.

3. Przepisów ust. 1 i 2 nie stosuje się do osoby zgłaszającej się albo doprowadzonej po przerwie w wykonaniu kary lub ucieczce oraz osoby, która w wyznaczonym terminie nie powróciła z przepustki. Osobie przyjętej zapewnia się natychmiast odpowiednią opiekę lekarską.

4. Przepisu ust. 2 nie stosuje się do osoby, która zgłosiła się albo została doprowadzona do aresztu śledczego, przy którym funkcjonuje szpital z oddziałem mogącym zapewnić tej osobie specjalistyczną opiekę lekarską.

5. Jeżeli zachodzi uzasadnione przypuszczenie, że stan zdrowia osoby doprowadzonej nie pozwala na jej przyjęcie z przyczyn, o których mowa w ust. 1 i 2, decyzję w tym przedmiocie podejmuje się na podstawie doręczonego przez organ doprowadzający dokumentu sporządzonego przez lekarza. Dokument może być również wystawiony przez lekarza podmiotu leczniczego dla osób pozbawionych wolności w areszcie śledczym, do którego nastąpiło doprowadzenie. Na podstawie tego dokumentu wskazuje się ponadto areszt śledczy, o którym mowa w ust. 4.

6. Przepis ust. 5 stosuje się odpowiednio do osoby zgłaszającej się do odbycia kary, z tym że dokument sporządza lekarz podmiotu leczniczego dla osób pozbawionych wolności, a jeżeli nie jest to możliwe – lekarz innego podmiotu leczniczego.

7. W wypadkach, o których mowa w ust. 4, przyjęcie do aresztu śledczego, przy którym funkcjonuje szpital, następuje także wówczas, gdy w nakazie przyjęcia wskazano inną jednostkę penitencjarną.

§ 35. 1. W wypadku doprowadzenia do jednostki penitencjarnej osoby z obrażeniami ciała organ doprowadzający doręcza dokument informujący o okolicznościach i przyczynach powstania tych obrażeń oraz dokument sporządzony przez lekarza, zawierający ich opis. Dokument może być również wystawiony przez lekarza podmiotu leczniczego dla osób pozbawionych wolności jednostki penitencjarnej, do której nastąpiło doprowadzenie.

2. Przepisy ust. 1 stosuje się odpowiednio do osoby zgłaszającej się do odbycia kary, z tym że dokument sporządza lekarz podmiotu leczniczego dla osób pozbawionych wolności, a jeżeli nie jest to możliwe – lekarz innego podmiotu leczniczego.

3. Jeżeli osoba, o której mowa w ust. 1, zgłosiła, że obrażenia powstały w związku z jej zatrzymaniem lub po zatrzymaniu, informację o doprowadzeniu takiej osoby, wraz z jej wyjaśnieniami dotyczącymi przyczyn i okoliczności powstania obrażeń, przesyła się sędziemu penitencjarnemu.

§ 36. 1. Przyjmowanie tymczasowo aresztowanych, skazanych i ukaranych do aresztu śledczego odbywa się codziennie, z wyjątkiem dni ustawowo wolnych od pracy, w godz. 8⁰⁰–16⁰⁰, a w soboty w godz. 8⁰⁰–12⁰⁰. W uzasadnionych wypadkach przyjęcie osoby doprowadzonej może nastąpić także w innym czasie oraz w dni wolne od pracy – po uprzednim ustaleniu warunków przyjęcia z dyrektorem lub osobą go zastępującą.

2. Przyjmowanie osadzonych zgłaszających się do jednostki penitencjarnej po przerwie w wykonaniu kary, ucieczce oraz tych, którzy w wyznaczonym terminie nie powrócili z przepustki, odbywa się każdego dnia przez całą dobę.

3. Przyjmowanie dłużnika, wobec którego zastosowano środek przymusu, odbywa się w terminie uzgodnionym z kormnikiem.

4. W wypadku gdy przyjmowanie odbywa się po godzinach pracy lub dyżuru funkcjonariuszy lub pracowników działu ewidencji, realizuje je, w zakresie ustalonym przez dyrektora, dowódca zmiany.

§ 37. 1. W wypadku doprowadzenia skazanego lub ukaranego organ doprowadzający doręcza dokument stwierdzający datę jego zatrzymania albo przejęcia przez organ doprowadzający osoby przekazanej na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej. Jeżeli nie doręczono dokumentu zawierającego taką datę, a zachodzą wątpliwości w tym zakresie, można odmówić przyjęcia doprowadzonego.

2. Przepis ust. 1 stosuje się odpowiednio do tymczasowo aresztowanego, jeżeli informacja o dacie zatrzymania nie jest zawarta w postanowieniu o zastosowaniu tymczasowego aresztowania.

3. Po zgłoszeniu się skazanego lub ukaranego do odbycia kary, także po przerwie w wykonaniu kary, oraz osadzonego, który zbiegł albo w wyznaczonym terminie nie powrócił z przepustki, sporządza się notatkę urzędową i odnotowuje się w niej datę zgłoszenia się. Notatkę włącza się do akt ewidencyjnych.

4. Przepis ust. 3 stosuje się odpowiednio w wypadku, gdy dłużnik powrócił w wyznaczonym terminie z przepustki udzielonej na podstawie art. 1059 k.p.c.

§ 38. 1. Po przyjęciu osoby doprowadzonej wydaje się organowi doprowadzającemu potwierdzenie doprowadzenia. Przepisu nie stosuje się w wypadku doprowadzenia osadzonego przez funkcjonariusza Służby Więziennej; dowódca zmiany odnotowuje ten fakt w książce przebiegu służby.

2. W wypadku odmowy przyjęcia tymczasowo aresztowanego, skazanego lub ukaranego sporządza się natychmiast szczegółową notatkę urzędową, którą podpisuje dyrektor lub osoba go zastępująca. Notatka powinna zawierać w szczególności dane osobowe, informacje o doręczonych dokumentach, organie doprowadzającym i przyczynie odmowy przyjęcia oraz jednostce penitencjarnej, w której przyjęcie powinno nastąpić.

3. W wypadku gdy odmowa przyjęcia dotyczy skazanego lub ukaranego doprowadzonego do odbycia kary do aresztu śledczego, w którym znajduje się orzeczenie oczekujące na wykonanie, a ustalono, że możliwe jest jego przyjęcie do innej jednostki penitencjarnej, organowi doprowadzającemu wydaje się ponadto, za pokwitowaniem, posiadane orzeczenie wraz z pozostałą dokumentacją niezbędną do przyjęcia.

4. Notatkę dołącza się do orzeczenia oczekującego na wykonanie lub akt ewidencyjnych zwolnionego na przerwę w wykonaniu kary, a w innych wypadkach przechowuje się w dokumentacji działu ewidencji. Jeżeli odmowa przyjęcia miała miejsce z przyczyn, o których mowa w § 34 ust. 1 i 2, do notatki dołącza się dokument sporządzony przez lekarza albo jego odpis lub kserokopię.

5. Kopię notatki doręcza się, za pokwitowaniem, organowi doprowadzającemu albo osobie zgłaszającej się do odbycia kary, a ponadto przesyła się natychmiast telefaksem:

- 1) organowi dysponującemu;
- 2) właściwemu sądowi, a w wypadku zwolnionego na przerwę w wykonaniu kary – sądowi penitencjarnemu, który jej udzielił;
- 3) dyrektorowi okręgowemu.

6. W wypadku gdy decyzję o odmowie przyjęcia podejmuje dowódca zmiany, niezależnie od sporządzenia i podpisania notatki, o której mowa w ust. 2, odnotowuje on ten fakt w książce przebiegu służby.

§ 39. 1. Dokumenty osobiste osadzonego przechowuje się w dziale ewidencji. Dokumenty te ewidencjonuje się w aktach ewidencyjnych, z odnotowaniem ich nazwy i numeru oraz daty przyjęcia do depozytu. Prawidłowość odnotowania w aktach danych dotyczących dokumentu osadzonego potwierdza czytelnym podpisem. Przepis § 110 ust. 1 stosuje się odpowiednio.

2. Dokumenty, o których mowa w § 34 ust. 5 i 6 oraz w § 35 ust. 1 i 2, a także dokumentację medyczną przyjmowanego, o ile przekazał ją do depozytu, przekazuje się podmiotowi leczniczemu dla osób pozbawionych wolności.

3. Książeczkę wojskową skazanego na karę pozbawienia wolności lub karę aresztu wojskowego przesyła się do wojskowego komendanta uzupełnień prowadzącego ewidencję, którą jest on objęty, a legitymację służbową żołnierza zawodowego skazanego na taką karę – do dowódcy jednostki wojskowej, w której pełni lub ostatnio pełnił zawodową służbę wojskową. Legitymację służbową skazanego na karę pozbawienia wolności funkcjonariusza organu powołanego do ochrony bezpieczeństwa publicznego, funkcjonariusza lub pracownika Służby Więziennej albo pracownika organu wymiaru sprawiedliwości lub organu ścigania przesyła się do organu, który ją wydał.

4. Na pisemne polecenie organu prowadzącego postępowanie karne, wydane w szczególności w związku ze stosowaniem środka zapobiegawczego polegającego na zakazie opuszczania przez osadzonego kraju, połączonego z zatrzymaniem mu paszportu lub innego dokumentu uprawniającego do przekroczenia granicy, dokumenty te przesyła się do organu wskazanego w piśmie.

5. W szczególnie uzasadnionym wypadku, na wniosek osadzonego, dokumenty osobiste mogą być wydane, za pokwitowaniem, wskazanej przez niego osobie. Do wydania dokumentu osobistego tymczasowo aresztowanego, względem którego nie stosuje się przepisów o wykonywaniu kary pozbawienia wolności, jest wymagana pisemna zgoda organu dysponującego.

§ 40. 1. O przyjęciu tymczasowo aresztowanego oraz o przetransportowaniu go z innej jednostki penitencjarnej zawiadamia się organ dysponujący. Zawiadomienie przesyła się nie później niż pierwszego dnia roboczego po przyjęciu lub przetransportowaniu osadzonego.

2. Zawiadomienie o przyjęciu oraz przetransportowaniu tymczasowo aresztowanego w związku z poszukiwaniem go listem gończym wysyła się telefaksem nie później niż do godziny 12⁰⁰ pierwszego dnia roboczego po przyjęciu lub przetransportowaniu.

3. O przetransportowaniu osadzonego z innej jednostki penitencjarnej, w związku z jego udziałem w czynnościach procesowych w sprawie, w której nie zastosowano tymczasowego aresztowania, zawiadamia się organ wzywający. Zawiadomienie przesyła się nie później niż pierwszego dnia roboczego po przetransportowaniu osadzonego.

4. O przyjęciu skazanego lub ukaranego zawiadamia się, za pomocą druku „Obliczenie kary”, o którym mowa w § 60 ust. 1, właściwy sąd; po przerwie w wykonaniu kary zawiadamia się ponadto sąd penitencjarny.

5. O przyjęciu osoby podlegającej osadzeniu jednocześnie w kilku sprawach poszczególne organy zawiadamia się wyłącznie w zakresie dotyczącym ich sprawy.

§ 41. Jeżeli tymczasowo aresztowany podczas przyjęcia lub bezpośrednio po przyjęciu do aresztu śledczego skorzysta z prawa do poinformowania o miejscu swojego pobytu, o którym mowa w art. 211 § 2 k.k.w., podpisane przez niego zawiadomienie przesyła się do:

- 1) osoby najbliższej albo innej osoby, stowarzyszenia, organizacji lub instytucji oraz do obrońcy, zgodnie z podanymi przez tymczasowo aresztowanego adresami;
- 2) właściwego urzędu konsularnego, a w razie braku takiego urzędu – do właściwego przedstawicielstwa dyplomatycznego – w wypadku cudzoziemca.

§ 42. O wprowadzeniu do wykonania, wobec osoby już przebywającej w jednostce penitencjarnej, wyroku albo postanowienia o zastosowaniu tymczasowego aresztowania w innej sprawie zawiadamia się odpowiednio właściwy sąd lub organ dysponujący oraz komórkę organizacyjną bezpośrednio odpowiedzialną za prowadzenie oddziaływań penitencjarnych wobec tej osoby. Przepisy § 40 ust. 4 i 5 stosuje się odpowiednio.

§ 43. 1. O przyjęciu osoby podlegającej obowiązkowi czynnej służby wojskowej, mężczyzny albo kobiety, o której mowa w art. 48 ust. 1 ustawy z dnia 21 listopada 1967 r. o powszechnym obowiązku obrony Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2012 r. poz. 461 i 1101), począwszy od dnia, w którym kończy 18 lat życia, do dnia 31 grudnia roku kalendarzowego, w którym kończy 50 lat życia, a osoby posiadającej stopień podoficerski lub oficerski – 60 lat życia, zawiadamia się wojskowego komendanta uzupełnień prowadzącego ewidencję, którą osoba ta jest objęta.

2. W wypadku, o którym mowa w art. 31a ust. 1 ustawy z dnia 21 listopada 1967 r. o powszechnym obowiązku obrony Rzeczypospolitej Polskiej, o przyjęciu osoby podlegającej obowiązkowi czynnej służby wojskowej, mężczyzny albo kobiety, posiadającej kwalifikacje określone w art. 48 ust. 1 ustawy z dnia 21 listopada 1967 r. o powszechnym obowiązku obrony Rzeczypospolitej Polskiej – począwszy od dnia, w którym kończy 18 lat życia, do dnia 31 grudnia roku kalendarzowego, w którym kończy 24 lata życia – zawiadamia się wójta lub burmistrza (prezydenta miasta) właściwego ze względu na miejsce pobytu stałego (zamieszkania) lub pobytu czasowego trwającego ponad 3 miesiące.

3. Przynależność ewidencyjną osoby do wojskowego komendanta uzupełnień ustala się na podstawie wpisów zamieszczonych w wojskowych dokumentach osobistych, a w razie ich braku – ze względu na miejsce pobytu stałego (zamieszkania) lub pobytu czasowego trwającego ponad 3 miesiące osoby przyjmowanej.

4. Jeżeli nie jest możliwe ustalenie przynależności ewidencyjnej osoby, o której mowa w ust. 1 i 2, zawiadomienie o jej przyjęciu przesyła się do wojskowego komendanta uzupełnień właściwego miejscowo dla jednostki penitencjarnej.

Rozdział 4

Rozmieszczanie tymczasowo aresztowanych

§ 44. 1. Izolowanie od siebie osób powiązanych następuje na podstawie pisemnej informacji organu dysponującego, zawierającej w szczególności ich dane osobowe. Informacja może być także przekazana przez sąd, który zastosował tymczasowe aresztowanie.

2. Zaprzestanie izolowania osób powiązanych następuje po otrzymaniu:

- 1) pisemnej informacji organu dysponującego o tym, że dalsze ich izolowanie jest zbędne;
- 2) zawiadomienia o wyroku sądu pierwszej instancji.

§ 45. 1. W celu zapewnienia właściwej izolacji osób powiązanych, tymczasowo aresztowanych, względem których nie stosuje się przepisów o wykonywaniu kary pozbawienia wolności, dzieli się na grupy.

2. Liczbę grup oraz ich rozmieszczenie w budynkach i oddziałach mieszkalnych ustala dyrektor.

3. Grupy tymczasowo aresztowanych powinny być rozmieszczone w sposób uniemożliwiający przekazywanie informacji między tymczasowo aresztowanymi z różnych grup.

4. W skład tej samej grupy może wchodzić tylko jeden z tymczasowo aresztowanych, którzy mają być od siebie izolowani.

5. Podczas pobytu poza celą mieszkalną tymczasowo aresztowani nie mogą mieć możliwości nawiązania kontaktów z osobami spoza swojej grupy.

6. W celu uniemożliwienia kontaktów, o których mowa w ust. 5, spacer, kąpiele, zajęcia kulturalno-oświatowe, sportowe i wychowania fizycznego oraz inne zajęcia zbiorowe dla poszczególnych grup tymczasowo aresztowanych odbywają się według planów zatwierdzonych przez dyrektora.

§ 46. 1. Rozmieszczania tymczasowo aresztowanych, względem których nie stosuje się przepisów o wykonywaniu kary pozbawienia wolności:

- 1) w grupach,
- 2) w celach według kryterium wieku, uprzedniej karalności i używania wyrobów tytoniowych,
- 3) funkcjonariuszy organów powołanych do ochrony bezpieczeństwa publicznego albo funkcjonariuszy i pracowników Służby Więziennej, pracowników organów wymiaru sprawiedliwości i ścigania, w oddzieleniu od pozostałych tymczasowo aresztowanych

– dokonują funkcjonariusze lub pracownicy działu ewidencji.

2. Przepis ust. 1 pkt 3 stosuje się odpowiednio do byłych funkcjonariuszy lub pracowników, jeżeli tymczasowe aresztowanie nastąpiło w okresie do roku od zakończenia przez nich służby lub pracy.

3. Rozmieszczania tymczasowo aresztowanych, w stosunku do których organ dysponujący udzielił wskazań mających na celu zabezpieczenie prawidłowego toku postępowania karnego i zapewnienie bezpieczeństwa w areszcie śledczym, dokonują funkcjonariusze lub pracownicy działu ewidencji w uzgodnieniu z właściwymi służbami aresztu śledczego.

4. Przepis ust. 3 stosuje się odpowiednio, jeżeli przy rozmieszczaniu tymczasowo aresztowanych zachodzi potrzeba uwzględnienia wskazań właściwych służb aresztu śledczego mających na celu zapewnienie porządku i bezpieczeństwa w areszcie oraz zaleceń lekarskich, psychologicznych lub rehabilitacyjnych.

§ 47. 1. Przemieszczania pomiędzy celami tymczasowo aresztowanych, względem których nie stosuje się przepisów o wykonywaniu kary pozbawienia wolności, dokonują funkcjonariusze lub pracownicy działu ewidencji na wniosek funkcjonariuszy lub pracowników komórki organizacyjnej bezpośrednio odpowiedzialnej za prowadzenie oddziaływań penitencjarnych wobec przemieszczanych tymczasowo aresztowanych.

2. Po godzinach pracy lub dyżuru funkcjonariuszy lub pracowników działu ewidencji czynności, o których mowa w ust. 1 oraz w § 46 ust. 1 i 2, może, w uzasadnionych wypadkach, realizować dowódca zmiany. Pisemną informację na ten temat dowódca zmiany przekazuje do działu ewidencji natychmiast po wznowieniu pracy lub dyżuru przez funkcjonariuszy lub pracowników tego działu.

3. Tymczasowo aresztowany dorosły, względem którego nie stosuje się przepisów o wykonywaniu kary pozbawienia wolności, z wyjątkiem osadzonego, o którym mowa w art. 223a § 1 k.k.w., może być umieszczony w celi wspólnie z młodocianym lub młodocianymi po okazaniu w dziale ewidencji decyzji dyrektora w tej sprawie.

§ 48. 1. Rozmieszczenia osadzonych w oddziałach szpitalnych dokonuje funkcjonariusz lub pracownik podmiotu leczniczego dla osób pozbawionych wolności, kierując się przede wszystkim wskazaniami medycznymi; tymczasowo aresztowanego, względem którego nie stosuje się przepisów o wykonywaniu kary pozbawienia wolności, należy, w miarę możliwości, osadzać w oddzieleniu od skazanych, ukaranych oraz tymczasowo aresztowanych, względem których stosuje się przepisy o wykonywaniu kary pozbawienia wolności.

2. Przepis stosuje się odpowiednio przy rozmieszczaniu osadzonych w izbach chorych.

Rozdział 5

Obliczanie okresu wykonywania kary

§ 49. 1. Po otrzymaniu zawiadomienia o wyroku skazującym sądu pierwszej instancji lub odpisu tego wyroku dokonuje się wstępnego ustalenia terminu końca kary orzeczonej wobec tymczasowo aresztowanego.

2. W wypadku gdy z treści otrzymanego zawiadomienia o uprawomocnieniu się wyroku skazującego wynika, że wyrok skazujący sądu pierwszej instancji uległ zmianie, oraz w wypadku, o którym mowa w § 25 ust. 2, przepis ust. 1 stosuje się odpowiednio.

3. Upływ wstępnie ustalonego terminu końca kary nie skutkuje zwolnieniem z jednostki penitencjarnej.

§ 50. 1. Obliczenia okresu wykonywania kary dokonuje się po otrzymaniu podlegającego wykonaniu dokumentu, z którego treści wynika konieczność ustalenia terminu początku i końca wykonywania kary.

2. W celu ustalenia terminu końca kary, do daty ustalonej jako początek jej wykonywania dolicza się wymiar kary, a następnie od tak ustalonej daty odlicza się okres podlegający zaliczeniu na poczet kary, obliczony według zasad określonych w § 52.

3. W wypadku gdy konieczność dokonania obliczenia okresu wykonywania kary jest związana z przyjęciem skazanego lub ukaranego w dniu wolnym od pracy albo po godzinach pracy lub dyżuru funkcjonariuszy lub pracowników działu ewidencji, obliczenie powinno być dokonane pierwszego dnia roboczego po przyjęciu.

4. Przepisy ust. 1–3 stosuje się odpowiednio w razie konieczności ustalenia terminu, do którego tymczasowe aresztowanie ma trwać, jeżeli termin ten nie został wskazany w postanowieniu o zastosowaniu tego środka.

§ 51. 1. Wymiar kary odnotowuje się w aktach i dokumentach ewidencyjnych w takich jednostkach czasu, w jakich kara została wymierzona. Ustalając termin końca kary, ustala się najpierw rok, a następnie miesiąc i dzień.

2. Kara wymierzona w latach kończy się po upływie tylu lat, ile wynosi jej wymiar, takiego samego dnia i miesiąca, jakiego się rozpoczęła.

3. Kara wymierzona w miesiącach kończy się po upływie tylu miesięcy, ile wynosi jej wymiar, takiego samego dnia, jakiego się rozpoczęła.

4. W trakcie obliczania okresu wykonywania kary nie stosuje się dat nieistniejących w danym miesiącu, zamieniając je na ostatni dzień tego miesiąca.

5. Kara wymierzona w dniach kończy się po upływie tylu dni, ile wynosi jej wymiar.

6. Kara tygodnia pozbawienia wolności kończy się dnia noszącego tę samą nazwę co dzień jej rozpoczęcia.

§ 52. 1. Obliczenia okresu podlegającego zaliczeniu na poczet kary dokonuje się w latach i dniach. Wszystkie okresy odbywania kary w tej samej sprawie podlegają zsumowaniu przed zaliczeniem, bez zamiany dni na miesiące lub lata.

2. Ten sam okres czasu nie może być zaliczony na poczet różnych kar.

3. Jeżeli sąd nie zaliczył okresu tymczasowego aresztowania albo zatrzymania na poczet orzeczonej kary lub nieprawidłowo zaliczył ten okres, dyrektor występuje do właściwego sądu z wnioskiem o usunięcie nieprawidłowości w trybie art. 420 § 1 lub 2 k.p.k. albo art. 84 § 1 ustawy z dnia 24 sierpnia 2001 r. – Kodeks postępowania w sprawach o wykroczenia (Dz. U. z 2008 r. Nr 133, poz. 848, z późn. zm.⁸⁾).

4. W wypadku gdy dzień zakończenia jednego okresu podlegającego zaliczeniu na poczet kary jest zarazem dniem rozpoczęcia kolejnego okresu w tej samej sprawie, przy obliczeniu okresu wykonywania kary przyjmuje się, że jest to jeden okres, którego początek przypada na dzień rozpoczęcia pierwszego okresu, a koniec na dzień zakończenia drugiego okresu. Przepis stosuje się odpowiednio przy większej liczbie okresów zaliczonych na poczet kary, jeżeli następują bezpośrednio po sobie.

5. Przepis ust. 4 stosuje się odpowiednio w wypadku, gdy dzień ustalony jako początek wykonywania kary jest zarazem dniem zakończenia okresu podlegającego zaliczeniu na poczet kary w tej samej sprawie.

§ 53. 1. Początek wykonywania kary liczy się od dnia:

- 1) zakończenia wykonywania poprzedniej kary, jeżeli wobec tego samego skazanego lub ukaranego wykonuje się kilka kar, chyba że w pkt 2–14 ustalono inaczej;
- 2) przyjęcia skazanego lub ukaranego, który zgłosił się do odbycia kary;
- 3) zatrzymania skazanego lub ukaranego, który został doprowadzony do odbycia kary;
- 4) zatrzymania w związku z tymczasowym aresztowaniem lub umieszczeniem w schronisku dla nieletnich, którego okres sąd zaliczył na poczet kary;
- 5) zgłoszenia się ukaranego po przepustce udzielonej na podstawie art. 1059 k.p.c.;
- 6) zatrzymania albo zgłoszenia się skazanego lub ukaranego, który zbiegł albo w wyznaczonym terminie nie powrócił z przepustki lub przerwy w wykonaniu kary;
- 7) zatrzymania w związku z pozbawieniem wolności za granicą osoby przekazanej na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, którego okres sąd zaliczył na poczet kary; do czasu zaliczenia tego okresu przez sąd początek wykonywania kary liczy się od dnia przejścia tej osoby przez organ doprowadzający na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej;
- 8) zatrzymania – jako tymczasowo aresztowanego w innej sprawie – skazanego lub ukaranego korzystającego z przerwy w wykonaniu kary;
- 9) zatrzymania – jako tymczasowo aresztowanego w innej sprawie – skazanego lub ukaranego, jeżeli:
  - a) w areszcie śledczym, do którego został przyjęty, zarejestrowano przed jego zatrzymaniem orzeczenie oczekujące na wykonanie lub
  - b) w innym areszcie śledczym zarejestrowano przed jego zatrzymaniem orzeczenie oczekujące na wykonanie, przesłane do aresztu, do którego został przyjęty– a w wypadku gdy data wpływu orzeczenia do aresztu śledczego, w którym zostało zarejestrowane, jest późniejsza od daty zatrzymania, początek wykonywania kary liczy się od dnia wpływu orzeczenia do tego aresztu;
- 10) wpływu do jednostki penitencjarnej, w której ewidencji jest ujęty tymczasowo aresztowany, prawomocnego wyroku w innej sprawie;
- 11) wpływu do jednostki penitencjarnej, w której ewidencji jest ujęty ukarany, wobec którego jest wykonywana kara orzeczona wyrokiem nieprawomocnym, prawomocnego wyroku w innej sprawie;
- 12) wpływu do jednostki penitencjarnej, w której ewidencji jest ujęty osadzony, orzeczenia o wymierzeniu kary porządkowej lub zastosowaniu środka przymusu; w razie skierowania do wykonania kilku takich kar lub środków wykonuje się je w takiej kolejności, w jakiej wpłynęły;

⁸⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2008 r. Nr 214, poz. 1344 i Nr 237, poz. 1651, z 2009 r. Nr 178, poz. 1375, Nr 190, poz. 1474 i Nr 206, poz. 1589, z 2010 r. Nr 182, poz. 1228, Nr 197, poz. 1307 i Nr 225, poz. 1466, z 2011 r. Nr 217, poz. 1280, Nr 240, poz. 1431 i Nr 244, poz. 1454 oraz z 2012 r. poz. 1101.

- 13) wpływu do jednostki penitencjarnej, w której ewidencji jest ujęty skazany, postanowienia o udzieleniu warunkowego zwolnienia, wraz z nakazem zwolnienia, dotyczącego skazanego, wobec którego ma być wykonywana kara nieobjęta warunkowym zwolnieniem; w wypadku gdy w dokumentach skutkujących zwolnieniem określono późniejszy dzień warunkowego zwolnienia, początek wykonywania kolejnej kary ustala się w sposób określony w pkt 1;
- 14) wejścia w życie amnestii albo dnia wydania decyzji o ułaskawieniu, którymi złagodzone albo darowano karę skazanemu lub ukaranemu, wobec którego ma być wykonywana kara nieobjęta amnestią lub ułaskawieniem; w wypadku gdy termin końca złagodzonej kary przypada po dniu wejścia w życie amnestii lub wydania decyzji o ułaskawieniu, początek wykonywania kolejnej kary ustala się w sposób określony w pkt 1.

2. Początek wykonywania kary pozbawienia wolności, kary aresztu wojskowego, kary aresztu, zastępczej kary pozbawienia wolności lub zastępczej kary aresztu za ograniczenie wolności, wymierzonej prawomocnym wyrokiem, który wpłynął w trakcie wykonywania zastępczej kary pozbawienia wolności lub zastępczej kary aresztu za nieuiszczoną grzywnę, liczy się od dnia ustalonego jako początek aktualnie wykonywanej kary zastępczej. W takim wypadku karę zastępczą za nieuiszczoną grzywnę wykonuje się w ostatniej kolejności, a początek jej wykonywania ustala się w sposób określony w ust. 1 pkt 1.

3. W razie objęcia wyrokiem łącznym tylko niektórych ze skierowanych do wykonania kar początek wykonywania kary nieobjętej tym wyrokiem ustala się na dzień wpływu do jednostki penitencjarnej prawomocnego wyroku, którym została orzeczona. Nie dokonuje się ponownego obliczenia okresu wykonywania kary nieobjętej wyrokiem łącznym, jeżeli kara została uprzednio w całości wykonana.

4. Przepisów ust. 1–3 nie stosuje się, jeżeli z zarządzenia sędziego penitencjarnego, o którym mowa w art. 80 § 2 k.k.w., wynika konieczność ustalenia w inny sposób początku wykonywania kar i środków. W szczególnie uzasadnionym wypadku zarządzenie to może być przesłane telefaksem; w takim wypadku sędzia penitencjarny przesyła bezzwłocznie odpis tego zarządzenia.

§ 54. 1. Jeżeli w czasie przerwy w wykonaniu kary skazany lub ukarany został osadzony w jednostce penitencjarnej odbycia kary nieobjętej postanowieniem o jej udzieleniu, dalsze wykonanie kary objętej tym postanowieniem może nastąpić w wypadkach, o których mowa w § 28 ust. 1.

2. Jeżeli wprowadzenie do wykonania kary nie jest możliwe, powiadamia się o tym sąd penitencjarny. Kopię powiadomienia włącza się do akt ewidencyjnych.

§ 55. Jeżeli w stosunku do osadzonego, który zbiegł albo w wyznaczonym terminie nie powrócił z przepustki, wpłynie prawomocny wyrok w innej sprawie, powiadamia się właściwy sąd, że obliczenie okresu wykonywania kary zostanie dokonane po przyjęciu albo powrocie osadzonego. Przepisy § 139 ust. 1 pkt 1 i 2 stosuje się odpowiednio.

§ 56. 1. Zmiany ustalonego okresu wykonywania zastępczej kary pozbawienia wolności lub zastępczej kary aresztu, w wypadku uiszczenia grzywny w części, dokonuje się po otrzymaniu odpisu zarządzenia określającego wymiar kary zastępczej pozostałej do wykonania.

2. W wypadku gdy z pisma sporządzonego przez głównego księgowego jednostki penitencjarnej informującego o wysokości kwoty pieniężnej uiszczonej w tej jednostce tytułem grzywny wynika, że kwota ta jest mniejsza od kwoty przypadającej jeszcze do uiszczenia, powiadamia się właściwy sąd o wysokości przekazanej kwoty. Jeżeli pismo dotyczy aktualnie wykonywanej kary zastępczej, powiadomienie wysyła się do sądu natychmiast telefaksem.

§ 57. 1. W wypadku przyjęcia albo powrotu osadzonego, który zbiegł albo w wyznaczonym terminie nie powrócił z przepustki, końcem okresu podlegającego zaliczeniu na poczet kary jest odpowiednio dzień ucieczki lub dzień wyznaczony jako termin powrotu z przepustki, z zastrzeżeniem ust. 2.

2. W wypadku ukaranego korzystającego z przepustki udzielonej na podstawie art. 1059 k.p.c. końcem okresu podlegającego zaliczeniu na poczet kary jest dzień opuszczenia przez niego jednostki penitencjarnej; przepis stosuje się także w razie terminowego powrotu ukaranego z takiej przepustki.

3. Nie dokonuje się nowego obliczenia okresu wykonywania kary, jeżeli zatrzymanie albo powrót skazanego lub ukaranego nastąpiły w dniu ucieczki albo w dniu wyznaczonym jako termin powrotu z przepustki, chyba że sędzia penitencjarny zarządził odliczenie od okresu odbywania kary czasu przebywania skazanego lub ukaranego na przepustce; przepisu nie stosuje się w wypadku ukaranego, który zgłosił się po przepustce udzielonej na podstawie art. 1059 k.p.c.

4. W razie odliczenia przez sędziego penitencjarnego czasu pobytu na przepustce od okresu odbywania kary, końcem okresu podlegającego zaliczeniu na poczet kary jest dzień opuszczenia jednostki penitencjarnej.

5. W razie niezaliczenia skazanemu lub ukaranemu, postanowieniem sądu penitencjarnego uprawomocnionym przed dniem 1 września 1998 r., okresu leczenia w związku z dokonaniem samouszkodzeniem, obliczenia okresu wykonywania kary dokonuje się przez doliczenie do ustalonego końca kary, która była wprowadzona do wykonania w okresie leczenia, liczby niezaliczonych dni.

6. W razie zarządzenia wykonania uprzednio warunkowo zawieszanej kary pozbawienia wolności albo kary ograniczenia wolności oraz jej skrócenia w trybie art. 71 § 2 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks karny (Dz. U. Nr 88, poz. 553, z późn. zm.⁹⁾), w pierwszej kolejności ustala się okres wykonywania kary w wymiarze określonym w wyroku, a następnie od ustalonej w ten sposób daty odlicza się liczbę dni zaliczonych przez sąd na poczet kary w tym trybie; dopiero od tak ustalonej daty odlicza się okres podlegający zaliczeniu na poczet kary, obliczony według zasad określonych w § 52.

§ 58. 1. W wypadku gdy sąd powiadomił o odroczeniu wykonania kary lub zawieszeniu postępowania wykonawczego w sprawie, w której termin początku okresu wykonywania kary jeszcze nie nastąpił, orzeczenie wraz z nakazem przyjęcia zwraca się. Nie podlega zwrotowi orzeczenie, którym wymierzono karę objętą zarządzeniem sędziego penitencjarnego o zmianie kolejności wykonania kar lub karę zastępczą, której początek wykonywania ustalono w sposób określony w § 53 ust. 2; przepisy § 115 ust. 2 stosuje się odpowiednio. Kopię pisma, wraz z którym zwrócono dokumentację, włącza się do akt ewidencyjnych.

2. Przepis ust. 1 stosuje się odpowiednio także w innych wypadkach, jeżeli sąd nakaże zwrócenie orzeczenia bez wykonania.

3. Przepisu ust. 1 zdanie pierwsze nie stosuje się, jeżeli zawieszenie postępowania wykonawczego nastąpiło z przyczyn, o których mowa w § 132 ust. 1.

§ 59. 1. Jeżeli względy penitencjarne przemawiają za wykonaniem kar i środków przymusu w innej kolejności niż określona w art. 80 k.k.w., występuje się do sędziego penitencjarnego z wnioskiem o wydanie zarządzenia w tej sprawie.

2. Przepis ust. 1 stosuje się w szczególności w wypadku, gdy wobec skazanego odbywającego karę dożywotniego pozbawienia wolności wpłynęła do wykonania inna kara, która ma być wykonywana po karze dożywotniego pozbawienia wolności.

3. W razie skierowania do wykonania orzeczenia o zastosowaniu środka zabezpieczającego wobec skazanego lub ukaranego odbywającego karę w innej sprawie, występuje się do sędziego penitencjarnego z wnioskiem o rozstrzygnięcie kolejności wykonywania orzeczonych kar i środków.

4. Jeżeli środek zabezpieczający ma być wykonywany wobec osoby tymczasowo aresztowanej w innej sprawie, występuje się do organu dysponującego z wnioskiem o rozstrzygnięcie, czy tymczasowe aresztowanie ma być nadal stosowane.

§ 60. 1. Obliczenia okresu wykonywania kary dokonuje wyznaczony funkcjonariusz lub pracownik działu ewidencji, sprawdza kierownik, a zatwierdza dyrektor. Czynności te wymienione osoby potwierdzają podpisem i odciskiem stempla imiennego na druku „Obliczenie kary”.

2. Prawidłowość obliczenia okresu wykonywania kary podlega sprawdzeniu:

- 1) po przetransportowaniu skazanego lub ukaranego do innej jednostki penitencjarnej, chyba że:
  - a) obliczenie było już sprawdzone, z powodu przetransportowania, w uprzedniej jednostce penitencjarnej,
  - b) krótkotrwały pobyt osadzonego w danej jednostce penitencjarnej związany jest wyłącznie z realizacją czynności zmierzających do jego przeniesienia do kolejnej jednostki penitencjarnej (jednostki docelowej);
- 2) w wypadkach, o których mowa w § 67;
- 3) przed zwolnieniem z odbywania danej kary.

⁹⁾ Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 1997 r. Nr 128, poz. 840, z 1999 r. Nr 64, poz. 729 i Nr 83, poz. 931, z 2000 r. Nr 48, poz. 548, Nr 93, poz. 1027 i Nr 116, poz. 1216, z 2001 r. Nr 98, poz. 1071, z 2003 r. Nr 111, poz. 1061, Nr 121, poz. 1142, Nr 179, poz. 1750, Nr 199, poz. 1935 i Nr 228, poz. 2255, z 2004 r. Nr 25, poz. 219, Nr 69, poz. 626, Nr 93, poz. 889 i Nr 243, poz. 2426, z 2005 r. Nr 86, poz. 732, Nr 90, poz. 757, Nr 132, poz. 1109, Nr 163, poz. 1363, Nr 178, poz. 1479 i Nr 180, poz. 1493, z 2006 r. Nr 190, poz. 1409, Nr 218, poz. 1592 i Nr 226, poz. 1648, z 2007 r. Nr 89, poz. 589, Nr 123, poz. 850, Nr 124, poz. 859 i Nr 192, poz. 1378, z 2008 r. Nr 90, poz. 560, Nr 122, poz. 782, Nr 171, poz. 1056, Nr 173, poz. 1080 i Nr 214, poz. 1344, z 2009 r. Nr 62, poz. 504, Nr 63, poz. 533, Nr 166, poz. 1317, Nr 168, poz. 1323, Nr 190, poz. 1474, Nr 201, poz. 1540 i Nr 206, poz. 1589, z 2010 r. Nr 7, poz. 46, Nr 40, poz. 227 i 229, Nr 98, poz. 625 i 626, Nr 125, poz. 842, Nr 127, poz. 857, Nr 152, poz. 1018 i 1021, Nr 182, poz. 1228, Nr 225, poz. 1474 i Nr 240, poz. 1602, z 2011 r. Nr 17, poz. 78, Nr 24, poz. 130, Nr 39, poz. 202, Nr 48, poz. 245, Nr 72, poz. 381, Nr 94, poz. 549, Nr 117, poz. 678, Nr 133, poz. 767, Nr 160, poz. 964, Nr 191, poz. 1135, Nr 217, poz. 1280, Nr 233, poz. 1381 i Nr 240, poz. 1431 oraz z 2012 r. poz. 611.

3. W razie stwierdzenia nieprawidłowości w obliczeniu okresu wykonywania kary dokonuje się nowego obliczenia.

4. Przepisy ust. 1–3 stosuje się odpowiednio w wypadku wstępnego ustalenia terminu końca kary orzeczonej wobec tymczasowo aresztowanego, z tym że ustalenie tego terminu potwierdza się na zawiadomieniu o wyroku skazującym sądu pierwszej instancji.

§ 61. Skazanego lub ukaranego informuje się o terminach początku i końca kary zamieszczonych na druku „Obliczenie kary”. Przepis § 110 ust. 1 stosuje się odpowiednio.

§ 62. 1. Druk „Obliczenie kary” sporządza się w trzech egzemplarzach, z których jeden przesyła się do właściwego sądu, w celu kontroli prawidłowości obliczenia okresu wykonywania kary, drugi – po dokonaniu czynności, o których mowa w § 61 – dołącza się do odpowiedniego orzeczenia w aktach ewidencyjnych, a trzeci przekazuje się komórce organizacyjnej bezpośrednio odpowiedzialnej za prowadzenie oddziaływań penitencjarnych wobec skazanego lub ukaranego.

2. W wypadku zmiany obliczenia okresu wykonywania kary na druku „Obliczenie kary” zamieszcza się informację o przyczynie dokonania nowego obliczenia.

3. W wypadku wątpliwości co do prawidłowości obliczenia okresu wykonywania kary, dokonanego zgodnie z posiadanymi dokumentami, dyrektor występuje do właściwego sądu z wnioskiem o ich rozstrzygnięcie w trybie art. 13 § 1 k.k.w. oraz przedstawia proponowane obliczenie tego okresu na załączonym do wniosku druku „Obliczenie kary”. Po otrzymaniu postanowienia sądu w tej sprawie dokonuje się, w razie potrzeby, nowego obliczenia okresu wykonywania kary.

§ 63. O okresie wykonywania kary wobec tymczasowo aresztowanego w innej sprawie, a także o zmianie tego okresu, zawiadamia się organ dysponujący, w celu uwzględnienia tej informacji przy zaliczaniu okresu tymczasowego aresztowania na poczet orzeczonej kary.

Rozdział 6

Ewidencja tymczasowo aresztowanych, skazanych i ukaranych

§ 64. 1. Tymczasowo aresztowanemu, skazanemu i ukaranemu, przyjętemu do jednostki penitencjarnej, zakłada się akta ewidencyjne, teczkę osobopoznawczą, książkę zdrowia, kartę identyfikacyjną oraz kartę ewidencji widzeń.

2. Osadzonego przyjętego lub przetransportowanego rejestruje się w dokumentach ewidencyjnych.

3. Dane niezbędne do dokonania czynności, o których mowa w ust. 1 i 2, uzyskuje się z dokumentów dostępnych osobie przyjmującej. Mogą być one poszerzone o informacje uzyskane od osoby przyjmowanej oraz dotyczące tej osoby dane zgromadzone w centralnym zbiorze danych.

4. Dane o osadzonych i dokumentach stanowiących podstawę wykonywania wobec nich pozbawienia wolności, a w szczególności o wykonywanych wobec nich wyrokach i postanowieniach w przedmiocie tymczasowego aresztowania, odnotowuje się w centralnym zbiorze danych. Dane powinny być w pełni zgodne z danymi zawartymi w aktach i dokumentach ewidencyjnych.

5. Przepis ust. 4 stosuje się odpowiednio przy odnotowywaniu w centralnym zbiorze danych informacji dotyczących orzeczeń oczekujących na wykonanie oraz przerw w wykonaniu kary, o których mowa w § 78 i 79.

6. Przy dokonywaniu wpisów w centralnym zbiorze danych przepis § 6 ust. 5 stosuje się odpowiednio.

§ 65. Cudzoziemca będącego obywatelem dwóch lub więcej państw ewidencjonuje się jako obywatela tego państwa, którego dokument podróży stanowił podstawę wjazdu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, chyba że w orzeczeniu stanowiącym podstawę wykonywania pozbawienia wolności ustalono inaczej.

§ 66. 1. W aktach ewidencyjnych przechowuje się odpisy orzeczeń, a także inne dokumenty związane z wykonywaniem tymczasowego aresztowania oraz kar i środków przymusu, w tym w szczególności dokumenty stanowiące podstawę prawną przyjęcia do jednostki penitencjarnej, wykonywania pozbawienia wolności, wydawania do udziału w czynnościach procesowych, izolowania osób powiązanych oraz zwolnienia osadzonego.

2. Do akt ewidencyjnych wkleja się zdjęcie osadzonego. Jeżeli jest to uzasadnione zmianą wyglądu osadzonego, do akt wkleja się aktualne zdjęcie.

§ 67. 1. W wypadku przyjęcia osadzonego, który dokonał ucieczki albo korzystał z przepustki lub przerwy w wykonaniu kary, do jednostki penitencjarnej niedysponującej jego aktami ewidencyjnymi należy:

- 1) założyć zastępcze akta ewidencyjne;
- 2) odnotować w nich, po dokonaniu czynności określonych w § 28 ust. 2 pkt 3 lub § 29 ust. 1, tymczasowe aresztowania, kary i środki przymusu podlegające wykonaniu;
- 3) spowodować przesłanie uprzednio założonych akt oraz pozostałej dokumentacji osadzonego do jednostki penitencjarnej, w której osadzony obecnie przebywa, chyba że uzgodniono jego bezzwłoczne przetransportowanie do jednostki, w której akta ewidencyjne i dokumentacja ta się znajdują;
- 4) włączyć dokumenty znajdujące się w zastępczych aktach do otrzymanych akt;
- 5) połączyć obydwie obwoluty akt ewidencyjnych w sposób umożliwiający odczytanie poczynionych na nich adnotacji.

2. Przepis ust. 1 stosuje się odpowiednio, gdy:

- 1) osadzony został doprowadzony do aresztu śledczego w związku z inną sprawą;
- 2) po założeniu akt ewidencyjnych okaże się, że przyjęty osadzony pozostaje w ewidencji innej jednostki penitencjarnej.

§ 68. 1. Zastępcze akta ewidencyjne zakłada się również w razie wydania z jednostki penitencjarnej właściwych akt. Akt ewidencyjnych nie wydaje się, jeżeli są one niezbędne dla wykonania czynności związanych ze zwolnieniem osadzonego, o czym powiadamia się organ zwracający się o ich wydanie i jednocześnie wskazuje się termin, w którym akta będą mogły być wydane.

2. Akta ewidencyjne wydaje się Dyrektorowi Generalnemu Służby Więziennej, dyrektorowi okręgowemu lub sędziemu penitencjarnemu, a w uzasadnionych wypadkach również dyrektorowi jednostki penitencjarnej, w której uprzednio przebywał osadzony. Innym uprawnionym organom akta wydaje się, jeżeli wykonane zostały wszystkie znajdujące się w nich orzeczenia i dokumentacja osadzonego może zostać przekazana do archiwum, chyba że wydania akt zażądał sąd lub prokurator w związku z prowadzonym postępowaniem karnym. W takim wypadku akta wydaje się jedynie na czas konieczny do wykonania niezbędnych czynności procesowych, nie dłuższy niż 14 dni od dnia ich doręczenia. Akt ewidencyjnych sąd lub prokurator nie załącza do akt prowadzonej sprawy.

3. Żądanie wydania akt ewidencyjnych powinno zawierać informację o terminie ich zwrotu. O niezwróceniu akt w terminie zawiadamia się organ nadrzędny nad organem, któremu akta wydano, a w wypadku, gdy akta przekazano sądowi lub prokuratorowi – ponadto sędziemu penitencjarnemu. Przepisu nie stosuje się w wypadku wydania akt Dyrektorowi Generalnemu Służby Więziennej lub dyrektorowi okręgowemu.

4. Zastępcze akta likwiduje się po zwrocie właściwych akt. Obwolutę właściwych akt uzupełnia się informacjami odnotowanymi na obwolucie zastępczych akt, a przechowywane w nich dokumenty włącza się do właściwych akt.

§ 69. 1. Założoną teczkę osobopoznawczą przekazuje się komórce organizacyjnej bezpośrednio odpowiedzialnej za prowadzenie oddziaływań penitencjarnych wobec osadzonego, książkę zdrowia – podmiotowi leczniczemu dla osób pozbawionych wolności, a kartę identyfikacyjną – działowi ochrony.

2. Kartę ewidencji widzeń przechowuje się w miejscu zapewniającym sprawną realizację widzeń. Akta ewidencyjne pozostają w dziale ewidencji.

§ 70. 1. W jednostkach penitencjarnych prowadzi się następujące dokumenty ewidencyjne:

- 1) księgę główną osadzonych;
- 2) skorowidz rozmieszczenia tymczasowo aresztowanych, zwany dalej „skorowidzem ruchomym”;
- 3) książkę stanu osadzonych;
- 4) karty identyfikacyjne;
- 5) karty ewidencji widzeń;
- 6) rejestr orzeczeń oczekujących na wykonanie;
- 7) rejestr skazanych i ukaranych korzystających z przerwy w wykonaniu kary;

- 8) rejestr wydanych akt ewidencyjnych;
- 9) rejestr korespondencji urzędowej doręczonej osadzonym, zwany dalej „rejestrem korespondencji”;
- 10) rejestr osadzonych wydanych poza teren jednostki penitencjarnej;
- 11) kalendarz terminów czynności procesowych;
- 12) kalendarz zwolnień skazanych;
- 13) kalendarz zwolnień tymczasowo aresztowanych.

2. Dokumenty, o których mowa w ust. 1 pkt 2, 6, 7, 10 i 11, prowadzi się w centralnym zbiorze danych.

3. Na wniosek kierownika dyrektor może wyrazić zgodę na prowadzenie tych dokumentów także w innej formie.

4. Karta ewidencji widzeń może być prowadzona w formie:

- 1) centralnego zbioru danych;
- 2) lokalnego zbioru danych zgromadzonych w systemie informatycznym użytkowanym w danej jednostce penitencjarnej; karta ewidencji widzeń prowadzona w formie lokalnego zbioru danych podlega wydrukowaniu w wypadkach, o których mowa w § 71 ust. 2 pkt 6.

5. W zakładzie karnym można odstąpić od prowadzenia kalendarza zwolnień tymczasowo aresztowanych i odnotowywać stosowne dane dotyczące tymczasowo aresztowanych w kalendarzu zwolnień skazanych, o ile przemawia za tym liczba tymczasowo aresztowanych, względem których stosuje się przepisy o wykonywaniu kary pozbawienia wolności, ujętych w ewidencji tej jednostki.

§ 71. 1. Do księgi głównej osadzonych wpisuje się podstawowe dane o osobach przyjmowanych lub przetransportowanych do jednostki penitencjarnej, w takiej kolejności, w jakiej osoby te przybyły do jednostki.

2. W księdze głównej osadzonych odnotowuje się:

- 1) numer ewidencyjny osadzonego, składający się z liczby porządkowej, ukośnika oraz dwóch ostatnich cyfr roku przyjęcia lub przetransportowania osadzonego do danej jednostki penitencjarnej;
- 2) datę i godzinę przyjęcia lub przetransportowania osadzonego do danej jednostki penitencjarnej;
- 3) informację, czy do danej jednostki penitencjarnej osadzony zgłosił się, został doprowadzony czy został przetransportowany;
- 4) nazwisko, imię, imię ojca i datę urodzenia osadzonego;
- 5) informację o wykonywanym wobec osadzonego w dniu przyjęcia lub przetransportowania tymczasowym aresztowaniu, wykonywanej karze lub wykonywanym środku przymusu, nazwę organu, który zarządził osadzenie, i sygnaturę akt sprawy;
- 6) datę i informację o:
  - a) przetransportowaniu osadzonego do innej jednostki penitencjarnej,
  - b) zwolnieniu, zgonie albo skreśleniu osadzonego z ewidencji jednostki penitencjarnej, w trybie określonym w § 132 ust. 2 lub § 135 ust. 1,
  - c) przesłaniu akt ewidencyjnych do innej jednostki penitencjarnej w związku z doprowadzeniem lub zgłoszeniem się do tej jednostki osadzonego, który zbiegł albo w wyznaczonym terminie nie powrócił z przepustki.

3. Jeżeli osadzony był przetransportowany, w księdze głównej osadzonych zamiast informacji, o których mowa w ust. 2 pkt 3 i pkt 6 lit. a, wpisuje się nazwę jednostki penitencjarnej, z której albo do której nastąpiło przetransportowanie.

4. W kolejnym roku kalendarzowym kontynuuje się zapisy w dotychczas prowadzonej księdze głównej osadzonych, z tym że numery ewidencyjne osobom przybyłym nadaje się, poczynawszy od liczby porządkowej „1”. W wypadku wypełnienia całej księgi zakłada się jej kolejny tom i wpisuje się na stronie tytułowej numer kolejny tomu oraz datę założenia.

5. W razie czasowego pobytu w jednostce penitencjarnej osadzonego przeniesionego w związku z koniecznością udzielenia mu natychmiastowej pomocy lekarskiej, a ujętego w ewidencji innego aresztu śledczego lub zakładu karnego, księgę główną osadzonych wypełnia się jak po przetransportowaniu, z tym że zamiast adnotacji, o której mowa w ust. 2 pkt 5, dokonuje się wpisu „czasowy pobyt w związku z leczeniem”. Pobyt ten nie może przekraczać 7 dni.

6. Po dokonaniu formalności powodujących skreślenie osadzonego z ewidencji jednostki penitencjarnej, w której uprzednio przebywał, i ujęcie w ewidencji jednostki czasowego pobytu wpisy podlegają uzupełnieniu odpowiednio o dane, o których mowa w ust. 2 pkt 5 lub 6 lit. a. Na obwołucie akt ewidencyjnych i teczki osobopoznawczej jako datę przetransportowania odnotowuje się datę przybycia osadzonego na leczenie.

7. Przepisy ust. 5 i 6 stosuje się odpowiednio w wypadku czasowego pobytu osadzonego w jednostce penitencjarnej, uzasadnionego innymi ważnymi przyczynami.

8. Księga główna osadzonych powinna mieć strony ponumerowane oraz zabezpieczone w sposób chroniący przed ich usunięciem lub wymianą. Liczbę kart poświadcza się na ostatniej stronie księgi.

§ 72. W razie czasowego przeniesienia do innej jednostki penitencjarnej:

- 1) tymczasowo aresztowanego, względem którego nie stosuje się przepisów o wykonywaniu kary pozbawienia wolności,
- 2) tymczasowo aresztowanego, względem którego stosuje się przepisy o wykonywaniu kary pozbawienia wolności, skazanego lub ukaranego, w wypadku gdy:
  - a) przyczyną przeniesienia jest konieczność udzielenia mu natychmiastowej pomocy lekarskiej,
  - b) zachodzi uzasadnione przypuszczenie, że czasowy pobyt zakończy się skreśleniem osadzonego z ewidencji jednostki penitencjarnej, w której uprzednio przebywał, i ujęciem w ewidencji jednostki czasowego pobytu

– przewiezienia osadzonego dokonuje się wraz z aktami ewidencyjnymi, a także tymi dokumentami, których skompletowanie nie spowoduje opóźnienia w przewiezieniu. Jeżeli zachodzi konieczność udzielenia natychmiastowej pomocy lekarskiej bezpośrednio po przyjęciu osadzonego, gdy akta ewidencyjne nie zostały jeszcze założone, albo w innych szczególnie uzasadnionych wypadkach, dopuszcza się przewiezienie osadzonego bez akt ewidencyjnych.

§ 73. 1. O pobycie osadzonych w jednostce penitencjarnej w związku z przerwą w transportowaniu, w trakcie której nastąpiło ich przemieszczenie do pomieszczeń lub cel tej jednostki, czyni się adnotację w książce przebiegu służby dowódcy zmiany lub w odrębnym rejestrze – jeżeli dyrektor tak ustali ze względu na liczbę wpisów dokonywanych z tego powodu w książce przebiegu służby. Adnotacja powinna zawierać w szczególności imię, nazwisko i numer legitymacji służbowej dowódcy konwoju, numer rejestracyjny samochodu, liczbę transportowanych osadzonych, czas i powód ich pobytu oraz nazwę jednostki, do której konwój się udaje.

2. Przepis stosuje się odpowiednio do transportowania przez organ doprowadzający osadzonych, którzy są ujęci w wykazie transportowym sporządzonym przez jednostkę penitencjarną.

§ 74. 1. W skorowidzu ruchomym ewidencjonuje się – według miejsc zakwaterowania – tymczasowo aresztowanych, względem których nie stosuje się przepisów o wykonywaniu kary pozbawienia wolności.

2. W skorowidzu ruchomym odnotowuje się:

- 1) dane osobowe tymczasowo aresztowanego;
- 2) informację o uprzednim odbywaniu kary pozbawienia wolności lub kary aresztu wojskowego;
- 3) nazwę organu dysponującego i sygnaturę akt sprawy;
- 4) dane osobowe osoby powiązanej podlegającej izolowaniu;
- 5) informację o używaniu przez tymczasowo aresztowanego wyrobów tytoniowych.

§ 75. 1. W książce stanu osadzonych oblicza się, według stanu na godzinę 24⁰⁰, codzienny ogólny stan liczbowy osadzonych oraz stan liczbowy osadzonych według miejsc ich aktualnego pobytu.

2. Ogólny stan liczbowy osadzonych dowódca zmiany uzgadnia, po rozpoczęciu oraz przed zakończeniem pracy administracji jednostki penitencjarnej, z kierownikiem albo wyznaczonym funkcjonariuszem lub pracownikiem działu ewidencji. Dokonane uzgodnienia, z uwzględnieniem późniejszego ruchu osadzonych, stanowią podstawę sprawdzania ich stanu faktycznego w czasie apelu porannego i wieczornego.

§ 76. 1. W karcie identyfikacyjnej zamieszcza się zdjęcie osadzonego oraz odnotowuje podstawowe dane umożliwiające sprawdzenie jego tożsamości. Jeżeli jest to uzasadnione zmianą wyglądu osadzonego, w karcie zamieszcza się aktualne zdjęcie.

2. Karty identyfikacyjne przechowuje wyznaczony funkcjonariusz działu ochrony pełniący służbę w oddziale mieszkalnym.

§ 77. W karcie ewidencji widzeń odnotowuje się widzenia na terenie jednostki penitencjarnej wykorzystane przez skazanych, ukaranych oraz tymczasowo aresztowanych, względem których stosuje się przepisy o wykonywaniu kary pozbawienia wolności.

§ 78. 1. W rejestrze orzeczeń oczekujących na wykonanie odnotowuje się dane o skazanych i ukaranych, którzy mają zgłosić się do odbycia kary.

2. Podstawą dokonania adnotacji jest otrzymanie orzeczenia oczekującego na wykonanie.

3. W wypadkach, o których mowa w § 6 ust. 1, a także w razie uzasadnionego przypuszczenia, że nastąpiło przedawnienie wykonania kary, albo w razie otrzymania pisemnej informacji o odroczeniu wykonania kary, umorzeniu lub zawieszeniu postępowania wykonawczego, orzeczenie oczekujące na wykonanie zwraca się do właściwego sądu wraz z informacją na piśmie o przyczynie zwrotu. Przepis stosuje się odpowiednio w wypadku uzasadnionego przypuszczenia, że wykonanie orzeczenia może skutkować niezgodnym z prawem pozbawieniem wolności.

4. Przed dokonaniem adnotacji w rejestrze sprawdza się:

1) czy skazany lub ukarany, którego orzeczenie dotyczy:

a) nie przebywa już w danym areszcie śledczym; przepis § 67 ust. 1 pkt 4 stosuje się odpowiednio,

b) nie przebywa już w innej jednostce penitencjarnej;

2) czy w danym areszcie śledczym znajdują się akta ewidencyjne tego skazanego lub ukaranego zwolnionego na przerwę w wykonaniu kary; przepis § 67 ust. 1 pkt 4 stosuje się odpowiednio;

3) czy w innej jednostce penitencjarnej znajdują się akta ewidencyjne, o których mowa w pkt 2.

5. W wypadku uzyskania informacji, że skazany lub ukarany, którego dotyczy orzeczenie oczekujące na wykonanie, przebywa w innej jednostce penitencjarnej, należy potwierdzić dokonane ustalenie telefonicznie i natychmiast przesłać telefaksem odpis orzeczenia wraz z nakazem przyjęcia do tej jednostki. Orzeczenie przesyła się także wówczas, gdy nie upłynął jeszcze wyznaczony przez sąd termin stawienia się do odbycia kary wymierzonej tym orzeczeniem. Przepisu § 7 ust. 2 nie stosuje się. Oryginał orzeczenia oczekującego na wykonanie przesyła się do jednostki, w której skazany lub ukarany aktualnie przebywa, nie później niż pierwszego dnia roboczego po przesłaniu jego telefaksowych kopii.

6. W wypadku ustalenia, że akta ewidencyjne skazanego lub ukaranego zwolnionego na przerwę w wykonaniu kary znajdują się w innej jednostce penitencjarnej, należy:

1) powiadomić tę jednostkę – telefaksem, telefonicznie lub pocztą elektroniczną – o otrzymaniu orzeczenia oczekującego na wykonanie;

2) natychmiast przesłać telefaksem odpis wyroku łącznego wraz z nakazem przyjęcia do tej jednostki, jeżeli sąd skierował do danego aresztu śledczego, jako orzeczenie z wyznaczonym terminem stawienia się, wyrok łączny obejmujący wszystkie lub niektóre z kar wykonywanych przed zwolnieniem na przerwę w wykonaniu kary; oryginał orzeczenia oczekującego na wykonanie przesyła się do jednostki, w której znajdują się akta ewidencyjne zwolnionego na przerwę w wykonaniu kary, nie później niż pierwszego dnia roboczego po przesłaniu jego telefaksowych kopii; o przesłaniu orzeczenia powiadamia się właściwy sąd, a w szczególnie uzasadnionych wypadkach, jeżeli termin stawienia się do odbycia kary pozwala zasadnie przypuszczać, że sąd nie zdąży uprzedzić o tym skazanego lub ukaranego, którego to orzeczenie dotyczy, powiadamia się o tym osobę wezwaną do odbycia kary; kopią tego powiadomienia informuje się właściwy sąd; powiadomienia do skazanego lub ukaranego nie przesyła się, jeżeli na podstawie posiadanych dokumentów nie jest możliwe ustalenie jego miejsca stałego pobytu.

7. W wypadkach, o których mowa w ust. 6, jednostka penitencjarna, w której znajdują się akta ewidencyjne zwolnionego na przerwę w wykonaniu kary, powiadamia o tym sąd penitencjarny, podając w szczególności wyznaczony przez właściwy sąd termin stawienia się skazanego lub ukaranego do odbycia kary. Kopię powiadomienia włącza się do akt ewidencyjnych. Przepis § 139 stosuje się odpowiednio.

8. W razie niezgłoszenia się skazanego lub ukaranego do odbycia kary zawiadamia się o tym właściwy sąd. Zawiadomienie wysyła się trzeciego dnia roboczego po wyznaczonym terminie stawienia się. Orzeczenie oczekujące na wykonanie zwraca się po upływie jednego roku od wyznaczonego przez ten sąd terminu stawienia się; przepisu nie stosuje się do wyroku łącznego, o którym mowa w ust. 6 pkt 2.

9. Przy przyjęciu każdego osadzonego sprawdza się, czy figuruje on w rejestrze, o którym mowa w ust. 1, oraz czy w innym areszcie śledczym nie zostało zarejestrowane dotyczące go orzeczenie oczekujące na wykonanie. W wypadku ustalenia, że orzeczenie takie zarejestrowano w innym areszcie, przepis ust. 5 stosuje się odpowiednio.

§ 79. 1. W rejestrze skazanych i ukaranych korzystających z przerwy w wykonaniu kary odnotowuje się dane o skazanych i ukaranych, którzy mają zgłosić się po przerwie w wykonaniu kary.

2. Podstawą dokonania adnotacji jest zawarte w aktach ewidencyjnych postanowienie sądu penitencjarnego o udzieleniu pierwszej przerwy lub dalszych przerw w wykonaniu kary.

3. Przed dokonaniem adnotacji w rejestrze sprawdza się, czy skazany lub ukarany, którego akta ewidencyjne wpłynęły z innej jednostki penitencjarnej, nie przebywa już w danym areszcie śledczym lub w innej jednostce penitencjarnej. Jeżeli skazany lub ukarany przebywa już w areszcie śledczym, do którego przesłano akta, stosuje się odpowiednio przepisy § 67 ust. 1 pkt 4 i 5. W wypadku ustalenia, że skazany lub ukarany przebywa w innej jednostce penitencjarnej, przesyła się akta do tej jednostki i natychmiast powiadamia się ją o przesłaniu akt – telefaksem, telefonicznie lub pocztą elektroniczną. Przepisy § 67 ust. 1 pkt 4 i 5 stosuje się odpowiednio.

4. Jeżeli w postanowieniu o udzieleniu przerwy w wykonaniu kary nie wyznaczono terminu, do którego ma ona trwać, zawiadomienie o niezgłoszeniu się skazanego lub ukaranego wysyła się do sądu penitencjarnego po upływie jednego roku od daty zwolnienia.

5. Przy przyjęciu każdego osadzonego sprawdza się, czy figuruje on w rejestrze, o którym mowa w ust. 1, oraz czy w innej jednostce penitencjarnej nie znajdują się akta ewidencyjne tego osadzonego zwolnionego na przerwę w wykonaniu kary. Jeżeli jego akta ewidencyjne znajdują się w jednostce penitencjarnej, do której nastąpiło przyjęcie, dokumenty niezbędne do przyjęcia włącza się do tych akt. W wypadku ustalenia, że akta ewidencyjne zwolnionego na przerwę znajdują się w innej jednostce penitencjarnej, natychmiast powiadamia się tę jednostkę – telefaksem, telefonicznie lub pocztą elektroniczną – o konieczności przesłania tych akt. Przepisy § 67 ust. 1 pkt 3–5 stosuje się odpowiednio.

§ 80. 1. W rejestrze wydanych akt ewidencyjnych odnotowuje się dane osobowe osadzonych, których akta zostały czasowo przekazane z działu ewidencji innym służbom jednostki penitencjarnej.

2. W wypadku jednorazowego przekazania większej liczby akt, w szczególności na posiedzenie sądu penitencjarnego lub komisji penitencjarnej, może być sporządzony ich wykaz.

§ 81. 1. W rejestrze korespondencji odnotowuje się przesyłki z korespondencją urzędową przesyłaną bez zwrotnych pokwitowań odbioru, zwanych dalej „potwierdzeniami odbioru”, a podlegające doręczeniu adresatom.

2. Otrzymanie przesyłki z korespondencją osadzony potwierdza w rejestrze datą oraz czytelnym podpisem zawierającym imię i nazwisko. Doręczenie przesyłki doręczający potwierdza podpisem.

3. Jeżeli doręczana korespondencja nie podlega cenzurze, w rejestrze zamieszcza się dane, które można odnotować bez otwarcia przesyłki.

§ 82. 1. W rejestrze osadzonych wydanych poza teren jednostki penitencjarnej odnotowuje się dane osobowe osadzonych wydanych czasowo:

1) za granicę:

- a) w charakterze świadka w toczącym się tam postępowaniu karnym,
- b) jako osoby ścigane w związku z prowadzonym tam przeciwko nim postępowaniem karnym;

2) w celu umieszczenia w pomieszczeniu Policji;

3) organowi doprowadzającemu w celu umieszczenia w zakładzie leczniczym w związku z leczeniem albo badaniem psychiatrycznym połączonym z obserwacją.

2. Dyrektor powiadamia sędziego penitencjarnego oraz organ, który wystawił nakaz wydania, jeżeli osadzony wydany czasowo nie zostanie doprowadzony do jednostki penitencjarnej w wyznaczonym terminie.

§ 83. 1. W kalendarzu zwolnień skazanych odnotowuje się dane osobowe wszystkich skazanych i ukaranych, którym termin końca kary lub środka przymusu upływa w danym roku kalendarzowym. Adnotacji dokonuje się na stronie odpowiadającej terminowi końca kary lub środka przymusu.

2. Dane osobowe skazanego lub ukaranego, kończącego w danym roku kalendarzowym kilka kar lub środków przymusu, odnotowuje się na stronach odpowiadających terminowi końca każdej z kar lub środków przymusu.

3. Dane osobowe skazanych i ukaranych, którzy zbiegli albo w wyznaczonym terminie nie powrócili z przepustki, oraz zmarłych albo przetransportowanych skreśla się z kalendarza. Przyczynę skreślenia odnotowuje się w rubryce „uwagi”. Prawdliwość skreślenia potwierdza czytelnym podpisem osoba, która dokonała korekty.

4. Przepis ust. 3 stosuje się odpowiednio w wypadku korzystania przez ukaranego z przepustki udzielonej na podstawie art. 1059 k.p.c.

5. Dane osobowe skazanych i ukaranych, którzy podlegają zwolnieniu przed terminem albo którym termin końca kary lub środka przymusu uległ zmianie, skreśla się z poszczególnych stron kalendarza. Przepis ust. 3 stosuje się odpowiednio.

6. W kalendarzu odnotowuje się także wstępnie ustalony termin końca kary, o którym mowa w § 49. Przepisy ust. 1–3 i 5 stosuje się odpowiednio.

7. O zbliżającym się wstępnie ustalonym terminie końca kary powiadamia się sąd, który wydał wyrok, a kopię tego powiadomienia przesyła się sędziemu penitencjarnemu. Powiadomienie przesyła się na miesiąc przed upływem tego terminu.

8. W kalendarzu odnotowuje się ponadto dane osobowe wszystkich skazanych i ukaranych, w stosunku do których wpłynęły dokumenty skutkujące zwolnieniem w danej sprawie przed terminem końca kary lub środka przymusu. Adnotacji dokonuje się na stronie odpowiadającej terminowi zwolnienia.

9. Kalendarz zakłada się nie później niż w dniu 1 grudnia roku poprzedzającego rok, którego kalendarz dotyczy.

§ 84. 1. W kalendarzu zwolnień tymczasowo aresztowanych odnotowuje się dane osobowe wszystkich osadzonych, którym termin tymczasowego aresztowania określony w postanowieniu o jego zastosowaniu, przedłużeniu albo oznaczeniu terminu jego stosowania upływa w danym roku kalendarzowym. Adnotacji dokonuje się na stronie odpowiadającej terminowi upływu tymczasowego aresztowania.

2. Przepis ust. 1 stosuje się odpowiednio w razie poszukiwania w innej sprawie osoby już przebywającej w jednostce penitencjarnej. Czas trwania tymczasowego aresztowania określony w postanowieniu o jego zastosowaniu liczy się od dnia wpływu tego postanowienia, wraz z nakazem przyjęcia, do jednostki, w ewidencji której osoba ta pozostaje.

3. W wypadku otrzymania:

- 1) odpisu postanowienia o przedłużeniu tymczasowego aresztowania, w którym terminu jego trwania nie oznaczono,
  - 2) odpisu prawomocnego wyroku skazującego na karę pozbawienia wolności albo karę aresztu wojskowego, wraz z nakazem przyjęcia,
  - 3) odpisu prawomocnego orzeczenia sądu okręgowego określającego karę pozbawienia wolności, która ma być wykonywana, wraz z nakazem przyjęcia – w wypadku tymczasowo aresztowanego skazanego za granicą
- adnotację w kalendarzu dotyczącą tej sprawy skreśla się. Przyczynę skreślenia odnotowuje się w rubryce „uwagi”. Prawdliwość skreślenia potwierdza czytelnym podpisem osoba, która dokonała korekty.

4. W szczególnie uzasadnionym wypadku postanowienie o przedłużeniu tymczasowego aresztowania albo dokumenty, o których mowa w ust. 3 pkt 2 lub 3, mogą być przesłane telefaksem; w takim wypadku sąd przesyła bezzwłocznie odpis postanowienia albo wyroku.

5. Jeżeli postanowienie o przedłużeniu tymczasowego aresztowania albo dokumenty, o których mowa w ust. 3 pkt 2 lub 3, zostały przesłane tylko dyrektorowi, ich treść, przed upływem terminu, do którego aresztowanie miało trwać, podaje się do wiadomości osadzonemu, którego dotyczy; przepis § 61 stosuje się odpowiednio.

6. Przepisy § 83 ust. 2, 3, 5 i 9 stosuje się odpowiednio, z tym że nie skreśla się z kalendarza danych osobowych tymczasowo aresztowanych, którzy zbiegli albo w wyznaczonym terminie nie powrócili z przepustki.

7. W kalendarzu odnotowuje się ponadto dane osobowe wszystkich tymczasowo aresztowanych, w stosunku do których wpłynęły dokumenty skutkujące zwolnieniem w danej sprawie przed upływem terminu stosowania tymczasowego aresztowania. Adnotacji dokonuje się na stronie odpowiadającej terminowi zwolnienia.

§ 85. W kalendarzu terminów czynności procesowych odnotowuje się dane osobowe wszystkich osadzonych, wobec których wpłynęły nakazy wydania określające terminy ich udziału w czynnościach procesowych dokonywanych poza terenem jednostki penitencjarnej oraz pisemne polecenia określające terminy realizacji przesłuchań osadzonych na terenie jednostki penitencjarnej, dokonywanych przy użyciu urządzeń technicznych umożliwiających przeprowadzenie tych czynności na odległość.

§ 86. 1. Po decyzji komisji penitencjarnej wydanej w związku z wyrokiem skazującym sądu pierwszej instancji tymczasowo aresztowanego ewidencjonuje się jako skazanego; przepisu nie stosuje się, jeżeli wobec tymczasowo aresztowanego nie mogą być stosowane przepisy o wykonywaniu kary pozbawienia wolności.

2. W wypadku gdy tymczasowo aresztowany nie wyraził zgody na stosowanie względem niego przepisów o wykonywaniu kary pozbawienia wolności, zawiadomienie o tym przesyła się do organu dysponującego. Zawiadomienie przesyła się po decyzji komisji penitencjarnej.

3. Tymczasowo aresztowanego skazanego wyrokiem sądu pierwszej instancji, wobec którego nie mogą być stosowane przepisy o wykonywaniu kary pozbawienia wolności, po otrzymaniu zawiadomienia o uprawomocnieniu się wyroku skazującego ewidencjonuje się jako skazanego.

4. Przepisy ust. 1–3 stosuje się odpowiednio do tymczasowo aresztowanego skazanego za granicą.

§ 87. 1. W wypadku uchylenia wyroku skazującego sądu pierwszej instancji wobec osoby, o której mowa w § 86 ust. 1, ewidencjonuje się ją jako tymczasowo aresztowaną.

2. Jako osobą tymczasowo aresztowaną ewidencjonuje się także osobę pozbawioną wolności na terytorium innego państwa, czasowo wydaną w celu złożenia zeznań w charakterze świadka lub dokonania z jej udziałem innej czynności procesowej przed polskim sądem lub prokuratorem w toczącym się postępowaniu karnym.

§ 88. Dopuszczalne jest sporządzanie przez jednostki penitencjarne we własnym zakresie druków i wydruków z systemów informatycznych, pod warunkiem że zawierają one zakres informacji nie mniejszy niż przewidziany we wzorze zawiadomień ustalonym przez Dyrektora Generalnego Służby Więziennej.

Rozdział 7

Wydawanie tymczasowo aresztowanych, skazanych i ukaranych do udziału w czynnościach procesowych oraz do zakładów leczniczych

§ 89. 1. Osadzonego wezwanego do udziału w czynności procesowej dokonywanej poza terenem jednostki penitencjarnej wydaje się organowi doprowadzającemu na podstawie wystawionego przez sąd lub prokuratora nakazu wydania.

2. Na żądanie organu doprowadzającego umożliwia się sprawdzenie tożsamości osadzonego.

3. Po dokonaniu czynności procesowej osadzonego doprowadza się do jednostki penitencjarnej, z której został wydany.

4. W razie konieczności dokonywania czynności procesowych przez dwa lub więcej kolejnych dni, osadzonego doprowadza się na nocleg do jednostki penitencjarnej, z której został wydany.

5. Dyrektor powiadamia sędziego penitencjarnego oraz organ, który wystawił nakaz wydania, jeżeli osadzony wydany do udziału w czynności procesowej nie powrócił na nocleg; przepisu nie stosuje się w wypadkach, o których mowa w § 90 ust. 1–3.

6. W wypadku gdy organ wzywający poleci wydać organowi doprowadzającemu dokument osobisty osadzonego przechowywany w depozycie jednostki penitencjarnej, pobranie dokumentu organ doprowadzający kwituje czytelnym podpisem, zawierającym imię i nazwisko, na dokumencie zawierającym takie polecenie, wpisując ponadto datę oraz nazwę i numer dokumentu osobistego.

§ 90. 1. Wydanie osadzonego w celu umieszczenia w zakładzie leczniczym w związku z badaniem psychiatrycznym połączonym z obserwacją następuje na podstawie nakazu wydania, a w wypadku gdy nakaz wystawił sąd lub prokurator niebędący organem dysponującym – ponadto postanowienia o skierowaniu osadzonego na badanie.

2. Wydanie tymczasowo aresztowanego, skazanego lub ukaranego w celu umieszczenia w pomieszczeniu Policji następuje na podstawie nakazu wydania oraz zarządzenia prezesa sądu rozpoznającego sprawę. Organ doprowadzający na nakazie wydania, niezależnie od czynności, o których mowa w § 11 ust. 2, potwierdza datą i czytelnym podpisem, zawierającym imię i nazwisko, przejęcie książki zdrowia osadzonego.

3. Wydanie czasowe osadzonego za granicę:

- 1) w charakterze świadka w toczącym się tam postępowaniu karnym,
  - 2) jako osobę ściganą w związku z prowadzonym tam przeciwko niej postępowaniem karnym
- następuje na podstawie wystawionego przez sąd lub prokuratora nakazu wydania.

4. W wypadkach, o których mowa w ust. 3, osadzonego wydaje się wraz z dokumentem umożliwiającym przekroczenie granicy, jeżeli znajduje się w depozycie jednostki penitencjarnej. Organ doprowadzający na nakazie wydania, niezależnie od czynności, o których mowa w § 11 ust. 2, kwituje datą i czytelnym podpisem, zawierającym imię i nazwisko, pobranie dokumentu, wpisując ponadto jego nazwę i numer.

5. W wypadkach, o których mowa w ust. 1 i 3, organowi doprowadzającemu przekazuje się, za potwierdzeniem na nakazie wydania, aktualną pisemną opinię o stanie zdrowia osadzonego.

6. Datę i godzinę powrotu osadzonego do jednostki penitencjarnej odnotowuje się na nakazie wydania.

§ 91. 1. Wydanie tymczasowo aresztowanego, względem którego nie stosuje się przepisów o wykonywaniu kary pozbawienia wolności, do udziału w czynności procesowej, o której mowa w § 89 ust. 1 i § 90 ust. 1–3, sądowi i prokuratorowi, do dyspozycji którego on nie pozostaje, wymaga każdorazowo pisemnej zgody organu dysponującego, chyba że organ ten ustali inaczej. W wypadku gdy tymczasowo aresztowany pozostaje do dyspozycji więcej niż jednego organu, wymagana jest zgoda każdego organu, chyba że organy te ustalą inaczej.

2. O konieczności uzyskania zgody jednostka penitencjarna powiadamia organ wzywający.

§ 92. 1. Jeżeli jednostka penitencjarna otrzyma nakaz wydania do udziału w czynności procesowej osadzonego:

- 1) zakwalifikowanego jako wymagającego osadzenia w areszcie śledczym lub w zakładzie karnym typu zamkniętego, w warunkach zapewniających wzmoczoną ochronę społeczeństwa i bezpieczeństwo aresztu lub zakładu, w wyznaczonym oddziale lub celi,
  - 2) objętego szczególną ochroną w związku z toczącym się lub zakończonym postępowaniem karnym, ze względu na wystąpienie poważnego zagrożenia lub istnienie bezpośredniej obawy wystąpienia poważnego zagrożenia dla jego życia lub zdrowia, o ile dyrektor, określając sposób realizacji szczególnej ochrony, nie ustalił inaczej,
  - 3) któremu wymierzono karę 25 lat pozbawienia wolności albo dożywotniego pozbawienia wolności,
  - 4) który może być powodem zamachu na konwój
- powiadamia się o tym organ wzywający.

2. Przepisu ust. 1 nie stosuje się, jeżeli okoliczności te są znane organowi wzywającemu w związku z prowadzonym postępowaniem karnym albo uprzednio wysłanym powiadomieniem, o którym mowa w art. 212a § 1 k.k.w.

3. Przy wydawaniu osadzonego do udziału w czynności procesowej informuje się organ doprowadzający o okolicznościach, o których mowa w ust. 1. Przyjęcie informacji do wiadomości organ ten potwierdza na nakazie wydania niezależnie od czynności, o których mowa w § 11 ust. 2.

4. Przepis ust. 3 stosuje się odpowiednio w wypadku, gdy administracja jednostki penitencjarnej uzna za konieczne przekazanie organowi doprowadzającemu innych informacji istotnych ze względu na bezpieczeństwo osadzonego albo organu wzywającego lub doprowadzającego.

§ 93. 1. W razie zaistnienia przyczyny uniemożliwiającej udział osadzonego w czynności procesowej dokonywanej poza terenem jednostki penitencjarnej, informuje się o tym organ wzywający i na jego żądanie przesyła stosowny dokument.

2. Tryb postępowania w wypadku, gdy przyczyną uniemożliwiającą wydanie osadzonego do udziału w czynności procesowej jest jego stan zdrowia, określają przepisy w sprawie trybu wystawiania zaświadczenia potwierdzającego zdolność albo niezdolność stawiennictwa osoby pozbawionej wolności na wezwanie lub zawiadomienie sądu lub organu prowadzącego postępowanie karne.

3. O otrzymaniu nakazu wydania osadzonego, który w jednostce penitencjarnej nie przebywa, informuje się organ wzywający. Nakaz wydania zwraca się organowi wzywającemu, podając przyczynę zwrotu oraz, jeżeli jest to możliwe, miejsce aktualnego pobytu osoby wzywanej.

4. Przepisu ust. 3 nie stosuje się, jeżeli z treści otrzymanego dokumentu wynika, że osadzony ma być przetransportowany z innej jednostki penitencjarnej przed terminem zaplanowanej czynności.

5. W wypadkach, o których mowa w ust. 1 i 3, informuje się także organ doprowadzający, który według posiadanych przez jednostkę penitencjarną informacji miał doprowadzić osadzonego do miejsca planowanej czynności procesowej.

6. Informację o znanej administracji jednostki penitencjarnej przyczynie niewydania lub niepobrania osadzonego do udziału w czynności procesowej odnotowuje się na nakazie wydania.

§ 94. Jeżeli osadzony wzywany do udziału w czynności procesowej jest pozbawiony wolności także w innej sprawie niż ta, w której przeprowadzana jest czynność, zawiadamia się o tym organ wzywający. Zawiadomienie przekazuje się, za pokwitowaniem na jego kopii, organowi doprowadzającemu.

§ 95. 1. W razie otrzymania nakazów wydania osadzonego do udziału w kilku czynnościach procesowych, które mają być dokonane w tym samym dniu, powiadamia się o tym organy wzywające oraz wnosi się o uzgodnienie terminów czynności.

2. W wypadku gdy organy wzywające nie dokonają uzgodnień terminów czynności, osadzonego wydaje się do udziału w czynności procesowej temu organowi doprowadzającemu, który zgłosił się po niego pierwszy.

§ 96. 1. Osadzonego, wzywanego do udziału w czynności procesowej dokonywanej w innej miejscowości, wydaje się organowi doprowadzającemu w celu przetransportowania do aresztu śledczego wskazanego przez organ wzywający, na podstawie wystawionego przez sąd lub prokuratora nakazu wydania z zawartą w nim informacją o mającym nastąpić przetransportowaniu.

2. Przepisu ust. 1 nie stosuje się w razie możliwości doprowadzenia osadzonego po dokonaniu czynności procesowej do jednostki penitencjarnej, z której został wydany.

3. W celu wykorzystania wolnych miejsc w pojazdach przetransportowanie może być dokonane, za zgodą organu wzywającego, przez jednostkę penitencjarną.

4. Przejęcie transportowanego osadzonego oraz jego dokumentacji i depozytu organ doprowadzający potwierdza na wykazie transportowym.

5. W wypadku gdy polecenie przetransportowania tymczasowo aresztowanego wydał jeden z kilku organów dysponujących, powiadamia się o tym organ wzywający oraz wnosi się o uzgodnienie przetransportowania z innymi organami. Do czasu otrzymania pisemnej informacji o dokonanych uzgodnieniach tymczasowo aresztowanego nie transportuje się.

6. Przepis ust. 5 stosuje się odpowiednio do organu wzywającego oraz skazanego lub ukaranego, jeżeli jego pobyt w danej jednostce penitencjarnej jest niezbędny ze względu na udział w czynnościach procesowych w sprawie, w której nie zastosowano tymczasowego aresztowania.

7. Jeżeli przetransportowanie, o którym mowa w ust. 1, związane jest z koniecznością bezzwłocznego doprowadzenia do sądu lub prokuratora tymczasowo aresztowanego poszukiwanego:

1) nakaz wydania z zawartą w nim informacją o mającym nastąpić przetransportowaniu – skierowany do dyrektora aresztu śledczego, w którym przebywa tymczasowo aresztowany, oraz

2) nakaz wydania – skierowany do dyrektora aresztu śledczego, z którego, po przetransportowaniu, ma nastąpić wydanie tymczasowo aresztowanego

– bezpośrednio po jego osadzeniu mogą być przesłane telefaksem.

8. Przepisy § 89 ust. 2 i § 91–93 stosuje się odpowiednio.

§ 97. 1. Po zakończeniu czynności procesowych z udziałem osadzonego ustala się, czy ma on powrócić do jednostki penitencjarnej, w której uprzednio przebywał, czy też odstępuje się od przetransportowania lub kieruje się osadzonego do innej właściwej jednostki penitencjarnej, z uwzględnieniem w szczególności przepisów art. 100 § 1 k.k.w. W razie potrzeby przesyła się do organu wzywającego wnioski o wydanie organowi doprowadzającemu polecenia przetransportowania osadzonego do jednostki penitencjarnej, w której uprzednio przebywał, lub informuje się, że wydanie takiego polecenia jest zbędne.

2. Przetrasportowanie osadzonego przez organ doprowadzający po zakończeniu czynności procesowych następuje po otrzymaniu nakazu wydania z zawartą w nim informacją o mającym nastąpić przetransportowaniu do wskazanej w nakazie jednostki penitencjarnej. Przepis § 96 ust. 4 stosuje się odpowiednio.

3. Przepis § 96 ust. 3 stosuje się odpowiednio, z wyjątkiem skazanych, ukaranych oraz tymczasowo aresztowanych, względem których stosuje się przepisy o wykonywaniu kary pozbawienia wolności, w wypadku, o którym mowa w § 19.

§ 98. Skazany, ukarany oraz tymczasowo aresztowany, względem którego stosuje się przepisy o wykonywaniu kary pozbawienia wolności, może być wydawany do udziału w czynnościach procesowych z zakładu karnego, w którym przebywa. Jeżeli w trakcie takiej czynności procesowej zastosowano wobec osadzonego tymczasowe aresztowanie w kolejnej sprawie, doprowadza się go do zakładu karnego, z którego został wydany; przepis § 20 stosuje się odpowiednio.

§ 99. Wydawanie i przyjmowanie osadzonych w związku z udziałem w czynnościach procesowych dokonywanych poza terenem jednostki penitencjarnej odbywa się każdego dnia przez całą dobę, z zachowaniem zasad bezpieczeństwa tej jednostki.

§ 100. 1. W razie zwolnienia osadzonego po dokonaniu czynności procesowej, organ doprowadzający, któremu został on wydany, doręczając do jednostki penitencjarnej odpis postanowienia o uchyleniu tymczasowego aresztowania albo odpis postanowienia o uchyleniu aresztowania wykonywanego w związku z wymierzeniem kary porządkowej, wraz z nakazem zwolnienia, przekazuje informację dotyczącą miejsca i czasu zwolnienia, jeżeli nie zawiera jej nakaz zwolnienia.

2. W wypadku gdy tymczasowo aresztowany poszukiwany zostanie zwolniony po czynności procesowej dokonanej w trakcie transportowania, o którym mowa w § 96 ust. 7, organ dysponujący, zarządzając zwolnienie, powiadamia o tym telefaksem lub telefonicznie dyrektora aresztu śledczego, do którego przetransportowanie miało nastąpić. Akta ewidencyjne oraz pozostałą dokumentację osadzonego, dokumenty osobiste i depozyty oraz dokumenty, o których mowa w ust. 1, organ doprowadzający doręcza bezzwłocznie do tego aresztu. Przepisy § 64 ust. 2 i § 123 ust. 1 i 3 stosuje się odpowiednio.

3. Osadzonego doprowadza się do jednostki penitencjarnej, jeżeli podlega osadzeniu w innej sprawie.

§ 101. 1. Do dokonania w areszcie śledczym czynności procesowej z udziałem tymczasowo aresztowanego, względem którego nie stosuje się przepisów o wykonywaniu kary pozbawienia wolności, są uprawnieni:

- 1) prokuratorzy i asesory jednostki organizacyjnej prokuratury prowadzącej lub nadzorującej postępowanie przygotowawcze w sprawie, w której nastąpiło tymczasowe aresztowanie, chyba że kierownik jednostki zastrzeże to uprawnienie tylko dla wskazanego prokuratora lub asesora – na podstawie legitymacji służbowej;
- 2) funkcjonariusze Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Straży Granicznej, żołnierze Żandarmerii Wojskowej, funkcjonariusze finansowych organów postępowania przygotowawczego lub organów nadrzędnych nad finansowymi organami postępowania przygotowawczego, jeżeli prowadzą postępowanie przygotowawcze w sprawie, w której nastąpiło tymczasowe aresztowanie – na podstawie legitymacji służbowej oraz pisemnego upoważnienia organu dysponującego albo właściwego przełożonego;
- 3) sędziowie, jeżeli prowadzą postępowanie w sprawie, w której nastąpiło tymczasowe aresztowanie – na podstawie legitymacji służbowej;
- 4) biegli oraz aplikanci sądowi lub prokuratury – na podstawie dokumentu tożsamości oraz pisemnego upoważnienia organu dysponującego.

2. Jeżeli czynność procesowa jest dokonywana w ramach pomocy prawnej, osoby, o których mowa w ust. 1 pkt 1 i 3, są uprawnione do ich dokonywania na podstawie legitymacji służbowej oraz wniosku organu dysponującego o udzielenie pomocy prawnej.

3. Przy dokonywaniu czynności procesowej w areszcie śledczym przepisy § 91 stosuje się odpowiednio, z zastrzeżeniem ust. 4.

4. Prokurator lub asesor jednostki organizacyjnej prokuratury niebędący organem dysponującym może dokonać na terenie aresztu śledczego czynności z udziałem tymczasowo aresztowanego, względem którego nie stosuje się przepisów o wykonywaniu kary pozbawienia wolności, na podstawie legitymacji służbowej oraz dokumentu, z treści którego wynika, że wykonuje czynności służbowe.

§ 102. Do dokonania w jednostce penitencjarnej czynności procesowej z udziałem skazanego, ukaranego oraz tymczasowo aresztowanego, względem którego stosuje się przepisy o wykonywaniu kary pozbawienia wolności, są uprawnione osoby, o których mowa w § 101 ust. 1 w:

- 1) pkt 1 i 3 – na podstawie legitymacji służbowej;
- 2) pkt 2 – na podstawie legitymacji służbowej oraz pisemnego upoważnienia właściwego przełożonego;
- 3) pkt 4 – na podstawie dokumentu tożsamości oraz pisemnego upoważnienia sądu lub prokuratora.

§ 103. 1. Udzielenie obrońcy lub pełnomocnikowi będącemu adwokatem albo radcą prawnym, notariuszowi oraz kuratorowi sądowemu widzenia:

- 1) ze skazanym, ukaranym oraz z tymczasowo aresztowanym, względem którego stosuje się przepisy o wykonywaniu kary pozbawienia wolności, następuje na podstawie legitymacji służbowej;
- 2) z tymczasowo aresztowanym, względem którego nie stosuje się przepisów o wykonywaniu kary pozbawienia wolności, następuje na podstawie legitymacji służbowej oraz zarządzenia o zgodzie na widzenie wydanego przez organ dysponujący. W wypadku gdy tymczasowo aresztowany pozostaje do dyspozycji kilku organów, wymagane jest dostarczenie zarządzenia wydanego przez każdy z organów.

2. Przepis ust. 1 stosuje się odpowiednio do aplikantów adwokackich, radcowskich, kuratorskich oraz asesorów i aplikantów notarialnych.

3. Na zarządzeniu, o którym mowa w ust. 1 pkt 2, odnotowuje się datę udzielenia widzenia, a ponadto nazwisko osoby nadzorującej widzenie, jeżeli organ dysponujący zastrzeże przy widzeniu obecność swoją lub osoby upoważnionej.

4. Widzenia, o których mowa w ust. 1, odbywają się w godzinach urzędowania administracji jednostki penitencjarnej, w pomieszczeniach przeznaczonych do dokonywania czynności procesowych. Za zgodą dyrektora widzenie może być zrealizowane w innym czasie i miejscu.

5. Przepisy ust. 1 pkt 2 i ust. 3 stosuje się odpowiednio do udzielania widzeń z rodziną i innymi osobami, z tym że na zarządzeniu o zgodzie na widzenie odnotowuje się ponadto czas trwania widzenia.

6. Zarządzenie o zgodzie na widzenie nie podlega wykonaniu po otrzymaniu zawiadomienia o przekazaniu tymczasowo aresztowanego do dyspozycji innego organu.

§ 104. Udzielenie Rzecznikowi Praw Obywatelskich, Rzecznikowi Praw Dziecka lub sędziemu penitencjarnemu widzenia z osadzonym odbywa się na podstawie legitymacji służbowej, a w wypadku osoby upoważnionej przez Rzecznika Praw Obywatelskich lub Rzecznika Praw Dziecka – na podstawie legitymacji służbowej oraz pisemnego upoważnienia; do udzielenia widzenia z tymczasowo aresztowanym, względem którego nie stosuje się przepisów o wykonywaniu kary pozbawienia wolności, nie jest wymagane zarządzenie o zgodzie na widzenie wydane przez organ dysponujący.

§ 105. 1. Do dokonania w jednostce penitencjarnej czynności procesowej z udziałem skazanego, ukaranego lub tymczasowo aresztowanego, względem którego stosuje się przepisy o wykonywaniu kary pozbawienia wolności, w sprawach o przestępstwa skarbowe oraz wykroczenia skarbowe są uprawnieni funkcjonariusze finansowych organów postępowania przygotowawczego lub organów nadrzędnych nad finansowymi organami postępowania przygotowawczego – jeżeli prowadzą postępowanie przygotowawcze w tej sprawie – na podstawie legitymacji służbowej oraz pisemnego upoważnienia właściwego przełożonego.

2. Dokonanie czynności procesowej z udziałem tymczasowo aresztowanego, względem którego nie stosuje się przepisów o wykonywaniu kary pozbawienia wolności, następuje ponadto na podstawie pisemnego zezwolenia organu dysponującego, jeżeli osoby, o których mowa w ust. 1, prowadzą postępowanie przygotowawcze w innej sprawie niż ta, w której nastąpiło tymczasowe aresztowanie; przepis § 103 ust. 1 pkt 2 zdanie drugie stosuje się odpowiednio.

§ 106. Przesłuchanie osadzonego, przy użyciu urządzeń technicznych umożliwiających przeprowadzenie tej czynności na odległość, odbywa się:

- 1) w jednostkach penitencjarnych posiadających odpowiednie techniczne możliwości realizacji takich czynności;
- 2) na podstawie pisemnego polecenia sądu lub prokuratora określającego zasady i warunki przeprowadzenia przesłuchania, ponadto jego datę oraz osoby w nim uczestniczące; przepisy § 89 ust. 2, § 91, § 93 ust. 1–4 i 6, § 95, § 101 ust. 1, 2 i 4, § 102, § 103 ust. 1–4 i 6 i § 105 stosuje się odpowiednio.

§ 107. 1. Czynności procesowe z udziałem osadzonych są dokonywane na terenie jednostki penitencjarnej w godzinach urzędowania administracji, w przeznaczonych do tego celu pomieszczeniach.

2. Z ważnych względów czynności, o których mowa w ust. 1, mogą być dokonywane w innych godzinach, pomiędzy apelem porannym a wieczornym.

3. W wypadkach szczególnie ważnych i niecierpiących zwłoki czynności procesowe mogą być dokonane również po apelu wieczornym, jeżeli przeprowadza je prokurator albo, za jego pisemnym zezwoleniem, inna osoba.

4. O konieczności dokonania czynności, o której mowa w ust. 2 i 3, należy uprzedzić dyrektora lub osobę go zastępującą.

§ 108. Wydanie organowi doprowadzającemu tymczasowo aresztowanego w celu umieszczenia w zakładzie leczniczym, w związku z jego stanem zdrowia, następuje na podstawie wydanego przez organ dysponujący pisemnego polecenia wskazującego ten zakład i określającego warunki umieszczenia w nim tymczasowo aresztowanego. Przepisy § 89 ust. 2 i 3, § 90 ust. 5 oraz § 92 stosuje się odpowiednio.

Rozdział 8

Postępowanie z korespondencją

§ 109. 1. Adresowaną do osadzonego przesyłkę z korespondencją urzędową z dołączonym potwierdzeniem odbioru doręcza się adresatowi za pokwitowaniem na tym potwierdzeniu. Sekretariat jednostki penitencjarnej odnotowuje na potwierdzeniu odbioru numer przesyłki poleconej, jaki nadano przesłanej przesyłce.

2. Na potwierdzeniu odbioru korespondencji osadzony wpisuje datę i potwierdza odbiór pisma czytelnym podpisem zawierającym imię i nazwisko, a doręczający wypełnia odpowiednio potwierdzenie odbioru.

3. Potwierdzenie odbioru przekazuje się placówce pocztowej albo oddaje pracownikowi placówki pocztowej lub innej osobie uprawnionej do doręczania przesyłek na podstawie odrębnych przepisów, nie później niż trzeciego dnia roboczego od daty wpływu korespondencji. Potwierdzenia ewidencjonuje sekretariat jednostki penitencjarnej.

4. Przesyłkę z korespondencją urzędową przesłaną jako przesyłka polecona bez potwierdzenia odbioru doręcza się adresatowi za pokwitowaniem w rejestrze korespondencji.

5. Treść adresowanej do jednostki penitencjarnej korespondencji urzędowej, z której wynika, że osadzony powinien się z nią zaznajomić, podaje się do wiadomości zainteresowanemu. Przepis ust. 2 stosuje się odpowiednio, z tym że adnotacji dokonuje się na korespondencji, a podający do wiadomości treść korespondencji wpisuje datę zaznajomienia osadzonego z jej treścią i potwierdza swym podpisem sposób zaznajomienia.

§ 110. 1. W wypadku braku możliwości doręczenia osadzonemu przesyłki z korespondencją z dołączonym potwierdzeniem odbioru, odmowy jej przyjęcia albo niemożności pokwitowania jej odbioru przez adresata, umieszcza się o tym wzmiankę na potwierdzeniu odbioru. Odmowę pokwitowania odbioru przesyłki uważa się za odmowę jej przyjęcia. Wzmianka powinna zawierać datę i czytelny podpis doręczającego.

2. Przepis ust. 1 stosuje się odpowiednio do przesyłki z korespondencją przesłanej jako przesyłka polecona bez potwierdzenia odbioru, z tym że wzmiankę umieszcza się na przesyłce oraz w rejestrze korespondencji.

3. W wypadku odmowy albo niemożności potwierdzenia zaznajomienia się przez osadzonego z treścią korespondencji, o której mowa w § 109 ust. 5, umieszcza się o tym wzmiankę na korespondencji.

4. Nedoręczoną lub nieprzyjętą przesyłkę z korespondencją przekazuje się placówce pocztowej albo oddaje pracownikowi placówki pocztowej lub innej osobie uprawnionej do doręczania przesyłek na podstawie odrębnych przepisów, nie później niż trzeciego dnia roboczego od daty jej wpływu do jednostki penitencjarnej, a także udziela się, w miarę możliwości, informacji o aktualnym miejscu pobytu adresata.

5. Przekazywana placówce pocztowej albo oddawana pracownikowi placówki pocztowej lub innej osobie uprawnionej do doręczania przesyłek na podstawie odrębnych przepisów przesyłka z korespondencją, o której mowa w ust. 4, powinna być zabezpieczona w sposób uniemożliwiający zapoznanie się z treścią korespondencji przez osoby nieuprawnione, w szczególności gdy przesyłka była otwierana.

6. W wypadku odmowy przyjęcia lub pokwitowania odbioru przesyłki z korespondencją urzędową niewymienionej w ust. 1 i 2 oraz przesyłki z korespondencją dotyczącą postępowania cywilnego pozostawia się ją osadzonemu w miejscu doręczenia oraz umieszcza się o tym wzmiankę odpowiednio w rejestrze korespondencji lub na potwierdzeniu odbioru.

7. Jeżeli adresatem przesyłki z korespondencją jest osadzony korzystający z przepustki, czynności, o których mowa w ust. 1–6, dokonuje się nie później niż pierwszego dnia roboczego po dniu wyznaczonym jako termin powrotu do jednostki penitencjarnej.

§ 111. 1. Przesyłkę z korespondencją urzędową adresowaną do osadzonego przetransportowanego do innej jednostki penitencjarnej przesyła się w ślad za przetransportowanym, z powiadomieniem nadawcy pisma. W wypadku przesyłki z korespondencją, do której dołączono potwierdzenie odbioru, oraz przesyłki przesłanej jako polecona bez potwierdzenia odbioru przepisy § 110 ust. 1, 2, 4 i 5 stosuje się odpowiednio.

2. Korespondencję urzędową adresowaną do jednostki penitencjarnej dotyczącą osadzonego przesyła się w ślad za przetransportowanym, z powiadomieniem nadawcy pisma, o ile z jej treści nie wynika, że powinna być załatwiona i przechowywana przez administrację jednostki penitencjarnej, do której była adresowana. Przesyłkę z korespondencją, która wpłynęła jako polecona, przesyła się w ten sam sposób.

3. W wypadku przesyłki z korespondencją prywatną adresowanej do osadzonego przetransportowanego do innej jednostki penitencjarnej stosuje się odpowiednio przepis § 110 ust. 4.

§ 112. 1. Jeżeli sąd lub prokurator prześle akta sprawy w celu przejrzania ich przez osadzonego, zwraca się je w terminie określonym przez ten organ. Do akt dołącza się pisemne oświadczenie osadzonego, że je przejrział. Przepis § 110 ust. 1 stosuje się odpowiednio.

2. W wypadku gdy przejrzanie akt przez osadzonego we wskazanym terminie nie jest możliwe, uzgadnia się z sądem lub prokuratorem termin zwrotu akt.

3. Dyrektor ustala sposób przeglądania przez osadzonych akt, o których mowa w ust. 1, oraz dokumentowania tej czynności.

§ 113. 1. Jeżeli względem tymczasowo aresztowanego nie stosuje się przepisów o wykonywaniu kary pozbawienia wolności, jego korespondencję przesyła się temu organowi dysponującemu, którego postanowienie o tymczasowym aresztowaniu wprowadzono do wykonania jako pierwsze, chyba że organy dysponujące zarządzają inaczej. Przepisu nie stosuje się do:

- 1) zawiadomień, o których mowa w § 41;
- 2) korespondencji, o której mowa w art. 217b § 2 k.k.w.;
- 3) korespondencji, o której mowa w art. 217b § 3 k.k.w., chyba że organ, do którego dyspozycji tymczasowo aresztowany pozostaje, zarządzi inaczej.

2. Korespondencja skazanego, ukaranego oraz tymczasowo aresztowanego, względem którego stosuje się przepisy o wykonywaniu kary pozbawienia wolności, prowadzona w języku obcym, podlega przetłumaczeniu przez jednostkę penitencjarną, w której on przebywa.

3. Nadzoru nad korespondencją skazanych, ukaranych i tymczasowo aresztowanych, względem których stosuje się przepisy o wykonywaniu kary pozbawienia wolności, dokonuje wyznaczony przez dyrektora funkcjonariusz lub pracownik, który przekazuje funkcjonariuszowi lub pracownikowi komórki organizacyjnej bezpośrednio odpowiedzialnej za prowadzenie oddziaływań penitencjarnych wobec osadzonego istotne informacje uzyskane w wyniku tej czynności.

4. Cenzurowania korespondencji skazanych, ukaranych i tymczasowo aresztowanych, względem których stosuje się przepisy o wykonywaniu kary pozbawienia wolności, innej niż ta, o której mowa w art. 8a § 2 i 3 k.k.w., dokonuje funkcjonariusz lub pracownik komórki organizacyjnej bezpośrednio odpowiedzialnej za prowadzenie oddziaływań penitencjarnych wobec osadzonego, który przekazuje wyznaczonemu funkcjonariuszowi, odpowiedzialnemu za gromadzenie i przetwarzanie informacji uzyskanych w wyniku czynności profilaktycznych, informacje dotyczące bezpieczeństwa jednostki penitencjarnej lub ochrony interesu społecznego, uzyskane w wyniku tej czynności.

5. W wypadku gdy organ dysponujący odstąpi od cenzurowania korespondencji tymczasowo aresztowanego, względem którego nie stosuje się przepisów o wykonywaniu kary pozbawienia wolności, przepis ust. 4 stosuje się odpowiednio.

6. Cenzurowania korespondencji tymczasowo aresztowanego, względem którego nie stosuje się przepisów o wykonywaniu kary pozbawienia wolności, z powodów określonych w art. 212ba § 1 k.k.w., dokonuje się zgodnie z ustalonym przez dyrektora sposobem realizacji szczególnej ochrony tego osadzonego.

7. Jeżeli funkcjonariusz lub pracownik komórki organizacyjnej bezpośrednio odpowiedzialnej za prowadzenie oddziaływań penitencjarnych wobec osadzonego, po zapoznaniu się z treścią korespondencji, uzna, że zachodzi konieczność usunięcia części tekstu lub uczynienia go nieczytelnym albo zatrzymania korespondencji, przedstawia dyrektorowi wniosek w tej sprawie.

8. Przepisy ust. 1–7 stosuje się do korespondencji urzędowej i prywatnej.

Rozdział 9

Zwalnianie osadzonych

§ 114. 1. Zwolnienie tymczasowo aresztowanego ze sprawy następuje na skutek upływu terminu stosowania tymczasowego aresztowania, jeżeli jednostka penitencjarna nie otrzymała w tej sprawie:

- 1) odpisu prawomocnego wyroku skazującego na karę pozbawienia wolności albo karę aresztu wojskowego, wraz z nakazem przyjęcia;
- 2) odpisu prawomocnego orzeczenia sądu okręgowego określającego karę pozbawienia wolności, która ma być wykonywana, wraz z nakazem przyjęcia – w wypadku tymczasowo aresztowanego skazanego za granicą.

2. Zwolnienie tymczasowo aresztowanego ze sprawy następuje również po otrzymaniu:

- 1) odpisu postanowienia o uchyleniu tymczasowego aresztowania wydanego przez:
  - a) organ dysponujący,
  - b) sąd właściwy do rozpoznania zażalenia na postanowienie o zastosowaniu tymczasowego aresztowania lub wniosku w przedmiocie dalszego jego stosowania– wraz z nakazem zwolnienia;
- 2) odpisu postanowienia sądu o uchyleniu postanowienia przedłużającego tymczasowe aresztowanie, wraz z nakazem zwolnienia;
- 3) odpisu protokołu przyjęcia poręczenia majątkowego, wraz z nakazem zwolnienia; przepisy § 5 ust. 1 pkt 1–3 i 6 stosuje się odpowiednio;
- 4) odpisu prawomocnego orzeczenia sądu o zastosowaniu środka zabezpieczającego, wraz z poleceniem doprowadzenia do właściwego zakładu, a jeżeli wobec tymczasowo aresztowanego:
  - a) wykonywana jest również kara orzeczona w innej sprawie – ponadto zarządzenia sędziego penitencjarnego o wykonaniu w pierwszej kolejności środka zabezpieczającego,
  - b) wykonywane jest tymczasowe aresztowanie w innej sprawie – ponadto dokumentu, z treści którego wynika, że powinien zostać zwolniony także z tej sprawy, wraz z nakazem zwolnienia; przepisy § 5 stosuje się odpowiednio;
- 5) odpisu pisma Ministra Sprawiedliwości zawierającego rozstrzygnięcie w przedmiocie wydania ściganego tymczasowo aresztowanego obcemu państwu, wraz z nakazem wydania;
- 6) odpisu pisma Ministra Sprawiedliwości lub postanowienia sądu zawierającego rozstrzygnięcie w przedmiocie przekazania tymczasowo aresztowanego obcemu państwu, wraz z nakazem wydania;
- 7) odpisu postanowienia o uchyleniu tymczasowego aresztowania lub o zmianie tego środka zapobiegawczego na łagodniejszy wobec nieletniego, wraz z nakazem wydania z zawartą w nim informacją o umieszczeniu go w zakładzie poprawczym lub schronisku dla nieletnich;
- 8) odpisu wniosku o przejęcie ścigania karnego tymczasowo aresztowanego cudzoziemca, wraz z pismem organu dysponującego zawierającym informację o rozstrzygnięciu w przedmiocie przekazania ścigania organom państwa obcego i nakazem wydania; przepisy § 5 ust. 1 pkt 1–3 i 6 stosuje się odpowiednio;
- 9) innego dokumentu, z treści którego wynika, że tymczasowo aresztowany powinien być zwolniony, wraz z odpowiednim nakazem; przepisy § 5 stosuje się odpowiednio.

3. Przepisy ust. 2 pkt 1 lit. b, pkt 2–4 i 7 stosuje się, chociażby nie nadesłano uprzednio zawiadomienia o przekazaniu tymczasowo aresztowanego do dyspozycji sądu.

4. Zwolnienie tymczasowo aresztowanego ze sprawy następuje w dniu upływu terminu stosowania tymczasowego aresztowania albo w dniu wpływu dokumentów, o których mowa w ust. 2, chyba że określono w nich późniejszy dzień zwolnienia.

5. Zwolnienie osoby pozbawionej wolności na terytorium innego państwa, czasowo wydanej w celu złożenia zeznań w charakterze świadka lub dokonania z jej udziałem innej czynności procesowej przed polskim sądem lub prokuratorem w toczącym się postępowaniu karnym, następuje po otrzymaniu odpisu postanowienia polskiego sądu zarządzającego zwolnienie z aresztu śledczego takiej osoby, wraz z nakazem wydania.

6. Dokumenty, o których mowa w ust. 2 pkt 5–8 i ust. 5, mogą być przesłane telefaksem.

7. Dokumenty, o których mowa w ust. 2 pkt 1–4, mogą być przesłane telefaksem, jeżeli nie jest możliwe doręczenie tych dokumentów w inny sposób w dniu rozstrzygnięcia o zwolnieniu tymczasowo aresztowanego ze sprawy, a jednocześnie:

- 1) nie jest możliwe także potwierdzenie zwolnienia tymczasowo aresztowanego w sposób określony w § 7 ust. 1 pkt 2;
- 2) spełnione są następujące warunki:
  - a) prezes sądu lub przewodniczący wydziału albo kierownik jednostki organizacyjnej prokuratury uprzedził telefonicznie, że dokumenty te zostaną przesłane telefaksem,
  - b) wraz z dokumentami przekazana została informacja o właściwym numerze telefonu w celu potwierdzenia zwolnienia tymczasowo aresztowanego,
  - c) kierownik albo wyznaczony funkcjonariusz lub pracownik działu ewidencji potwierdził telefonicznie fakt zwolnienia tymczasowo aresztowanego; tymczasowo aresztowanego nie zwalnia się, jeżeli nie uzyskano telefonicznego potwierdzenia faktu zwolnienia; z rozmowy telefonicznej sporządza się notatkę urzędową, którą włącza się do akt ewidencyjnych; notatkę sporządza się także w wypadku braku możliwości potwierdzenia faktu zwolnienia.

§ 115. 1. Zwolnienie skazanego lub ukaranego ze sprawy następuje na skutek wykonania w całości kary lub środka przymusu, z zastrzeżeniem § 49 ust. 3.

2. Zwolnienie skazanego lub ukaranego ze sprawy następuje również po otrzymaniu:

- 1) odpisu postanowienia o:
  - a) udzieleniu przerwy w wykonaniu kary,
  - b) udzieleniu warunkowego zwolnienia,
  - c) udzieleniu zezwolenia na odbycie kary pozbawienia wolności poza zakładem karnym w systemie dozoru elektronicznego,
  - d) zastosowaniu amnestii,
  - e) wstrzymaniu wykonania kary,
  - f) zawieszeniu postępowania wykonawczego,
  - g) umorzeniu postępowania wykonawczego,
  - h) rozłożeniu grzywny na raty,
  - i) przywróceniu terminu do wniesienia środka odwoławczego od wykonywanego orzeczenia,
  - j) uchyleniu aresztowania wykonywanego w związku z wymierzeniem kary porządkowej lub stosowaniem środka przymusu
– wraz z nakazem zwolnienia;
- 2) zarządzenia zwolnienia skazanego, w wypadku wymierzenia w wyroku łącznym kary niższej od okresu odbytych i połączonych już kar pozbawienia wolności lub równej temu okresowi, wraz z odpisem nieprawomocnego wyroku łącznego i nakazem zwolnienia;
- 3) odpisu wyroku kasacyjnego uchylającego zaskarżony wyrok, wraz z nakazem zwolnienia;
- 4) odpisu zarządzenia o zwolnieniu skazanego w związku z zastosowaniem prawa łaski, wraz z nakazem zwolnienia;
- 5) zarządzenia zwolnienia wydanego przez właściwy sąd w związku ze złożeniem kwoty pieniężnej przypadającej do uiszczenia tytułem grzywny zamienionej na zastępczą karę pozbawienia wolności lub zastępczą karę aresztu, wraz z nakazem zwolnienia;
- 6) pisma głównego księgowego jednostki penitencjarnej informującego o wysokości kwoty pieniężnej uiszczonej w tej jednostce tytułem grzywny zamienionej na zastępczą karę pozbawienia wolności lub zastępczą karę aresztu, jeżeli kwota ta jest równa kwocie pozostałej jeszcze do uiszczenia – z uwzględnieniem okresu już wykonanej kary zastępczej; przepis § 50 ust. 1 stosuje się odpowiednio;

- 7) odpisu prawomocnego orzeczenia sądu o zastosowaniu środka zabezpieczającego, wraz z poleceniem doprowadzenia do właściwego zakładu, a jeżeli wobec skazanego:
  - a) wykonywana jest również kara orzeczona w innej sprawie – ponadto zarządzenia sędziego penitencjarnego o wykonaniu w pierwszej kolejności środka zabezpieczającego,
  - b) wykonywane jest tymczasowe aresztowanie w innej sprawie – ponadto dokumentu, z treści którego wynika, że powinien zostać zwolniony także z tej sprawy, wraz z nakazem zwolnienia; przepisy § 5 stosuje się odpowiednio;
- 8) odpisu prawomocnego postanowienia sądu o dopuszczalności przekazania, w celu wykonania kary w państwie obcym, cudzoziemca skazanego przez sąd polski, wraz z nakazem wydania;
- 9) odpisu postanowienia sądu w przedmiocie wystąpienia do państwa członkowskiego Unii Europejskiej o wykonanie kary pozbawienia wolności, wraz z pismem tego sądu zawierającym informację o przekazaniu orzeczenia do wykonania za granicę i nakazem wydania;
- 10) zarządzenia sędziego penitencjarnego o wykonaniu w pierwszej kolejności środka zabezpieczającego w wypadku, o którym mowa w § 59 ust. 3;
- 11) innego dokumentu, z treści którego wynika, że skazany lub ukarany powinien być zwolniony, wraz z odpowiednim nakazem; przepisy § 5 stosuje się odpowiednio.

3. Zwolnienie skazanego lub ukaranego ze sprawy następuje w dniu, w którym upływa termin końca kary lub stosowania środka przymusu, albo w dniu wpływu dokumentów, o których mowa w ust. 2, chyba że określono w nich późniejszy dzień zwolnienia.

§ 116. W wypadku stwierdzenia, że pozbawienie wolności nastąpiło niezgodnie z prawem, zwolnienie osadzonego może nastąpić także po otrzymaniu wydanego w tym przedmiocie zarządzenia sędziego penitencjarnego, wraz z nakazem zwolnienia.

§ 117. W razie uzasadnionego przypuszczenia, że orzeczenie lub zarządzenie skutkujące zwolnieniem osadzonego zostało wydane niezgodnie z prawem, dyrektor powiadamia o tym natychmiast sędziego penitencjarnego; przypuszczenie takie nie stanowi podstawy do odmowy wykonania orzeczenia lub zarządzenia. Kopię powiadomienia włącza się do akt ewidencyjnych.

§ 118. 1. Zwolnienie osadzonego z jednostki penitencjarnej następuje w dniu:

- 1) w którym upływa termin stosowania tymczasowego aresztowania;
- 2) w którym upływa termin końca kary lub środka przymusu;
- 3) poprzedzającym termin końca kary lub środka przymusu, jeżeli termin ten przypada na dzień ustawowo wolny od pracy; jako termin zwolnienia odnotowywany w dokumentacji przyjmuje się dzień, w którym nastąpiło faktyczne zwolnienie;
- 4) wpływu do jednostki penitencjarnej, w której osadzony przebywa, dokumentów skutkujących zwolnieniem, chyba że określono w nich późniejszy dzień zwolnienia, z tym że jeżeli przypada on na dzień ustawowo wolny od pracy, przepis pkt 3 stosuje się odpowiednio.

2. W wypadku, o którym mowa w ust. 1 pkt 1, zwolnienie następuje nie wcześniej niż o godz. 14⁰⁰, chyba że:

- 1) w postanowieniu w przedmiocie tymczasowego aresztowania określono godzinę jego upływu – w takim wypadku zwolnienie następuje o godzinie określonej w postanowieniu;
- 2) wpłynęło powiadomienie, że tymczasowe aresztowanie nie będzie przedłużone lub że wydane zostało postanowienie o odmowie przedłużenia tymczasowego aresztowania albo o uchyleniu postanowienia przedłużającego tymczasowe aresztowanie.

3. W wypadku gdy zwolnienie z jednostki penitencjarnej odbywa się po godzinach pracy lub dyżuru funkcjonariuszy lub pracowników działu ewidencji, realizuje je, w zakresie ustalonym przez dyrektora, dowódca zmiany.

§ 119. Zwolnienie z jednostki penitencjarnej osoby osadzonej w kilku sprawach może nastąpić wyłącznie w wypadku, gdy w każdej z tych spraw istnieją podstawy zwolnienia.

§ 120. 1. O mającym nastąpić zwolnieniu osadzonego z jednostki penitencjarnej kierownik informuje zainteresowane służby tej jednostki w terminie i w sposób ustalonych przez dyrektora.

2. Jeżeli termin zwolnienia nie był wcześniej znany, informację o zwolnieniu przekazuje się po otrzymaniu dokumentów skutkujących zwolnieniem.

3. Przygotowanie osadzonego do zwolnienia poszczególne służby potwierdzają na wystawionej przez dział ewidencji karcie zwolnienia, którą przechowuje się w dokumentacji finansowej danej jednostki penitencjarnej.

4. Po potwierdzeniu, o którym mowa w ust. 3, właściwe służby przekazują do działu ewidencji informacje niezbędne do sporządzenia świadectwa zwolnienia.

§ 121. 1. Przed zwolnieniem osadzonego z jednostki penitencjarnej kierownik:

1) sprawdza:

- a) akta ewidencyjne wraz z dokumentami skutkującymi zwolnieniem, w celu potwierdzenia prawidłowości zwolnienia,
- b) świadectwo zwolnienia;

2) podpisuje potwierdzenie legalności zwolnienia ze sprawy;

3) do dokumentów, o których mowa w pkt 1 i 2, dołącza:

- a) teczkę osobopoznawczą,
- b) książkę zdrowia.

2. Dyrektor ustala – na podstawie informacji przekazanej przez podmiot leczniczy dla osób pozbawionych wolności – zdolność osadzonego do samodzielnego powrotu do miejsca zameldowania lub miejsca przebywania bez zameldowania, a następnie sprawdza, czy właściwe służby jednostki penitencjarnej wykonały czynności niezbędne dla prawidłowego zwolnienia osadzonego.

3. Dokumentację, o której mowa w ust. 1, kierownik przedkłada dyrektorowi wraz z kalendarzem zwolnień skazanych i kalendarzem zwolnień tymczasowo aresztowanych, w celu zatwierdzenia przez niego prawidłowości zwolnienia oraz podpisania:

1) potwierdzenia legalności zwolnienia ze sprawy;

2) świadectwa zwolnienia.

4. Prawidłowość zwolnienia z jednostki penitencjarnej dyrektor oraz kierownik potwierdzają podpisem i odciskiem stempla imiennego na obwolicie akt ewidencyjnych.

5. Jeżeli osadzony nie jest zwalniany z jednostki penitencjarnej, ponieważ pozostaje pozbawiony wolności w innej sprawie, kierownik przedkłada dyrektorowi akta ewidencyjne wraz z kalendarzem zwolnień skazanych i kalendarzem zwolnień tymczasowo aresztowanych oraz potwierdzeniem legalności zwolnienia ze sprawy, w celu zatwierdzenia przez niego prawidłowości zwolnienia oraz podpisania potwierdzenia legalności zwolnienia ze sprawy. W takim wypadku zasady określonej w art. 168 k k.w. nie stosuje się.

6. Otrzymanie dokumentów dotyczących osadzonego podlegającego zwolnieniu ze sprawy w danym dniu dyrektor potwierdza w kalendarzu zwolnień skazanych i kalendarzu zwolnień tymczasowo aresztowanych podpisem w rubryce „uwagi” przy nazwisku zwalnianego.

7. Przed zakończeniem urzędowania kierownik potwierdza adnotacją „Sprawdziłem” oraz podpisem i odciskiem stempla imiennego na właściwej stronie kalendarza zwolnień skazanych i kalendarza zwolnień tymczasowo aresztowanych, że przygotowano dokumenty dotyczące zwolnienia wszystkich osadzonych podlegających zwolnieniu w danym dniu oraz w dniach następnych, jeżeli są one wolne od pracy. Dotyczy to zarówno zwolnień ze sprawy, jak i z jednostki penitencjarnej.

§ 122. Otrzymanie świadectwa zwolnienia oraz dokumentów osobistych zwalniany potwierdza czytelnym podpisem na obwolicie akt ewidencyjnych, z zastrzeżeniem § 127 ust. 1. Przepis § 110 ust. 1 stosuje się odpowiednio. Duplikatu świadectwa zwolnienia nie sporządza się.

§ 123. 1. Jeżeli w trakcie dokonywania czynności procesowych poza terenem jednostki penitencjarnej nastąpiło zwolnienie tymczasowo aresztowanego, czynności związanych ze zwolnieniem dokonuje się po otrzymaniu dokumentów skutkujących zwolnieniem.

2. W wypadku, o którym mowa w ust. 1, dokumenty skutkujące zwolnieniem mogą być przesłane telefaksem; przepisu § 7 ust. 2 nie stosuje się. Jeżeli tymczasowo aresztowany jest pozbawiony wolności także w innej sprawie, dokumenty skutkujące zwolnieniem przekazuje się za pośrednictwem organu doprowadzającego.

3. Jako termin zwolnienia odnotowywany w dokumentacji przyjmuje się dzień, w którym nastąpiło faktyczne zwolnienie.

§ 124. 1. O zwolnieniu tymczasowo aresztowanego ze sprawy zawiadamia się:

- 1) organ dysponujący;
- 2) organ, który zarządził zwolnienie.

2. O zwolnieniu skazanego lub ukaranego ze sprawy zawiadamia się:

- 1) właściwy sąd;
- 2) sąd, który zarządził zwolnienie.

3. O zwolnieniu dłużnika, wobec którego zastosowano środek przymusu, kierownik powiadamia na piśmie kierownika działu odpowiedzialnego za sprawy kwatermistrzowskie oraz informuje o liczbie dni aresztu, który był wykonywany wobec dłużnika, w celu rozliczenia z komornikiem kwoty, o której mowa w § 26 ust. 2.

4. O zwolnieniu osadzonego z jednostki penitencjarnej zawiadamia się ponadto organ wymieniony w § 43 ust. 1, a w wypadku, o którym mowa w art. 31a ust. 1 ustawy z dnia 21 listopada 1967 r. o powszechnym obowiązku obrony Rzeczypospolitej Polskiej, organ wymieniony w § 43 ust. 2.

5. W zawiadomieniach o zwolnieniu przesyłanych do organów, o których mowa w ust. 1, 2 i 4, podaje się w szczególności datę i przyczynę zwolnienia.

6. W zawiadomieniach o zwolnieniu osadzonego z jednostki penitencjarnej, przesyłanych do organów wymienionych w ust. 1 i 2, odnotowuje się ponadto informacje o miejscu przebywania osadzonego po zwolnieniu oraz o zwolnieniu z jednostki penitencjarnej w trybie art. 168 k.k.w.

7. Zawiadomienie o zwolnieniu przesyła się nie później niż pierwszego dnia roboczego po zwolnieniu.

§ 125. 1. O terminie zwolnienia skazanego i ukaranego cudzoziemca z jednostki penitencjarnej – na trzy miesiące przed tym terminem – a ponadto o wszczęciu wobec niego przed sądem penitencjarnym postępowania w sprawie o warunkowe zwolnienie, udzielenie przerwy w wykonaniu kary albo zezwolenia na odbycie kary pozbawienia wolności poza zakładem karnym w systemie dozoru elektronicznego, powiadamia się:

- 1) najbliższe dla jednostki penitencjarnej właściwe przedstawicielstwo dyplomatyczne lub urząd konsularny, a w wypadku braku przedstawicielstwa dyplomatycznego lub urzędu konsularnego na terenie Rzeczypospolitej Polskiej oraz gdy dotyczy to skazanego lub ukaranego, którego obywatelstwa nie ustalono – ministra właściwego do spraw zagranicznych;
- 2) wojewodę właściwego miejscowo dla jednostki penitencjarnej, a kopiami tego powiadomienia – komendanta wojewódzkiego Policji oraz komendanta oddziału Straży Granicznej właściwych miejscowo dla jednostki penitencjarnej.

2. O wyznaczonym przez sąd penitencjarny terminie posiedzenia, na którym będzie rozpatrywana sprawa o udzielenie cudzoziemcowi warunkowego zwolnienia, przerwy w wykonaniu kary albo zezwolenia na odbycie kary pozbawienia wolności poza zakładem karnym w systemie dozoru elektronicznego, powiadamia się bezzwłocznie po otrzymaniu wykazu spraw, które mają być w danym dniu rozpoznane (wokandy), komendanta oddziału Straży Granicznej właściwego miejscowo dla jednostki penitencjarnej.

3. Jeżeli termin zwolnienia osadzonego cudzoziemca nie był wcześniej znany, powiadomienia, o których mowa w ust. 1, przesyła się natychmiast po ustaleniu tego terminu.

4. Powiadomienie powinno zawierać w szczególności:

- 1) nazwisko i imię cudzoziemca;
- 2) datę i miejsce urodzenia;
- 3) obywatelstwo;

- 4) nazwę i numer dokumentu uprawniającego do przekroczenia granicy lub informację o jego braku;
- 5) kwalifikację prawną czynu oraz wymiar kary;
- 6) przewidywany termin zwolnienia;
- 7) informację, dokąd zamierza udać się po zwolnieniu;
- 8) dane o stanie konta depozytowego w walucie polskiej i obcej;
- 9) informacje o ewentualnych potrzebach cudzoziemca po zwolnieniu.

5. Jeżeli cudzoziemiec ma być przekazany za granicę, nie wysyła się powiadomień, o których mowa w ust. 1, oraz nie sporządza się świadectwa zwolnienia.

§ 126. 1. O każdym cudzoziemcu skazanym prawomocnym wyrokiem na podlegającą wykonaniu karę pozbawienia wolności:

- 1) będącym obywatelem Unii Europejskiej albo będącym obywatelem państwa, które jest stroną Protokołu dodatkowego do Konwencji o przekazywaniu osób skazanych, sporządzonego w Strasburgu dnia 18 grudnia 1997 r. (Dz. U. z 2000 r. Nr 43, poz. 490) oraz nie złożyło oświadczenia określonego w art. 3 ust. 6 tego Protokołu, i
- 2) któremu pozostał do odbycia co najmniej 1 rok pozbawienia wolności
– dyrektor powiadamia wojewodę właściwego miejscowo dla jednostki penitencjarnej.

2. W wypadku gdy wobec cudzoziemca, o którym mowa w ust. 1, toczy się postępowanie karne w kolejnej sprawie, nawet jeżeli nie zastosowano w niej tymczasowego aresztowania, powiadomienie przesyła się dopiero po uzyskaniu pisemnej informacji o zakończeniu tego postępowania.

3. W razie wątpliwości, czy w stosunku do skazanego cudzoziemca należy powiadomić wojewodę, zwłaszcza gdy skazany jest obywatelem więcej niż jednego państwa, stosowne powiadomienie przesyła się.

4. Powiadomienie powinno zawierać informacje, o których mowa w § 125 ust. 4 pkt 1–5, oraz:

- 1) oznaczenie właściwego sądu, wraz z sygnaturą akt sprawy;
- 2) termin początku i końca kary.

5. Po otrzymaniu dokumentu, z treści którego wynika, że osoba, o której mowa w ust. 1, ma zostać wydalona z terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, dyrektor przesyła kopię otrzymanego dokumentu, wraz z aktualnymi informacjami, o których mowa w ust. 4, jeśli decyzja dotyczy obywatela Unii Europejskiej – do właściwego sądu, a w pozostałych wypadkach do właściwej komórki organizacyjnej podległej Ministrowi Sprawiedliwości, w celu zainicjowania postępowania o przekazanie skazanego cudzoziemca do wykonania orzeczonej wobec niego kary pozbawienia wolności. W wypadku gdy wykonanie decyzji wojewody o wydaleniu nastąpiło przed zakończeniem postępowania o przekazanie skazanego, dyrektor informuje o tym właściwy sąd albo właściwą komórkę organizacyjną podległą Ministrowi Sprawiedliwości.

6. Przesyłanie powiadomień, o których mowa w ust. 1 i 5, nie stanowi przeszkody w przetransportowaniu skazanego cudzoziemca do innej jednostki penitencjarnej. Jeżeli przetransportowanie nastąpiło po przesłaniu powiadomienia, o którym mowa w ust. 1, do jednostki penitencjarnej położonej w innym województwie, dyrektor jednostki, do której przybył skazany cudzoziemiec, powiadamia wojewodę, do którego wysłano powiadomienie, o nowym miejscu pobytu skazanego. Powiadomienie to przesyła się nie później niż trzeciego dnia roboczego po przetransportowaniu skazanego. Powiadomienia nie przesyła się, jeżeli przeniesienie skazanego jest związane z czasowym pobytom, o którym mowa w § 71 ust. 5 i 7.

7. Właściwa komórka organizacyjna podległa Ministrowi Sprawiedliwości bezzwłocznie powiadamia jednostki penitencjarne, za pośrednictwem Centralnego Zarządu Służby Więziennej, o zmianach dotyczących państw stron Protokołu dodatkowego do Konwencji o przekazywaniu osób skazanych, sporządzonego w Strasburgu dnia 18 grudnia 1997 r., w tym o treści oświadczeń złożonych do art. 3 tego Protokołu.

§ 127. 1. Jeżeli w stosunku do osadzonego podjęto decyzję o przekazaniu go za granicę albo wydaleniu z terytorium Rzeczypospolitej Polskiej i niezwłocznym odstawieniu do granicy, w dniu zwolnienia wydaje się go organowi doprowadzającemu na podstawie pisemnego upoważnienia kierownika jednostki organizacyjnej tego organu. Dokumenty, o których mowa w § 1 pkt 3 lit. d i e, przekazuje się organowi doprowadzającemu za pokwitowaniem na obwolicie akt ewidencyjnych.

2. W wypadku niezgłoszenia się organu doprowadzającego po cudzoziemca wydalanego z terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, zwolnienie następuje nie wcześniej niż o godz. 14⁰⁰ w wyznaczonym dniu.

§ 128. 1. Przejęcie w celu przekazania do zakładu poprawczego lub schroniska dla nieletnich zwalnianego tymczasowo aresztowanego oraz jego dokumentów osobistych organ doprowadzający potwierdza na nakazie wydania.

2. Przepis stosuje się odpowiednio do realizacji przez organ doprowadzający polecenia doprowadzenia osadzonego do zakładu zamkniętego w celu wykonania środka zabezpieczającego.

§ 129. 1. Osadzonemu opuszczającemu jednostkę penitencjarną w związku z udzieloną przepustką wydaje się kartę tożsamości oraz wypełniony druk przepustki podpisany przez dyrektora lub upoważnionego kierownika wyodrębnionego oddziału.

2. Osadzonym korzystającym z przepustki nie wydaje się dokumentów, o których mowa w § 1 pkt 3 lit. a–e, chyba że jest to uzasadnione okolicznościami, dla których została udzielona.

3. Osadzonego poucza się o obowiązującym go trybie zgłaszania się do jednostki Policji, w celu potwierdzenia na druku przepustki miejsca pobytu, oraz informuje o obowiązku zwrotu karty tożsamości i druku po powrocie do jednostki penitencjarnej.

4. Pouczenia, o którym mowa w ust. 3, nie udziela się w wypadku przepustki, o której mowa w art. 1059 k.p.c.

§ 130. 1. Jeżeli osadzony zbiegł albo w wyznaczonym terminie nie powrócił z przepustki, należy:

- 1) powiadomić telefaksem komendę powiatową (miejską) Policji właściwą dla miejsca stałego pobytu osadzonego, w razie potrzeby za pośrednictwem komendy wojewódzkiej Policji;
- 2) przesłać wniosek o zatrzymanie osadzonego wraz z informacjami, które mogą ułatwić zatrzymanie, do komendy wojewódzkiej Policji właściwej miejscowo dla jednostki penitencjarnej, a jego odpis do:
  - a) organu dysponującego – w wypadku tymczasowo aresztowanego,
  - b) właściwego sądu – w wypadku skazanego lub ukaranego,
  - c) sądu penitencjarnego;
- 3) skompletować dokumentację osadzonego, dołączając do akt ewidencyjnych teczkę osobopoznawczą, książkę zdrowia, kartę ewidencji widzeń, kartę identyfikacyjną oraz kartę tożsamości, a następnie przechowywać ją w dziale ewidencji oddzielnie od pozostałych akt.

2. Powiadomienie, o którym mowa w ust. 1 pkt 1, wysyła się:

- 1) natychmiast – w wypadku ucieczki;
- 2) po apelu wieczornym – w wypadku osadzonego korzystającego z przepustki;
- 3) po upływie godziny od wyznaczonego osadzonemu terminu powrotu z przepustki – jeżeli ten termin upływa po apelu wieczornym.

3. Wraz z dokumentami, o których mowa w ust. 1 pkt 3, przechowuje się akta dotyczące zatrudnienia osadzonego.

4. W wypadku powrotu osadzonego lub przyjęcia go do innej jednostki penitencjarnej jednostka, w której ewidencji dotychczas pozostawał, przesyła powiadomienie i odwołanie wniosku o zatrzymanie do organów, o których mowa w ust. 1 pkt 1 i 2. Powiadomienie do organu, o którym mowa w ust. 1 pkt 1, wysyła się natychmiast telefaksem.

§ 131. 1. W wypadku gdy skazany lub ukarany nie zgłosił się po przerwie w wykonaniu kary, powiadomienie, o którym mowa w § 130 ust. 1 pkt 1, wysyła się pierwszego dnia, a wniosek, o którym mowa w § 130 ust. 1 pkt 2 – pierwszego dnia roboczego po upływie terminu zgłoszenia się do jednostki penitencjarnej. Przepis § 130 ust. 4 stosuje się odpowiednio.

2. Powiadomienia i odwołanie wniosku, o których mowa w § 130 ust. 4, przesyła się ponadto, jeżeli po wysłaniu powiadomień i wniosków, o których mowa w ust. 1, wpłynie postanowienie sądu penitencjarnego o udzieleniu dalszej przerwy.

§ 132. 1. Jeżeli osadzony, który zbiegł albo w wyznaczonym terminie nie powrócił z przepustki, w ciągu sześciu miesięcy nie zgłosi się lub nie zostanie ujęty, jednostka penitencjarna przesyła do organu dysponującego albo właściwego sądu wniosek o wydanie postanowień w przedmiocie zawieszenia postępowania oraz poszukiwania osadzonego listem gończym, o ile nie zostały one wydane wcześniej.

2. Po otrzymaniu postanowienia organu dysponującego o zawieszeniu postępowania albo postanowienia właściwego sądu o zawieszeniu postępowania wykonawczego, osadzonego skreśla się z ewidencji jednostki penitencjarnej. Przepis § 119 stosuje się odpowiednio.

3. O skreśleniu osadzonego z ewidencji powiadamia się jednostki organizacyjne Policji, o których mowa w § 130 ust. 1 pkt 1 i 2, wraz z informacją, że do ponownego przyjęcia osadzonego do aresztu śledczego niezbędne są nakaz przyjęcia oraz wystawione przez uprawniony organ odpisy dokumentów, które stanowiły podstawę prawną pobytu osadzonego w jednostce penitencjarnej do czasu skreślenia go z ewidencji.

4. Odpis powiadomienia przesyła się do:

- 1) organu dysponującego – w wypadku tymczasowo aresztowanego;
- 2) właściwego sądu – w wypadku skazanego lub ukaranego;
- 3) sądu penitencjarnego;
- 4) organu wymienionego w § 43 ust. 1, a w wypadku, o którym mowa w art. 31a ust. 1 ustawy z dnia 21 listopada 1967 r. o powszechnym obowiązku obrony Rzeczypospolitej Polskiej, do organu wymienionego w § 43 ust. 2.

5. Jeżeli osoba skreślona z ewidencji jednostki penitencjarnej zostanie osadzona w innej sprawie w innej jednostce, areszt śledczy, do którego została przyjęta, powiadamia o tym telefaksem, telefonicznie lub pocztą elektroniczną jednostkę penitencjarną, w której nastąpiło skreślenie, w celu przesłania przez nią powiadomienia o ponownym osadzeniu do organu, o którym mowa w ust. 1. Kopię powiadomienia, wraz z teczką osobopoznawczą, przesyła się do jednostki penitencjarnej, w której osadzony aktualnie przebywa.

§ 133. Jeżeli zawieszenie postępowania albo zawieszenie postępowania wykonawczego w jednej sprawie nie skutkuje skreśleniem osadzonego z ewidencji jednostki penitencjarnej z przyczyn określonych w § 119, w wypadku przyjęcia osadzonego przystępuje się do wykonania wszystkich orzeczeń, których wykonanie zawieszono do czasu ujęcia osadzonego.

§ 134. Jeżeli w stosunku do osadzonego, który zbiegł albo w wyznaczonym terminie nie powrócił z przepustki, wpłynę dokument informujący o jego zgonie, występuje się do organu dysponującego albo właściwego sądu z wnioskiem o przesłanie postanowienia o umorzeniu postępowania lub postępowania wykonawczego. Do wniosku dołącza się otrzymany dokument. Kopię wniosku i dokumentu włącza się do akt ewidencyjnych.

§ 135. 1. Jeżeli w stosunku do osadzonego, który zbiegł albo w wyznaczonym terminie nie powrócił z przepustki, zostanie umorzone postępowanie lub postępowanie wykonawcze w związku z jego zgonem, wpłyną dokumenty skutkujące zwolnieniem albo upływie terminu stosowania tymczasowego aresztowania, zawiadamia się o tym:

- 1) organ dysponujący oraz organ, który zarządził zwolnienie – w wypadku tymczasowo aresztowanego;
- 2) właściwy sąd oraz sąd, który zarządził zwolnienie – w wypadku skazanego lub ukaranego;
- 3) jednostki organizacyjne Policji, o których mowa w § 130 ust. 1 pkt 1 i 2;
- 4) sąd penitencjarny;
- 5) organ wymieniony w § 43 ust. 1, a w wypadku, o którym mowa w art. 31a ust. 1 ustawy z dnia 21 listopada 1967 r. o powszechnym obowiązku obrony Rzeczypospolitej Polskiej, organ, o którym mowa w § 43 ust. 2.

2. W wypadku, o którym mowa w ust. 1, jako termin zwolnienia odnotowywany w dokumentacji przyjmuje się odpowiednio dzień:

- 1) ucieczki osadzonego,
- 2) wyznaczonego osadzonemu jako termin powrotu z przepustki, z zastrzeżeniem pkt 3,
- 3) opuszczenia jednostki penitencjarnej przez ukaranego korzystającego z przepustki udzielonej na podstawie art. 1059 k.p.c. – chyba że z dokumentów przesłanych przez sąd wynika inny dzień.

§ 136. 1. Jeżeli w stosunku do osadzonego, który zbiegł albo w wyznaczonym terminie nie powrócił z przepustki, zostanie umorzone postępowanie lub postępowanie wykonawcze w związku z jego zgonem, wpłyną dokumenty skutkujące zwol-

nieniem albo upływie termin stosowania tymczasowego aresztowania, lub gdy zostanie on skreślony z ewidencji jednostki penitencjarnej, obowiązuje tryb postępowania przewidziany przy zwalnianiu osadzonych, z tym że:

- 1) dokumenty, o których mowa w § 1 pkt 3 lit. a i b oraz d–f, przesyła się, wraz z pismem wyjaśniającym, do wójta lub burmistrza (prezydenta miasta) właściwego dla miejsca zameldowania osadzonego, a w razie braku zameldowania – właściwego miejscowo dla jednostki penitencjarnej;
- 2) książeczkę żeglarską przesyła się, wraz z pismem wyjaśniającym, do właściwego urzędu morskigo;
- 3) książeczkę wojskową, jeżeli nie została odesłana przy przyjęciu, przesyła się do wojskowego komendanta uzupełnień prowadzącego ewidencję, którą osadzony jest objęty, a legitymację służbową żołnierza zawodowego – dowódcy jednostki wojskowej, w której osadzony pełni lub ostatnio pełnił zawodową służbę wojskową;
- 4) legitymację służbową funkcjonariusza organu powołanego do ochrony bezpieczeństwa publicznego, funkcjonariusza lub pracownika Służby Więziennej albo pracownika organu wymiaru sprawiedliwości lub organu ścigania, jeżeli nie została odesłana przy przyjęciu, przesyła się do organu, który ją wydał.

2. Przepisy ust. 1 pkt 1–4 stosuje się odpowiednio do osadzonego zwolnionego w trakcie dokonywania czynności procesowych poza terenem jednostki penitencjarnej, który nie rozliczył się z tą jednostką w terminie miesiąca od daty zwolnienia.

§ 137. 1. Dokumentację zwolnionego osadzonego kompletuje się w sposób określony w § 130 ust. 1 pkt 3.

2. Przepis ust. 1 stosuje się odpowiednio w wypadku zgonu osadzonego lub skreślenia go z ewidencji jednostki penitencjarnej.

3. Dokumentację osadzonego zwolnionego, zmarłego lub skreślonego z ewidencji jednostki penitencjarnej przekazuje się do archiwum. Przekazanie następuje po odnotowaniu faktu zwolnienia, zgonu lub skreślenia z ewidencji w centralnym zbiorze danych.

§ 138. 1. Początek przerwy w wykonaniu kary liczy się od dnia zwolnienia skazanego lub ukaranego z jednostki penitencjarnej. Jeżeli sąd penitencjarny w postanowieniu nie określił terminu zgłoszenia się osadzonego, termin ten ustala się na dzień następujący po dniu, do którego przerwa została udzielona.

2. Zwalnianego poucza się o obowiązku zgłoszenia się po przerwie do aresztu śledczego najbliższego dla jego miejsca stałego pobytu, chyba że ważne względy przemawiają za zgłoszeniem się do innego aresztu; przepisu § 14 nie stosuje się.

3. Jako miejsce zgłoszenia może być wyznaczony także zakład karny typu zamkniętego, jeżeli zwolnienie następuje z tego zakładu i spełnia on ponadto warunki, o których mowa w ust. 2.

4. Skompletowaną dokumentację zwolnionego na przerwę w wykonaniu kary przesyła się do aresztu śledczego, o którym mowa w ust. 2. Dokumentacji zwolnionego nie przesyła się, jeżeli jednostką penitencjarną, z której nastąpiło zwolnienie, jest areszt śledczy lub zakład karny typu zamkniętego, do którego zwalniany ma zgłosić się po przerwie.

5. Informację, w której jednostce penitencjarnej znajduje się dokumentacja, odnotowuje się w księdze głównej osadzonych oraz centralnym zbiorze danych, a ponadto przesyła do sądu penitencjarnego i właściwego sądu.

6. Dokumentację osób zwolnionych na przerwę w wykonaniu kary przechowuje się w dziale ewidencji oddzielnie od pozostałych akt.

7. Jeżeli w czasie przerwy w wykonaniu kary wpłyną z sądu dokumenty, z których treści wynika, że postępowanie wykonawcze zostało zawieszono albo kara nie będzie wykonywana lub postępowanie wykonawcze zostało umorzone w związku ze zgonem zwolnionego, dokumentację przekazuje się do archiwum oraz powiadamia się o tym organy, o których mowa w ust. 5. Przepis § 119 stosuje się odpowiednio.

8. W wypadku gdy właściwy sąd zawiesił postępowanie wykonawcze z powodu uchylania się skazanego lub ukaranego od wykonania kary, o przekazaniu dokumentacji do archiwum powiadamia się także jednostki organizacyjne Policji, o których mowa w § 130 ust. 1 pkt 1 i 2, wraz z informacją, że do ponownego przyjęcia zwolnionego do aresztu śledczego niezbędne są nakaz przyjęcia oraz wystawione przez uprawniony organ odpisy dokumentów, które miały stanowić podstawę prawną jego przyjęcia po przerwie w wykonaniu kary. Odpis powiadomienia przesyła się do organów, o których mowa w ust. 5. Przepis § 119 stosuje się odpowiednio.

9. Jeżeli osoba, o której mowa w ust. 8, zostanie osadzona w innej sprawie w innej jednostce penitencjarnej, przepis § 132 ust. 5 stosuje się odpowiednio, z tym że powiadomienie o ponownym osadzeniu przesyła się do organów, o których mowa w ust. 5.

§ 139. 1. Jeżeli w czasie przerwy w wykonaniu kary wpłynie wyrok łączny obejmujący wszystkie lub niektóre z kar wykonywanych przed zwolnieniem na przerwę:

- 1) ustala się, czy w wyniku wydania wyroku łącznego kara nie została wykonana w całości; w razie ustalenia, że kara została wykonana, dokumentację zwolnionego na przerwę w wykonaniu kary przekazuje się do archiwum oraz powiadamia się o tym organy, o których mowa w § 138 ust. 5; przepis § 119 stosuje się odpowiednio;
- 2) wyrok łączny, wraz z nakazem przyjęcia, włącza się do akt ewidencyjnych skazanego lub ukaranego zwolnionego na przerwę w wykonaniu kary;
- 3) powiadamia się o tym sąd penitencjarny, który udzielił przerwy w wykonaniu kary.

2. W wypadku gdy sąd, który przesłał wyrok łączny, wyznaczył skazanemu inny termin stawienia się do odbycia kary niż wynikający z postanowienia o udzieleniu przerwy w wykonaniu kary, powiadamia się o tym sąd penitencjarny, który udzielił przerwy, i wnioskuje o ustalenie terminu stawienia się skazanego do jednostki penitencjarnej.

3. W wypadku gdy właściwy sąd powiadomił o odroczeniu wykonania kary wymierzonej wyrokiem łącznym, o którym mowa w ust. 1, otrzymanych dokumentów nie zwraca się do sądu, informując o tym na piśmie sąd penitencjarny, który udzielił przerwy w wykonaniu kary, a kopią tego powiadomienia – sąd, który skierował orzeczenie do wykonania.

Rozdział 10

Informowanie o opuszczeniu przez skazanego jednostki penitencjarnej w wypadkach określonych w art. 168a k.k.w.

§ 140. Wniosek, o którym mowa w art. 168a § 1 k.k.w., oraz dokument zawierający dane pokrzywdzonego, przesłane przez właściwy sąd, włącza się do akt ewidencyjnych, a kserokopie tych dokumentów przekazuje się komórce organizacyjnej bezpośrednio odpowiedzialnej za prowadzenie oddziaływań penitencjarnych wobec skazanego.

§ 141. 1. O zwolnieniu skazanego, którego dotyczy wniosek pokrzywdzonego, z jednostki penitencjarnej na skutek wykonania w całości kary, o jego ucieczce, a także o wydaniu decyzji, o których mowa w art. 168a § 1 k.k.w., z wyjątkiem wypadku, gdy decyzję taką podjął sąd penitencjarny, powiadamia się pokrzywdzonego, jego przedstawiciela ustawowego lub osobę, pod której stałą pieczęć pokrzywdzony pozostaje.

2. Pokrzywdzonego, jego przedstawiciela ustawowego lub osobę, pod której stałą pieczęć pokrzywdzony pozostaje, powiadamia się również o tym, że skazany, który opuścił jednostkę penitencjarną na podstawie decyzji, o których mowa w art. 168a § 1 pkt 1 i 2 k.k.w., w wyznaczonym terminie nie powrócił z przepustki.

3. Na wniosek pokrzywdzonego powiadomienia, o których mowa w ust. 1 i 2, dokonuje się telefaksem, telefonicznie lub pocztą elektroniczną. W wypadku uzasadnionych wątpliwości co do skuteczności powiadomienia dokonanego telefaksem, telefonicznie lub pocztą elektroniczną, przesyła się również informację pisemną.

4. Powiadomienie przesyła się nie później niż pierwszego dnia roboczego po zaistnieniu zdarzenia stanowiącego podstawę do jego przesłania. Przepis stosuje się odpowiednio w wypadku powiadomienia telefonicznego.

§ 142. 1. Przepisy § 141 ust. 1 i 4 zdanie pierwsze stosuje się odpowiednio do powiadamiania realizowanego w trybie art. 168a § 3 i 4 k.k.w.

2. Powiadomienia, o których mowa w art. 168a § 3 i 4 k.k.w.:

- 1) przesyła się do komendy powiatowej (miejskiej) Policji właściwej dla miejsca stałego pobytu skazanego, w razie potrzeby za pośrednictwem komendy wojewódzkiej Policji;
- 2) można przesyłać za pomocą środków komunikacji elektronicznej, w rozumieniu przepisów o świadczeniu usług drogą elektroniczną.

Rozdział 11

Postępowanie w wypadku narodzin i zgonów

§ 143. 1. O urodzeniu się dziecka w jednostce penitencjarnej powiadamia się urząd stanu cywilnego nie później niż w ciągu 14 dni, a jeżeli urodzi się martwe – 3 dni od dnia jego urodzenia.

2. O urodzeniu dziecka przez tymczasowo aresztowaną powiadamia się ponadto organ dysponujący.

§ 144. 1. O zgonie osadzonego powiadamia się natychmiast:

- 1) prokuratora rejonowego, a w wypadku zgonu żołnierza służby czynnej – wojskowego prokuratora garnizonowego, właściwego dla miejsca zgonu;
- 2) sędziego penitencjarnego;
- 3) właściwy sąd – w wypadku skazanego lub ukaranego;
- 4) organ dysponujący – w wypadku gdy wobec osoby zmarłej było stosowane tymczasowe aresztowanie.

2. O zgonie osadzonego powiadamia się ponadto:

- 1) wojskowego komendanta uzupełnień prowadzącego ewidencję, którą zmarły jest objęty;
- 2) dowódcę jednostki wojskowej, w której zmarły ostatnio pełnił służbę – w wypadku żołnierza służby czynnej.

3. O zgonie cudzoziemca powiadamia się ponadto:

- 1) właściwe przedstawicielstwo dyplomatyczne lub urząd konsularny, a w wypadku braku przedstawicielstwa dyplomatycznego lub urzędu konsularnego na terenie Rzeczypospolitej Polskiej albo gdy dotyczy to zmarłego, którego obywatelstwa nie ustalono – ministra właściwego do spraw zagranicznych;
- 2) wojewodę właściwego dla miejsca zgonu.

§ 145. W wypadku gdy zgon osadzonego nastąpił w trakcie transportowania, jednostką penitencjarną właściwą do dokonania czynności administracyjnych związanych ze zgonem jest jednostka położona najbliżej miejsca zgonu. Dowódca konwoju jest obowiązany bezzwłocznie przekazać do tej jednostki akta ewidencyjne oraz pozostałą dokumentację zmarłego, jego dokumenty osobiste i depozyty. Przepis § 64 ust. 2 stosuje się odpowiednio.

§ 146. 1. W wypadku gdy pochowanie zwłok zleciła zakładowi pogrzebowemu jednostka penitencjarna, w aktach ewidencyjnych zmarłego odnotowuje się nazwę cmentarza, na którym pochowane zostały zwłoki.

2. Jeżeli osoby najbliższe zmarłemu albo inne osoby podjęły się pochowania zwłok, pisemne oświadczenie tych osób włącza się do akt ewidencyjnych.

3. W wypadku przekazania zwłok do celów naukowych publicznej uczelni medycznej lub publicznej uczelni prowadzącej działalność dydaktyczną i badawczą w dziedzinie nauk medycznych, do akt ewidencyjnych włącza się kopie wniosku do właściwego starosty wraz z jego decyzją w sprawie przekazania zwłok.

§ 147. 1. Dyrektor przekazuje do urzędu stanu cywilnego właściwego dla miejsca zgonu, w celu sporządzenia aktu zgonu, kartę zgonu oraz dokumenty, o których mowa w § 1 pkt 3 lit. a–f.

2. Książeczkę wojskową, jeżeli nie została odesłana przy przyjęciu, przesyła się do wojskowego komendanta uzupełnień prowadzącego ewidencję, którą osoba zmarła jest objęta, a legitymację służbową żołnierza zawodowego – dowódcy jednostki wojskowej, w której ta osoba ostatnio pełniła zawodową służbę wojskową. Legitymację służbową funkcjonariusza organu powołanego do ochrony bezpieczeństwa publicznego, funkcjonariusza lub pracownika Służby Więziennej albo pracownika organu wymiaru sprawiedliwości lub organu ścigania, jeżeli nie została odesłana przy przyjęciu, przesyła się do organu, który ją wydał.

Rozdział 12

Przepisy przejściowe i końcowe

§ 148. Nie dokonuje się ponownego obliczenia okresu wykonywania kary uprzednio w całości wykonanej przed dniem 1 stycznia 2012 r.

§ 149. Sprawdzenie prawidłowości obliczenia okresu wykonywania kary, o którym mowa w § 60 ust. 2, uprzednio w całości wykonanej, następuje w oparciu o przepisy stanowiące podstawę obliczenia, obowiązujące w chwili obliczania tego okresu.

§ 150. Traci moc rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z dnia 13 stycznia 2004 r. w sprawie czynności administracyjnych związanych z wykonywaniem tymczasowego aresztowania oraz kar i środków przymusu skutkujących pozbawieniem wolności oraz dokumentowania tych czynności (Dz. U. Nr 15, poz. 142).

§ 151. Rozporządzenie wchodzi w życie po upływie 30 dni od dnia ogłoszenia.